מספר 1687 שנה 34 כ"ב טבת תש"ל, 31.12.1969 המחיר 1.50 ל"י

העולם הזה

ג'ימס בונד בשירות צה"ל

מבצע

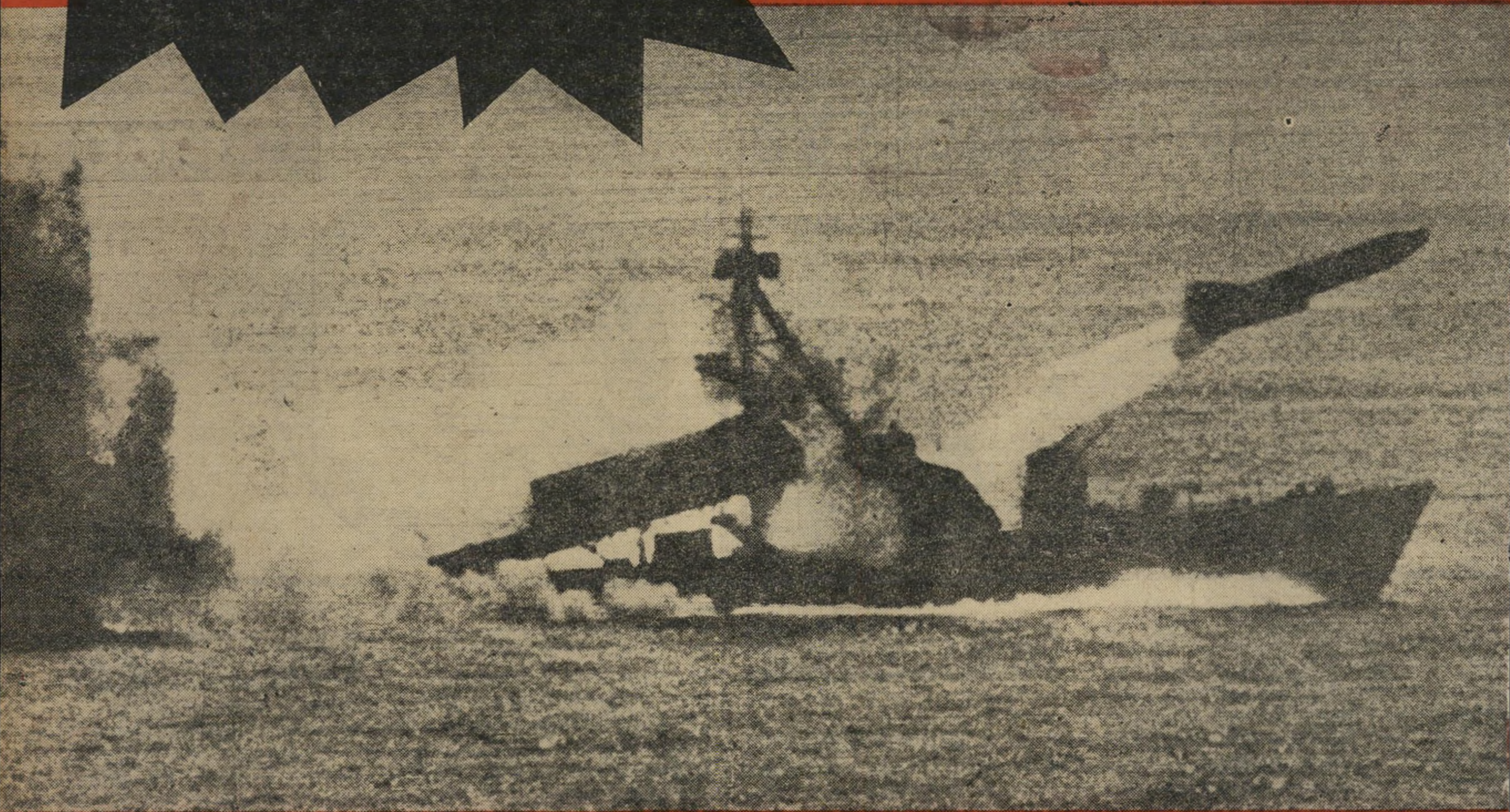

הברחת ספינות הטילים

הפשיטה הפנטסטית

על מוצב מכ"ם מיצרי

קורא יקר

הכסף ירד השבוע על שנות ה־60׳. כל עשור שעובר עושה אותנו זקנים בעשר שנים. אבל העשור האחרון לא היה דומה לשום עשור שקדם לו. על סף שנות ה־70׳ נדמה שאנחנו צעירים מאשר היינו על סף ה־60׳.

לא בגיל הכרונולוגי כמובן. אבל בהשקפת העולם, במושגים, בתפיסות ובהתייחסות אל שטחי־חיים שונים, התחוללו בעשור זה תמורות כה קיצוניות ומהפכות כה בלתי צפויות שהשפיעו בהכרח על כל אחד מא־תנו.

מה שגרם לכך הוא צירוף בלתי מוגדר ובלתי מחושב של מאורעות שאירעו בשנות ה־60׳. שיאיהם של המאורעות שהשפיעו ביותר מדי שנה בשנה במרוצת העשור האחרון, כפי שהם מופיעים בעמודים אלה, הם סיכומם של עורכי העולם הזה. ייתכן שהמאורעות בעלי ההשפעה האמיתית, הם אחרים לגמרי.

מאידך, הכניסה אל שנות ה־70׳ היא הרבה יותר פסימית משהיתה הכניסה אל העשור שחלף, הן כבני החברה האנושית והן כישראלים. הבעיות שעמדו במרכז התעניינותנו בשלהי 1959, נראית כיום היוליות ושוליות מול הבעיות של היום. תיזכורת קטנה: בסוף 1959 נערכו בחירות בישראל. השאלות המרכזיות שעמדו אז להכרעה היו: האם יש להפסיק את אספקת־הנשק הישראלי לגרמניה? האם יש לבטל את הפיקוח על המטבע הזר? האם יש להנהיג בארץ שיטת בחירות איזוריות? האם יש לבטל את המימשל־הצבאי?

תיזכורת נוספת: ב־1959 כימעט ולא היו תקריות־גבול, לא היו חדירות של חבלנים, בעיות ביטחון לא עמדו על הפרק, לא היו פעולות־תגמול וחיילים לא נהרגו על הגבול.

בפרוס עשור חדש נותר לנו רק לאחל, שבסיומו נרגיש את עצמנו אולי זקנים בעשר שנים, אבל הרבה יותר אופטימיים וחדורי־תקוה.

שלום לשנות ה־60׳

1960

הגלולה

למניעת הריון הוכנסה לראשונה לשימוש רשמי בארצות־הברית, היוותה את תחילתה של המה־פכה המינית, שאיפיינה אולי יותר מכל מהפכה אחרת את השינויים של שנות ה־60׳.

1961

צעד ראשון בחלל

הקוסמונאוט הסובייטי יורי גאגארין (משמאל) היה האדם הראשון שטס בחלל, מחוץ לאט־מוספירה של כדור הארץ. מיבצעו־זה של יורי, שנהרג בתאונה לפני תום העשור, היתה הפסיעה הראשונה של המיבצע המדעי הגדול ביותר של העשור, בו התחרו שתי מעצמות־העל, ארצות־הברית וברית־המועצות. כיבוש הירח בשנה האחרונה של שנות ה־60׳ היה תוצאה ישירה למיבצעו של גאגרין.

1962

משבר הטילים הקובני

שנה זו תירשם בהיסטוריה כשנה בה נמנעה מלחמת עולם שלישית, שהיתה קרובה לפ־רוץ, יותר מבכל שנה אחרת בעשור. הדבר אירע שבועיים לפני הבחירות לנשיאות ב־ארצות־הברית, כאשר הנשיא ג׳ון קנדי הטיל בלוקדה ימית על קובה, בטענה שברית־ה־מועצות הציבה בתחומה טילים התקפתיים. האיום האמריקאי ללכת עד הסוף בנושא זה הרתיע את ניקיטה כרושצ׳וב, שחזר להו־ציא את הטילים מקובה, ללא כל שהיות.

1963

רצח קנדי

רציחתו של ג׳ון פ. קנדי בדאלאס שב־טקסס בישרה את תחילת האלימות, בה נפ־לו גם מרטין לותר קינג ורוברט קנדי.

1964

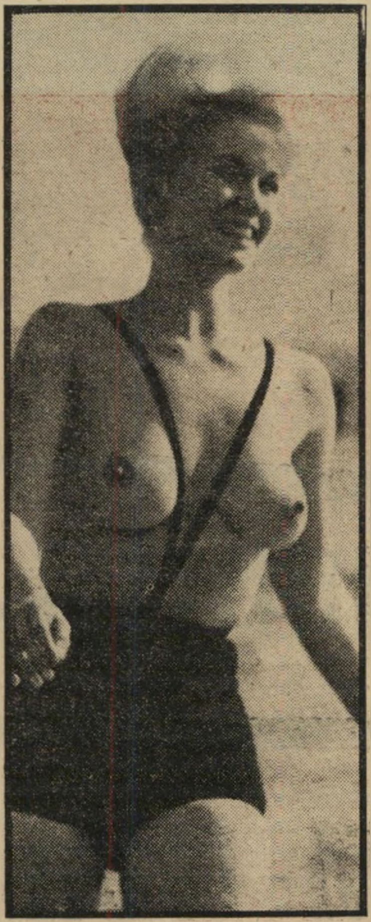

הבכיקיני

האופנאי האמריקאי רו־די גרניך מציג לראשו־נה את אופנת הבלי־קיני, שהחלה כתעלול.

המיני

באותה שנה מציגה האופנאית הבריטית לראשונה את חצאית המיני, שהפכה לאחד מסמלי־המין של העשור.

1965

מהפכת הקצב באמצע העשור התבהרה התופעה של מהפכת הקצב, שחוללה תמורות קיצוניות בעולם הבידור, הפכה לסִסמה של מרד הנעורים. אחראית לה היתה להקת־הקצב של **החיפושיות**, שנשאו את דגל המהפכה.

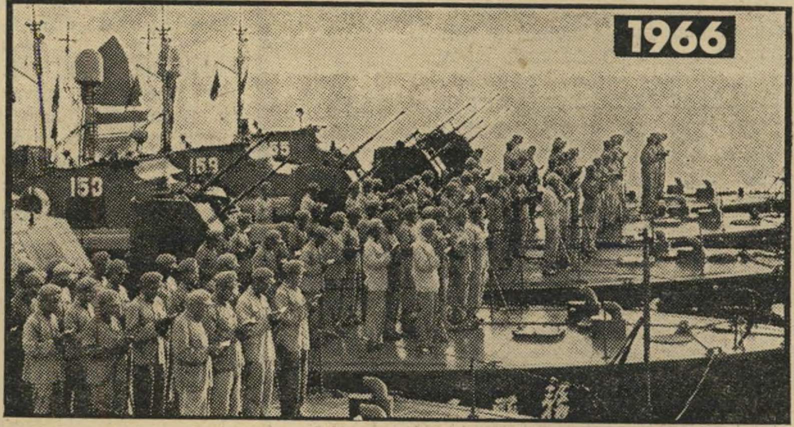

מהפכת התרבות הסינית הדהימה את העולם, שנה אחת בלבד אחרי שהסינים ייצרו פצצת־אטום ראשונה. בתמונה: מלחים סינים קוראים את כתבי מאו על סיפון אוניה.

1967

מלחמת ששת הימים

לגבי ישראל היתה מלחמת ששת־הימים נצחון צבאי מזהיר והחלצות מסכנת השמדה. לגבי העולם הרחב בישרה מלחמה זו מוקד חדש של סכנת התלקחות מלחמת עולם שלישית. אחדי ההתפעלות הראשונית מן ההישג הצבאי חסר התקדים, היוותה מלחמה זו לגבי העולם נקודת מיפנה בהתייחסות לבעייה המזרח־תיכונית, שעד המלחמה נטו להתעלם ממנה ולהשלים עימה. היא אף הפכה את ישראל לגורם בעל מישקל במדיניות הבינלאומית, נושא מרכזי אצל המעצמות.

השתלת־הלב הראשונה שביצע הרופא הדרום־אפריקאי, כריסטיאן ברנארד, הפכה לציון־דרך בתולדות הרפואה. החול הראשון שבגופו נשתל לב, ואשקנסקי, מת כעבור 18 יום, וגם השני, פיליפ בלייברג, מת כעבור 594 יום.

וייטנאם פלוגת חיילים אמריקאית בוייאט־נאם ניצבת במיסדר, כשמלפני החיילים נעליהם של חבריהם שנפלו בקרבות. מאז תחילת ההתערבות האמריקאית בוייאט־נאם נהרגו שם 40 אלף חיילים אמריקאיים וכ־350 אלף נפצעו במלחמה זוס.

פראג הפלישה הסובייטית לצ׳כיה סתמה את הגולל על התקוות להפשרת הדיקטטורה הקומוניסטית שם.

פאריס מהומות הסטודנטים בפאריס בהנהגתו של דניאל בנדיט־כהן, נתנו בסופו של דבר למפלת דה־גול.

כיבוש הירח חלום האנושות מזה אלפי שנים — התגשם: הראשונה ולשניה תוך שנה אחת דרכה רגל אדם על הירח. היה זה הישג שנשאר בתחום רשימת שיאי האנוש. בתום העשור שככה ההתלהבות ממיבצע זה, אחרי שהתברר כי לא תהיינה תשובות מיידיות לבעיות האנושות ממנה.

תשקיף

משה דיין נכנע לסחטנות

עמדתו של שר־הביטחון משה דיין בפרשת שיחרור חטופי דמשק, שהוגדרה על־ידו כ„כניעה לסחטנות", אינה הפרשה היחידה המעידה על ההססנות וחוסר ההחלטיות המתגלים באישיותו.

עמדה דומה נקט דיין גם בפרשת הסיכסוך בין עוזרו במשרד־הביטחון, צבי („צ'רה") צור לבין מנכ"ל המשרד משה קשתי. אחרי שצור דרש את פיטוריו של קשתי ואיים להתפטר בעצמו, התוודה דיין בפני מקורביו: „מה אני יכול לעשות? אני נסחט על־ידי צ'רה!"

פרשה נוספת קשורה בהתפטרות צפויה של אישיות בכירה. בזמנו הוצע לאותה אישיות להתפטר מתפקידה כדי לעמוד בראש רשימת המערך בבחירות לעיריית באר־שבע. דיין מנע את ההתפטרות אחרי שהבטיח לאיש תפקיד בכיר. אולם כאשר היתה האישיות הבכירה צריכה לקבל את התפקיד שהובטח לה על־ידי דיין, נסוג דיין מהבטחתו ונכנע ללחצים של הכפופים לו.

אריה דולצין לא יתפטר מן הממשלה

השינויים שחלו לאחרונה בצמרת צה"ל, שינו תוכנית לחילופים אפשריים בקרב שרי הליברלים בגח"ל.

לפי תוכנית זו היה השר ללא־תיק, אריה דולצין, אמור להתפטר בעוד שלושה חודשים, כדי למסור את מקומו לשר אחר מטעם חטיבת הליברלים. עתה ימשיך דולצין למלא את תפקידו בממשלה.

הצלב האדום לא ראה את השבויים המצרים

נציג הצלב־האדום הבינלאומי בישראל טרם התראה עם ארבעת השבויים המצריים שנשבו בפשיטת צה"ל במיפרץ סואץ בליל־שבת האחרון.

ישראל גם נמנעה עד כה מלהודיע אם תתיר לנציג הצלב־האדום לראות את השבויים, או שתעשה זאת רק אחרי שהמצרים יתירו לנציג הצלב־האדום במצרים לראות את סגן דן אבידן, שנשבה לפני שבועיים וטרם ניתן לאיש לפגשו.

ייתכן גם שהממשלה תחליט להתיר לצלב־האדום לפגוש את השבויים המצריים, תשתמש בפגישה זו כדי ללחוץ על המצרים להתיר פגישה עם אבידן.

קצין יהיה מנכ"ל משרד־החינוך

אישיות ששימשה בתפקיד בכיר בצה"ל עומדת להתמנות כמנכ"ל משרד־החינוך והתרבות, במקום המנהל הנוכחי של המשרד, יעקב שריד, שהגיע לגיל גימלאות.

יוחלט על בחירות חדשות לרב האשכנזי בתל־אביב

הנהלת המפד"ל עומדת כנראה לדון בקרוב בפרשת הרב שלמה גורן, אחרי שהוגשה לה שאילתה בעניין זה על־ידי אחד מחבריה. ידידיו של הרב גורן במפד"ל עושים מאמצים למנוע את הדיון.

הרב גורן רוצה כנראה להתפטר מתפקידו כרב האשכנזי הראשי של תל־אביב ולהמשיך לכהן כרב ראשי בצה"ל. לא מן הנמנע שיוחלט על עריכת בחירות חדשות לרב ראשי אשכנזי בתל־אביב.

אלה שיעורי ההתיקרות במחירי המכוניות והדלק

תוך 30 עד 50 יום יועלו מחירי המכוניות בישראל בשל העלאת שיעורי המס, ויתייקר הדלק המשווק בתחנות־הדלק בארץ.

בפני ועדת השרים שתצטרך לאשר את שיעורי ההתייקרות הונחו שתי הצעות. הצעה אחת היא של החשב הכללי, לפיה תיגבה אגרת־רשיון למכוניות בשיעור של לירה אחת לכל דולאר ממחירה המקורי. הצעה זו הועלתה בעיקר לצרכי מיקוח וכנראה שהיא לא תתקבל.

הצעה אחרת שנוסחה כבר, מציעה להעלות את שיעור המס על מכוניות קטנות בשיעור של כ־65%; על מכוניות בינוניות בשיעור של 75% ועל מכוניות נוסעים גדולות בשיעור של 85%. הצעה זו טעונה, כאמור, אישור של ועדת השרים לענייני כלכלה.

נוסף לזאת יבוטל כליל שיווק הבנזין של 83 אוקטן. מחיר הבנזין 91 אוקטן יהיה כ־95 אגורות לליטר, ומחיר הבנזין של 98 אוקטן שיוכנס לשוק יהיה כ־102 אגורות.

פרשת מרדכי רחמים תועלה בסרט

פרשתו של איש הביטחון הישראלי מרדכי רחמים, שזוכה לפני שבוע בבית־המשפט השווייצי מאשמת הריגת מחבל בעת נסיון תקיפה על מטוס אל־על בציריך, תועלה בסרט קולנועי.

מפיקים צרפתיים מנהלים עתה משא־ומתן עם רחמים בקשר להשתתפותו בסרט, בו ישחק את תפקיד עצמו.

בינתיים הצהיר רחמים, בראיון שהעניק לשבועון האמריקאי טיים, כי „החבלנים הערביים עומדים על דרגה נמוכה יותר מאשר הגנבים הישראליים." הסיבה להצהרתו זו: למחרת שובו לישראל הלך רחמים לבלות בקולנוע. כשיצא מהסרט נוכח כי מכוניתו נגנבה. „עם החבלנים הערביים ידעתי איך להסתדר, אבל נגד הגנבים הישראליים אינני יודע מה לעשות," אמר.

מגרש בתל־אביב ב־2 מיליון ל"י

אחד המגרשים המבוקשים ביותר בתל־אביב, עומד להחליף בעלות בימים הקרובים. המדובר במגרש בן דונם, המצוי בקרן הרחובות פרישמן ודיזנגוף. המגרש נרכש לפני עשרות שנים על־ידי משה מורי, יוצא עדן, שהסכים להשקיע בשנות השלושים כמה מאות לירות פלסטיניות בחלקת אדמה מחוץ ללב תל־אביב.

כשנבנתה העיר ורחוב דיזנגוף הפך לעורק החיים שבה, סירב מורי להיפרד מרכושו וחי בצינעה בביתו שבשדרות רוטשילד. מדי פעם ניסו מתווכי קרקעות לגרותו והציעו לו סכומים אסטרונומיים עבור המגרש. מורי ניסה להרתיע את המתווכים ותבע סכומים מוגזמים. מורי המופתע, נדהם לראות, כי ככל שהירבה במחיר כן רבו הקופצים.

בימים אלה נחתם זכרון דברים למכירת המגרש בין מיופה הכוח של מורי לבין נציגי משקיעים מגרמניה. המחיר: שני מיליון ל"י בקירוב. במקום יוקם גורד שחקים ומרכז חנויות. מסתבר כי למורי, בעל הרכוש השווה מיליונים, לא היה די כסף על מנת לשלם את מיסי הרכוש.

מציעים לבטל את חוק פיצויי הפיטורים

בחוגים כלכליים דנים בימים אלה במלוא הרצינות בביטול חוק הפיצויים ובהמרתו בחוק פנסיה ממלכתי.

דורשי הביטול טוענים כי למעשה אין העובד מפיק כימעט תועלת מסכומי הפיצויים המגיעים לו שעה שהוא מפוטר מעבודתו. מרבית המפוטרים אינם משקיעים את כספם על־מנת ליהנות מפירותיהם בשנות הזיקנה, אלא מוציאים אותו על מותרות.

לפי הצעת החוק יצורפו כספי הפיצויים לכספי התמלוגים ויישמרו לעובד לעת פרישתו המוחלטת מהעבודה.

במידה והעובד לא ימצא לעצמו עבודה חדשה תוך שישה חודשים מיום פיטוריו, יקבל חלק מהסכום יחד עם כספי התמלוגים, הנמסרים אף הם לאחר תקופת שישה חודשים.

הצעת־חוק זו תהיה יעילה במידה ויפקוד גל פיטורים את המדינה בעיקבות משבר כלכלי או מיתון.

„אמריקה הצלובה" (קאריקטורה של אוליפנט ב„הראלד טריביון")

תמרורים

נישאו • בחוף הירוק שליד נתניה, הבדרן־מנחה **מוטי גלעדי** והפקידה **אורנה לידאי,** העובדת באל־על. עשרים וארבע שעות לפני הטקס, עמדה החתונה בסימן־שאלה, משום שהזוג היה מעורב בתאונת־דרכים: מוטי נהג במכוניתו, כש־לידו יושבת אורנה, כשלפתע סטתה המכו־נית לתעלה, התהפכה והתרסקה. רק בנס ניצלו השניים ויצאו מן המכונית המרו־סקת דרך החלון.

נחוג • בתל־אביב, יום־הולדתו ה־36 של העיתונאי **משה לרר.** בגיל 14 ביקש מהוריו לב־טל את הרשמתו ל־קונסרבטוריון למו־סיקה בווינה וראה עתיד בשטח אחר לגמרי: ספורט. ס־קירתו הראשונה על משחק כדורסל פור־סמה באספקלריה של הספורט, שבועון ש־נערך בזמנו על־ידי יוסף יקותיאלי, הו־גה רעיון המכביות, ב־25 בינואר 1948.

לרר

מעורכי מדור הס־פורט של העולם הזה בתחילת שנות החמי־שים, וכיום חבר מערכת ידיעות אחרונות.

נידון • בלונדון, לשלוש שנות מא־סר, בעוון גניבת 12 מכוניות — **אנתוני קוק,** בין אחיו של הכוכב הבריטי רי־צ׳ארד ברטון.

נבחרו • על־ידי איגוד בעלי בתי הקולנוע בארצות־הברית, ככוכבים הקופ־תיים ביותר בארצות־הברית — השחקן ה־ותיק (65) **ג׳והן וויין** והשחקנית ה־בלונדית **ג׳ואן וודוורד** (אשתו של פול ניומן). מסתבר שסרטיהם הכניסו את ההכ־נסות הגבוהות ביותר מבין סרטי כל ה־כוכבים האחרים, וויין בין הגברים ו־וודוורד בין הנשים.

נבחרו • ככוכבים הפופולריים ב־יותר בצרפת — **בריג׳יט באררו** (35) **ואלן דלון.**

נידונה • בבית־המשפט המחוזי ב־תל־אביב, לארבעה חודשי מאסר בפועל, ל־קנס בסך 1000 ל״י ולשישה חודשי מא־סר על תנאי לתקו־פה של שלוש ש־נים, לאחר שנמצאה אשמה בהחזקת 36 גרם חשיש — ה־דוגמנית האמריק־אית **ז׳אקלין סי־קלס** (20). לעומת זאת זוכתה ז׳אק־לין, מחמת הספק, מהחזקת שתי מזוו־דות שהכילו כ־37 ק״ג חשיש שנמצאו בחיפוש שערכה המשטרה על גג דירתה. באותה אשמה, נידון לפני שבועיים בעל הדירה, בה התגוררה ז׳אקלין, צדקיהו קר־אוס, לשלוש שנות מאסר בפועל ולקנס בסך 2000 ל״י.

סיקלס

נפטר • בגיל 68, מי שהיה שנים רבות גיזבר מפא״י ולאחר מכן גיזבר מפ־לגת העבודה, ושבין יתר תפקידיו ניהל גם את מידרשת בית־ברל בצופית — **חנוך סורוקה.**

נפטר • בהוליבוד, מהתקף־לב, בגיל 75, במאי ה־סרטים ומי שגילה את „הצעירה הנצ־חית״, השחקנית־זמ־רת מרלן דיטריך — **ז׳וזף פון־שטרנ־ברג.** יליד אוסט־ריה, שהחל לביים ב־1930, אז גם הת־גלה בסרטו המפורסם המלאך הכחול, אשר פירסם גם את דיטריך.

סורוקה

אבקות כביסה ביולוגיות אינן עדיפות על אבקות כביסה רגילות

קובע אגוד הצרכנים הבריטי ב„וויץ״ האחרון, בעקבות מחקר שערך באחרונה

מאת **לאה פורת**

לונדון, ספטמבר

האם יש להעדיף אבקות הכביסה.
הביולוגיות (אבקות כביסה „ביו״)
על אבקות הכביסה הרגילות? האם

כדאי תשלום מחירן הגבוה יותר? השובת איגוד הצרכנים הבריטי חד־משמעית: לא. אבקות הכביסה הביו־לוגיות מכילות כל חמרים המצויים באבקות כביסה רגילות אך נוסף ל־כך הן מכילות גם אנזימים שהם חומר אורגני שבכוחו לפרק חלבו־נים; אבקות הכביסה הרגילות (אב־קות סבון או דטרגנטים סינתטיים) מכבסות בדרך כלל באותה יעילות כמו האבקות הביולוגיות; לכן, לא כדאי לשלם יותר בעד אבקות כבי־סה ביולוגית. אלה חלק ממסקנות מחקר מקיף ויסודי שערך באחרונה איגוד הצרכנים הבריטי. התוצאות פורסמו בכתב העת של האיגוד „ויץ״ מחודש זה.

סוד הסרת הכתמים — השריית הכבסים לפני הכביסה

ביום בו פורסמו תוצאות המחקר, רואיין ברדיו נציג של אחד משני יצרני אבקות הכביסה הגדולים ב־בריטניה. המרואיין טען כי הבדיקות שנערכו בבית החרשת הוכיחו ש־אבקות הכביסה הביולוגיות מכבסות יותר טוב. דובר איגוד הצרכנים ש־הופיע אף הוא באותה תכנית רדיו, השיב כי אינו יודע איך נערכו ה־בדיקות בבית החרשת, אך אין לו ספק במהימנות הבדיקות שעשה ה־איגוד. הגב׳ איבון ז׳אק שהיתה אחראית לבדיקות אלה מטעם איגוד הצרכנים הבריטי הסבירה לי, כי קרוב לודאי שהיצרן דובר אמת, אלא שבבדיקות ההשוואתיות שערך היה טיפול שונה בכבסים בשני סוגי ה־אבקות. בעוד שבשימוש באבקה ה־ביולוגית — הושרו הכבסים מספר שעות לפני הכביסה, הרי לגבי ה־אבקה הרגילה — לא נעשתה הש־ריה ומכאן ההבדל בתוצאות לטובת האבקה הביולוגית. התגלית של אי־גוד הצרכנים, שאולי אינה תגלית, לכמה מעקרות הבית, היתה שכדי להסיר כתמים קשים יש להשרות את הכבסים לפני הכביסה ואין זה מש־נה איזו אבקת כביסה היא וזאת ב־כולן יהיו התוצאות דומות.

כל אבקות הכביסה יעילות כמעט באותה מידה

למרות שמדובר באבקות כביסה מתוצרת בריטניה, דומני, שכמה מ־תהליכי הבדיקה והמסקנות עשויים לענין גם את עקרת הבית הישרא־לית.

האנזימים המצויים בתוך הדטרגנ־טים הביולוגיים, מסביר הדו״ח מ־סייעים בקיום שינויים כימיים ל־משל (בגוף האדם, הם עוזרים ל־עכול). האנזימים באבקות כביסה מיוצרים על ידי חיידקים (בלתי מ־זיקים) היכולים להמיס חלבונים (שיוצרים כמה מהכתמים הקשים ל־הסרה, כמו דם, זיעה ועובש). אין הם פעילים מאד בטמפרטורה מעל 65 מעלות ואינם פעילים כלל בטמ־פרטורה מעל 85 מעלות. זאת אחת הסיבות מדוע ממליצים היצרנים ל־השרות את הכבסים לפני הכביסה במים לא חמים.

איגוד הצרכנים בדק שתי אבקות כביסה רגילה ושני דטרגנטים ביו־לוגיים, לשם השוואה. נבדקה יעי־לותם ביחס לכל סוגי הכתמים ה־אפשריים כמו כתמי דם, ביצים, שו־מן, קקאו, ריבה, בוץ, דיו, יין, קפה, לכלוך בצווארונים ובחפתי שרוולים. כן בדקו אם אין האבקות מזיקות לאריג ולצבעו או לעור הידיים.

בשלב ראשון נהגו לפי ההוראות שעל האריזות, כאשר שרק על ארי־זות הדטרגנטים הביולוגיים מומלץ להשרות את הכבסים עשב־כך רק לגבי אבקות אלה. נתברר כי בעוד שהדטרגנטים הביולוגיים הצליחו ל־אחר השריית לילה לסלק כתמים ק־שים לטיפול (דם, ביצים ועוד), הרי ... הרגילים. ללא השריה, אך כשכבסו ב־... השריית ...

... בין ... ילדים, ... נשים, סדינים ו־כיוצ״ב. בסך הכל נבדקו מאות פרי־טים שכל אחד מהם כובס, היה ב־שימוש, כובס וחוזר חלילה — 3 עד 6 פעמים סך הכל. מכל הפריטים שנבדקו נמצא סוג אחד המתכבס ביתר יעילות על ידי הביולוגיים — התחתוני גילון נשים בצבע לבן. אך זה עדיין אינו מצדיק העדפת אב־קות אלה. אשר להשפעה מזיקה על חוזק האריג ועל צבעו או על עור הידים, לא מצאו כל הבדל בין ה־אבקות השונות. בכל האבקות גילו מידה כמעט שווה של נזק כועס יחסית לאריג ולצבעו ולא מצאו כל ... שחשוב אולי ... ביזיד אבקות ה־... של 1% עד ... במשך 12 כביסות ... לפני שנה) הרי ... עצמה גדמת לנזק של 8%(!) באותו פרק זמן.

בגדי צמר, משי, וכל האריגים העדינים מכבסים במהירות וללא השריה, בקצף הרך של טקסטיל שמפו. טבלי, שטפי ותלי... והבגד כחדש.

טקסטיל שמפו תוצרת ביח״ר נקה ● המפיצים היחידים: חב׳ נורית בע״מ.

שרוטל

קורסים

- תנהח״ש — פקידות
- ניקוב ותכנות I.B.M
- אנגלית
- כתבנות וקצרנות בעברית ובאנגלית

ת״א, החשמל 29
הרצליה, חברון 6.

SCHAUB LORENZ

מקלט הטלויזיה הטוב בעולם!

הופיע!!!

הגיבור האחרון של אל פתח

מאת **הלן בורקו**

אתה לא חייב לקרוא את הספר, אך אם התחלת — לא תניחהו מידך.

להשיג בכל חנויות הספרים.

הפצה ראשית: י. מרגלית.

הקדם ושלח הזמנתך בדואר בצירוף שיק ל„ביתן״, הוצאה לאור ת.ד. 2554, ת״א.

אסב לגבר-

מעתה גם בישראל

Bon Shaving Foam-
קצף הגילוח החוסך זמן,
נעים ומרענן.
Bon After Shave Lotion-
מי גילוח בניחוח גברי המלווה
אותך בכל שעות היממה.
Bon Spray Deodorant-
נעים בשימוש ומרחיק כל
ריח גוף.

להשיג בפר־פומריות המוב־חרות

המרכז לציוד שמע
ללהקות קצב
ולתזמורות

י' גבעון ובניו
תא רח' החשמונאים 105
טלפון: 266-566

הנהלת חשבונות
למד במכון
לביא
בעזרת ספרי
לביא

* קורס בוקר מזורז
* קורס ערב רגיל
* הכנה לסוגים 1, 1+2

הפתיחה: 8.1.70

תל־אביב, רחוב סמולנסקין 7,
מפנת בן־יהודה 90.

רמת־גן, שדרות הילד 21, על־יד
קולנוע „אורדע".

להיטון

עתון הפזמונים והבידור של ישראל

הופיע גליון 6

* הכל אודות הבלו ביט * נשואיו של צ'רצ'יל * טולידאנו שלכם בגודל טבעי! * סודות ממטבחם של אשפי הפזמון הישראלי * מילים ללהיטים * מה מצפה לספינת השלום של אייבי? * אילן ואילנית * תצלום ענק של להקת קרידנס קלירווטר * מהו ג'ז תימני? * תחרויות ושעשועון נושא פרסים.

ארצות הברית

„נצחון הקומוניזם — בשנת 2000!"

הודעה חשובה לכל אוהבי־החופש, ב־אשר הם שם: נותרו לכם בדיוק שלושים שנה ליהנות מהתענוג. בשנת 2000 ינצח הקומוניזם הסובייטי את העולם המערבי, ואפילת מאור־העמים תשתרר בעולם.

זאת חוזה לאנושות ג'ין דיקסון, מגדת־העתידות והטלפאטית האמריקאית, שזכתה לפירסום עולמי כאשר אחדות מנבואותיה התאמתו בצורה מופלאה. בין השאר, חז־תה דיקסון את מותו של מזכיר האו"ם דאג האמרשילד, התאבדותה של מריל'ין מונרו, רצח האחים קנדי, השואה שבה נספתה החללית אפילו 1, ומאורעות רבים אחרים, מפורסמים פחות.

טילים בבתי־ספר. מכל נבואותיה, כפק אם היתה אחת קודרת יותר מזו המתייחכת לרוסיה הסובייטית: לדבריה של החוזה, היא גלתה בכושרה הטלפא־תי את קיומה של תוכנית־אב סובייטית מדוקדקת להשתלטות על העולם. מזה כ־מה שנים שדיקסון מתריעה בכל הזדמ־נות — גם בתקופות שבהן חלה התח־ממות בקיפאון הבינגושי — שהרוסים לא נטשו אף לרגע את מזימתם לכבוש את העולם.

ג'ין דיקסון ראתה בזמנו בעיני רוחה את מישלוחי־הנשק הסובייטיים לוויאט־נאם, קוריאה, אלג'יריה, אמריקה המרכזית — והעיקר: כיצד הטמינו הרוסים טילים בין־יבשתיים מתחת למיגרשי המישחקים ב־בתי־ספר יסודיים ברחבי קובה — שהאמ־ריקאים לא יוכלו להשמידם בהתקפה אווירית. בשנה האחרונה גילתה מיספר גדול של צוללות כובייטיות המסיירות דרך־קבע לאורך חופי בוליביה.

לוח־זמנים לכיבוש. היא אף הצלי־חה לגלות, בכושרה הטלפאתי, את לוח־דזמנים המדוייק של הכיבוש הסובייטי:

● 1955—1960: עירעורם מבפנים של נאט"ו, ברית ההגנה של דרום־מזרח אסיה וברית־בגדד; חדירה עמוקה למזרח־התיכון ולדרום־מזרח אסיה; הגברת המתח הפוליטי ברחבי אפריקה, צפונית לקו־המשווה:

כל זאת — תוך הימנעות בכל מחיר מ־מלחמה עם המערב.

● 1960—1975: המשך הגברת הלחץ ב־דרום־מזרח אסיה, תוך כדי סיבוכה של ארצות־הבריה שם; השתלטות סופית על כל המזרח התיכון מהנילוס עד מעבר חיבאר (וניתוקה של ארצות־הברית מן הנפט ב־איזור), הפיליפינים ואינדונזיה; כל זאת — עדיין ללא מלחמה עם ארצות־הברית.

● 1975—1980: אירופה, הודו ויפאן מצטרפות לכלכלת הגוש הקומוניסטי; יוזמה ולחץ סובייטיים מופעלים בקנה־מידה נרחב באמריקה הלאטינית; הרוסים יוצרים תוהו־ובוהו בכלכלת ארצות־הברית.

● 1980—1990: כל חצי הכדור המזר־חי מתגבש תחת השלטון הסובייטי; לחצים רוסיים כבדים בחצי־הכדור המערבי — אף תוך עימות צבאי עם ארצות־הברית, ב־מידת הצורך.

● 1990—2000: כיבוש סופי של חצי־הכדור המערבי, בכל האמצעים — כולל מלחמה גרעינית.

אפשר להתחיל ללמוד רוסית.

דנמארק

הרדיו מתגרה בצנזור

בישראל, ספק אם דבר זה ייתכן עוד שנים רבות. אולם בדנמארק זה קרה ה־שבוע: רדיו־דנמארק החליט שמחובתו ל־הביא בפני מאזיניו סיפור מסויים. מאחר שזה היה בניגוד לתקנות הצנזורה, העֵרים הרדיו על הצנזור, עקף את תקנותיו, והביא את הסיפור על אפו ועל חמתו.

המדובר בסרט שפת־האהבה, סרט חינוכי־מסחרי בנושא המין, המראה בפרטי־פרטים את סוגי הפעילויות המיניות למינהן. (העולם הזה 1684). סרט סנסציוני זה נ־אסר על־ידי הצנזור הדני לבני פחות מגיל 16.

אולם לדעת מחנכים רבים בארץ זו, ק־ביעת הצנזור היא מוטעית, והסרט חייב להיות מותר לבני 13 ומעלה. בעקבות הויכוח הציבורי בשאלה, החליט רדיו־דנמארק להכין מישדר על תגובותיהם של קטינים על הסרט. אולם מאחר שהצגתו בפני קטינים אסורה — כיצד יוכלו אלו לצפות בו ולהגיב עליו?

המערכת האחראית לטיפול בנושא לא היססה: היא שכרה למשך שעתיים את אולם־הקולנוע שבו מוצג הסרט. הפכה על־ידי כך את האולם, לשעתיים אלו, לרכושה הפרטי — והסרט הוקרן אז במסגרת הצגה פרטית שאינה כפופה לתקנות הצנזור.

תחתונים שחורים — מסריח ו־מכוער. אל אולם הקולנוע הוזמנו שבעה נערים ונערות בני 12 — בלווית מחנכם. התוכנית ברדיו ששודרה ב־16 לדצמבר, היתה הקלטה ישירה של תגובותיהם.

פתח את המישדר מחנך הכיתה, אולה קיאר בן ה־22: „אנו מחנכים כיצד לאכול, לשתות, לשוחח ולהתלבש. מדוע לא נחנך גם כיצד לאהוב?"

אמרה בריג'יט: „בכיתה שלנו שאל נער אחד את המורה כיצד נולד אדם. השיב לו המורה: ,הנה, קח ספר, ולך הביתה וקרא בו'. היו לנו גם כמה מורים צעירים אחרים, ששוחחו איתנו על זה. אך הסרט הוא הרבה יותר טוב."

אמרה הלה: „הסרט יותר טוב ממורים בלתי מוצלחים, שמתביישים לשוחח ומג־מגמים תשובות."

אמר מיכאל: „חבל שלא נותנים רשות לכל תלמידי כיתות ו' לראות את הסרט.

חוזה דיקסון
ובינתיים — לימדו רוסית

אזה שטות זו לחשוב שאסור לנו לראות את הסרט. ממילא אנחנו מדברים על ה־נושא הזה."

אמר נילס: „אצלנו בכיתה הביא מי־שהו חוברת של תצלומי פורנו. כל ה־נשים לבשו תחתונים שחורים, וזה היה מסריח ומכוער. הסרט שראינו באמת מר־אה לנו כיצד אוהבים, בצורה יפה."

אמר הניג: „ידענו מעט מאוד על נושא זה. עכשיו אנחנו מבינים את זה בצורה הרבה יותר טובה ונכונה."

חסר קצת פושקין. במישדר נתבק־שו גם כמה מבוגרים להביע דעתם. הבי־קורת הקטלנית ביותר הושמעה על־ידי סטודנטית צעירה לפסיכולוגיה. אמרה קא־רין:

„הסרט מציג את האהבה בצורה מסו־לפת ביותר, מבחינתם של ילדים בגיל 12. הם רואים גבר ואשה במיטה, אך אין מסבירים להם כי קיים גם תהליך ממו־שך בטרם יגיעו השניים לאקט המיני. ה־סרט פוסח על הנקודה העיקרית של ה־אהבה: המשיכה הנפשית בין שניים, אשר סופה הוא מישגל. הילדים רואים רק פעולה פיזית של אהבה, אשר חסר בה העיקר: הנשמה."

צרפת

מה הנושאים המעסיקים יותר מכל את ה־גבר הצרפתי, ביחס לשנת 1970? להלן סדר הנושאים, לפי סדר חשיבותם:

- יציבות משכורתו.
- הזדקנותה של בריג'יט בארדו.
- תספורת הדור הצעיר.
- ציור טוב יותר.
- את מי להחליף — את הידידה או את האשה?

מכתבים

■ העונש לבריונים הדתיים

בעיתון הצופה מתאריך 19.12.69 ה־תפרסמה ידיעה מעניינת המחייבת לדעתי תגובה חריפה.

„תלמידי ישיבה ש־תפסו בבריונות י־גורשו מהישיבה" — זו הכותרת.

ראשי הישיבות גיבשו עמדתם בעיקבות התנהגות מבישה של אברכיהם בלויה ש־נערכה השבוע בבני־ברק.

ההחלטה שנתקבלה קובעת ש„תלמדי הישיבה שיתפסו בבריונות ובהפרת הסדר הציבורי צפויים לגרוש מהישיבה וישלל מהם הפטור לגיוס מצה"ל."

האמנם צה"ל הינו המוסד המיועד לקלוט את החוליגנים מבין תלמידי הישיבו.

ברגר משה, תל־אביב

● לא. אבל בעזרתו שומרים על מיש־מעת בין כותלי הישיבות.

■ צדקתם לגבי המשבר עם ארה"ב

אני מוכרח להודות שעד עכשיו לא הת־ייחסתי אליכם כל־כך ברצינות.

קורנשטיין

המשבר האחרון עם ארצות־הברית הוכיח שאני טעיתי: הרי אתם הזהרתם מפני משבר זה כבר לפני כשנה.

כמו רוב תצפיו־תיכם, הוכחה גם תצפית מדאיגה זו כנכונה. אני תקוה כי בממשלת ישראל יטו לדעותיכם אוזן יותר קשבת בעתיד.

אלברט קורנשטיין, תל־אביב

■ האמנם שטויות?

לאורי אבנרי:

קשה להעלות על הדעת שאישיות רמת־מעלה ובר־דעת מלומד כמוך יעלה על דל שיפתותיו שטויות כאלה (בהקשר האיגרת של גולדה מאיר לנשיא ניכסון.)

האם שכחת שאנו תלויים בארצות־הברית — ביחוד בכל הנוגע לאספקת הנשק, אחרי שצרפת הטילה עלינו אמברגו?!

טול קורה מבין עיניך!

בן־ציון בר־גיל, תל־אביב

● וראה את יחסה של ארצות־הברית ל־ישראל בשבוע האחרון.

■ דו"ח נפרד, רעיון מצויין

הרעיון של הדפסת הדו"ח לבוחר על דף נפרד, הוא רעיון מצויין.

נחמני

עכשיו אני יכול להעביר רק את ה־דף ולהשאיר אצלי את העיתון.

יוסף נחמני, רחובות

■ מכתב מחיל

הריני חייל באי־זור שארם־א־שייך, וברצוני להגיב על אשר הנני עד לו בתקופה האחרונה.

זה לא מכבר לקחה רשות שמורות הטבע תחת חסותה את אתר התותחים בראס נ־צרני התולשים על מיצרי טיראן. כמובן שזוהי יזמה ברוכה לטפח ולשמור על אתר היסטורי כגון זה.

אלא שרשות שמורות הטבע נקטה ב־דרך תמוהה והיא הלכה בדרך המקובלת של פיתוח אתרים והורידה לשטח ארכיטקט, אשר ברוב מרץ ותנופה הכניס לשטח ט־רקטורים שהחלו בעבודות ניקיון וישור ובמקום הגבעות והעמדות שהיו במקום קודם מסביב לתותחים ואשר אלה השתלבו בהם באופן טבעי, נראה כעת המקום כ־משטח ישר הפצוע בשרשרות הטרקטור ובו בולטות שתי עמדות התותחים.

עכשיו רק חסר שיבנו במקום סככות צל, כביש אספלט, וגדרות חדשים ומי יודע מה עוד יעלה בדמיון המתכננים והמפתחים.

חייל, אי שם

■ מצוות האל?

מדינת־ישראל היא מדינה יהודית, יסודו־תיה הרוחניים והמוסרים הינם דת ישראל. עקרונות אלו הם החייבים להדריך אותנו בכל דרכינו.

איך מעיזים אתם לערער בצורה כה נפ־שעת על דרכו של משה דיין בהענשה קולקטיבית, הרי זו היא מצוות דתנו. האם לא התווה האל יתברך את דרכנו — המבול, השמדת העם המצרי, והשמדת עמלק — הינם הראייה כי עונש קולקטיבי הוא יעיל וטוב בעיני האלוקים.

חייבים אנו לקבל התר מוסרי למעשינו מידי שמיים ולא לשמוע לעדות בני־אדם המעיזים להעמיד את ערכיהם המוסריים מול המוסר העליון.

אורן בנימין, ירושלים

■ יד לשלום

יד מגן פרח קוטפת / יד כתף ענוגה לוטפת / יד גסה שדה חורשת / יד מעץ עלה תולשת / יד קמוטה רצפה שוטפת / יד רעב פרוסה חוטפת / יד שופט גזר־דין רושמת / יד שוטר פריצה בולמת / יד גורל מר מנחמת / יד להצדעה מורמת / יד בסיר מרק בוחשת / יד בוחנת המנחשת / יד תליין ראשים עורפת / יד זדון שדות שורפת / יד מפה צחורה פורסת / יד בונה ויד הורסת / יד עם־ישראל מושטת / לשלום קבע ושלום אמת!

שמואל אילון, תל־אביב

■ הפקעת קרקעות בעיר העתיקה

בידיעה שהופיעה בהעולם הזה (1684) נמסרו פרטים על צווי פינוי שהוצאו נגד תושבי הרובע היהודי בעיר העתיקה, בירו־שלים, בעקבות החלטת הממשלה להפקע קרקעות באזור הרובע היהודי, לצרכי ציבור. אותה ידיעה גם מתייחסת לתלונות בנושא שנשלחו אל משרד מבקר המדינה. על־כך עלי להעיר:

למשרדנו הגיעה תלונה אחת בלבד הנוגעת להפקעת קרקעות בעיר העתיקה. בירור התלונה העלה כי המתלונן הינו שוכר מישנה, שרכש את זכויות השכירות מתושב העיר העתיקה והשכיר את הנכס לצד שלישי. עוד העלינו כי לאחר שלשכת היועץ המשפטי של מינהל מקרקעי ישראל בדקה את תביעות המתלונן והצד השלישי, בגין זכויותיהם במקרקעין האמורים, הו־חלט להודיעם כי בקשתם לקבלת פיצוי על אבדן זכויותיהם במקרקעין נדחית.

העניין הגיע לערכאות, ואין איפוא מקום לטיפול מצד משרדנו.

דובר משרד מבקר המדינה
ח. קלכהיים,

■ דרושות לנו מתנדבות ל„באזר"

ב־20 לחודש ינואר 1970 יתקימו בתל־אביב, ירושלים, באר־שבע, אשקלון ודימונה באזרים של אקי"ם (אגידה לקימום ילדים מפגרים), אשר בהם יוצגו דוכני מכירה של חברות ומפעלים שונים אשר תרמו לנו, ברוב אדיבותם — ממיטב תוצרתם. פדיון התוצרת וכן ההגרלה שתתקיים — יהיה קודש לקימום הילדים המפגרים.

לכן, נקבל בתודה ובברכה כל מתנדבת ומתנדב אשר יפנו לסניפי אקי"ם במקומית הנ"ל – ויסכימו לעמוד לרשות ארגוננו כמיטב יכולתו.

יוסף מור, דובר האגודה, תל־אביב

(המשך בעמוד 8)

● בקריית מוצקין

ביום חמישי, 8 בינואר, בשעה 8.45 בערב, יתקיים חוג בית, בביתו של

ראובן קריץ

סמיטת אורן 4, טלפון 715404

חבריה התנועה ואוהדים בחיפה ובקריות — מוזמנים.

תעריפון המנויים של העולם הזה

17.12.69

	לשנה בלירות	לחצי שנה בלירות
● דמי המנוי בארץ	58	30
● לכל ארצות תבל, בדאר רגיל	66	35

דמי המנוי לארצות חוץ בדאר אויר

	לשנה בלירות	לחצי שנה בלירות
● לכל ארצות אירופה ואיראן	86	44
● לארצות־הברית ולקנדה	110	57
● לאוגנדה, טנזניה, אתיופיה, גאנה, ניגריה, קניה, ציילון, חוף השנהב, תאילנד	120	62
● לדרום־אפריקה, זמביה, רודזיה, גואטמלה	140	72
● למקסיקו, פנמה	150	77
● ליפאן, ונצואלה, ארגנטינה וברזיל	160	82
● לאוסטרליה וניו־זילנד	176	90

מכתבים

(המשך מעמוד 7)

מכתב השבוע

עונשים סביבתיים נגד שודדים

ברצוני להתריע מעל דפי עיתונכם על תופעה חמורה ומדאיגה מאוד: התגברות האלימות בקרב העולם התחתון והמעבר מצד הפושעים לשימוש בנשק חם.

נראה לי שלא אגזים אם אומר שהמקרים שקרו לאחרונה אינם יוצאי־דופן, אלא הם תחילתו של תהליך מסוכן מאוד.

יואלי

יש רק דרך אחת לחסל תופעה מסוכנת זו בעודה באיבה — לפני שיפלו קורבנות לא רק שוטרות, שוטרים וגנבים, אלא גם גברים, נשים וילדים חפים מפשע, שייפגעו מכדורים תועים: להפעיל נגד השודדים את עקרון העונשים הסביבתיים, שבו נקט שר־הביטחון נגד המחבלים הערביים:

יואכין יואלי, חיפה

■ פון־בראון לא הוזמן

מיכתב זה מתייחס לרשימתכם אודות „...המדען של היטלר הוזמן לישראל", (העולם הזה 1683).

הנהלת מכון ויצמן מעולם לא הזמינה את ד"ר ורנר פון־בראון לישראל. יתכן וטעותכם קשורה בד"ר ורנר בראון, מדען־אורח מארה"ב הנמצא במכון ויצמן במחלקה לאימונולוגיה כימית.

אילן אפרתי
קצין יחסי ציבור, רחובות

קוראים השולחים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקיצרה. עדיפות תינתן למצרפים תמונות למכתביהם.

דובק רויאל
הסיגריה הנמכרת
ביותר בישראל

המעשנים מעדיפים -
הנתונים הרשמיים מאשרים

ר יעקבסון

הנדון:

ברוטאליזציה

אנשי העולם התחתון ירו בשוטר, ואחרי שנפצע קשה, טילטלוהו שעה ארוכה באכזריות רבה.

שוטרי תל־אביב פתחו לאור היום באש על חשודים מאנשי העולם התחתון.

נראה כי שני הצדדים מוכנים עתה לפתוח באש, על מנת להרוג, בקלות יתרה.

זוהי תופעה מדאיגה ביותר, כי היא זרה לנוף חיינו עד כה.

מעולם לא ראו אנשי העולם התחתון שלנו בשוטרים אוייב שיש להרגו.

השוטרים פתחו מדי פעם באש על עבריינים אלימים, אך זה לא הפך לכלל.

נדמה כי זה השתנה עתה.

מדוע?

מדוע זה קורה עתה, בישראל של ראשית שנות השבעים?

האם יש קשר בין תופעה זו לבין ה־התפתחות הכללית של המדינה?

★ ★ ★

הממשלה החדשה בישראל מבוססת על ההנחה שלא נראה שלום בחיינו. היא מאמינה כי המלחמה הנוכחית תימשך שנים רבות מאוד, ואולי דורות. ששפיכת־הדמים תגבר ותתרחב, כחלק משיגרת חיינו.

לא נתווכח הפעם על טיבה של אמונה זו, אם היא נובעת מהערכה נכונה של המצב או מראייה מגמתית מעוותת. נסתפק בקביעת העובדה כי זוהי אמונתה של הממשלה, המשתקפת בכל אמצעי־התקשורת העיקריים, וההופכת על כן לנחלת הרוב גדול בעם ובנוער.

האם יש קשר בין השקפה זו ובין קרבות־האש בתל־אביב?

בוודאי אי־אפשר להוכיח זאת, אלא ב־אמצעות מהקר מדעי מסובך.

אך ההגיון הפשוט אומר שיש קשר.

כאשר דור שלם מתכונן לחיות את חייו באווירה מתמדת של שפיכות־דמים, דמיו שלו ודם אוייביו, קשה לדרוש ממנו סגידה עיוורת לערך חיי־אדם.

כאשר יום־יום נהרגים בני־אדם על ה־גבולות ובמערכות הטרור והתגמול, גם בין המלחמות — איך אפשר לדרוש מצעיר לראות בחיי־אדם את קודש הקדשים?

כאשר יש פיחות בערך האדם ביחסים שבין עם לעם, הייתכן תיסוף של ערך האדם ביחסים שבין איש לרעהו?

קרוב לוודאי שהברוטאליזציה, אשר אנו עדים לה עתה ברחובותינו, היא תוצאת ה־אלימות השולטת בנוף חיינו הלאומיים.

★ ★ ★

ברוטאליזציה זו יכולה לבוא לידי ביטוי באופי האדם בצורות שונות.

פלוני שירת בצה"ל במשך שלוש שנות חייו החשובות ביותר. הוא למד להרוג, כחלק מחובתו הל־אומית, על פי מיצוות החברה.

ביום שיחרורו הוא יודע כי יחזור ל־צבא חודש־חודשיים בכל שנה.

הוא חוזר, בינתיים, לחייו באחת השכונות. מצבו הכלכלי והחברתי הוא עלוב. אין לפניו אפיק להתפתחות מהירה. אם יעבוד, כחבריו, ישקע במהרה בשיגרה אפורה של דלות ועוני.

אם כן, מדוע לא להשתמש בנסיונו ה־קרבי כדי להתקדם במהירות, לצבור כסף, להשיג מעמד בחברתו?

מי אמר שאסור לעשות באורח פרטי, למען מטרות פרטיות, את אותם הדברים שעבורם מקבלים צל"ש ועיטורים בשרות הלאומי?

בעייה זו קיימת תמיד לגבי חיילים קר־ביים משוחררים. היא קיימת על אחת כמה וכמה לגבי חיילים בצבא־כיבוש, המוקף שינאה יומיומית מצד אוכלוסייה עויינת.

בדרך כלל נמנעת העתקת הברוטאליזציה אל החיים האזרחיים בגלל המעבר החד בין מלחמה לשלום, בין שרות צבאי לחיים אזרחיים.

מעבר זה נעלם אצלנו. המלחמה הפכה ניצחית. אין היא עוד מצב בלתי־נורמאלי, אלא הנורמה של חיים. האזרח הוא חייל בחופשה, לא רק להלכה אלא גם למעשה.

שיחזור השוד הגדול בתל־אביב: פולחן האלימות

במצב כזה, איך אפשר למנוע שינוי מסו־כן של מערכת הערכים של הפרט, בחלקים גדולים של הציבור?

★ ★ ★

יתכן כי בעיית הצעיר שאיננו מש־רת בצבא חמורה עוד יותר מזו של ה־חייל המשוחרר.

החייל הקרבי חי את חיי־האלימות שלו במיסגרת חזקה ונוקשה. לעומת סכנת ה־ברוטאליזציה יש גם ערכים חיוביים, כגון רוח־היחידה, אחוות־לוחמים בסכנה, ההת־מסרות לצו חברתי.

דווקא הצעיר שאינו מגוייס, אם מפאת ליקוי גופני או נפשי, אם מפאת עבר פלילי, עלול ליפול קורבן לפולחן של אלימות בלתי־מסוייגת.

הוא מקנא בשכנו הלוחם. הוא חש ב־ליבו תחושה של השפלה. אין פורקן ל־ייצר־האלימות המצטבר בקירבו.

הוא חולם על עצמו כעל גיבור המחזיק בידו תת־מיקלע, הקוצר בני־אדם, העומד מול כדורים, הבז לסכנה.

צעיר כזה, החי באווירת האלימות היומיומית של המדינה ה־לוחמת, מבלי לקחת חלק באלימות החוקית, שזכתה בבירכת החברה — עלול לגבש פולחן פרטי של אלימות אנטי־חברתית.

במקום המלחמה הגדולה, שאין לו חלק בה, הוא יוצר לעצמו מלחמה פרטית.

זהו תוצר־לוואי של החברה ה־לוחמת, הבלאי האנושי בשוליים, המתווסף על הבלאי האנושי ה־ישיר של מלחמת־הנצח.

★ ★ ★

אם נכון ניתוח זה, הרי מתעוררת כאן שאלה מדאיגה ביותר: לאן נגיע בעוד עשר שנים? לפי התחזית הרישמית, המלחמה תגבר ותחריף. ההפסקות בין ה־מלחמות הגדולות עלולות להיות יותר ו־יותר קצרות. ובהפסקות אלה תתנהל מל־חמת־טרור בממדים שיגברו וילכו.

מה תהיה דמותו של הדור שי־יגדל ויתחנך באווירה זו של מוות יומיומי, של טרור וטרור־נגדי, של מוקשים ו„נאפאלם" — ללא שום פרספקטיבה של שלום?

איך ישפיע הדבר על בני השכבות ה־מקופחות, כאשר הפער בין עשיר לעני בתוך המדינה הולך וגדל משנה לשנה?

האם ניתן בכלל למנוע ברוטא־ליזציה כללית, שתשנה בעשור הבא את כל מערכות חיינו, עד כדי הפיכת האלימות לעיקרון־היסוד של החיים — כפי שקרה, למשל, באפריקה הדרומית ובמדי־נות־הדרום של ארצות־הברית?

איזה מין עם נהיה בעוד עשר שנים, בסוף שנות השבעים?

★ ★ ★

זוהי רק אחת השאלות — אחת מיני רבות — המתעוררות בעיקבות התחזית של מלחמת־נצח, של השלום־הוא־אשלייה.

נדמה לי שיש להציג את השא־לות כולן, ושאנו משתמטים מ־לעשות זאת.

לא די לשאול: מה יהיה מצב דמדינה מול פני העולם הערבי בסוף העשור ה־נפתח השבוע.

יש גם לשאול: מה יהיה המצב בתוך המדינה עצמה? מה תהיה דמות המדינה?

למשל: מה יהיה מקומו של ה־צבא בחיים המדיניים של ישראל בפרוס 1980 — אם המלחמה תי־משך עד אז ותגבר?

אין ספק כי משהו השתנה במדינתנו ביום שבו קפץ האלוף עזר וייצמן בקפי־צה נחשונית אחת מהצמרת הצבאית לצמרת הפוליטית של המדינה. כי זהו אות ל־באות — אות לבאים.

במדינה נורמלית, יש מוקדים רבים ל־הערצה חברתית. בשתי מעצמות־העל יש פולחן של אנשי־חלל, ויש פולחן של מד־ענים, נוסף על פולחן אילי־המשק. רופא גדול מתחלק בתהילה עם מוסיקאי גדול, ושחקנים שולטים בכיפה יחד עם זמרים.

במדינה העומדת במלחמת־נצח, ייתכן רק פולחן אחד: פולחן הצבא. לעומת האחריות המוטלת על הקצין הבכיר, כל שאר תחומי האחריות נראים עלובים.

לעומת תהילת המנצח בקרב, דוהה תהילת המדען והאמן.

ממילא לא תיתכן הפרדה בין הצבא וה־פוליטיקה. אין בישראל סכנה של הפיכה צבאית, בוודאי לא בעתיד הנראה־לעין.

אולם יש סיכוי סביר כי ההתחרות בין המפלגות תאלץ את כולן להעמיד בראשן דמויות צבאיות — עד כי לא יישאר הבדל רב בין ממשלת־ישראל והמטכ"ל.

התוצאה לא תהיה הורדת הרמה. עזר וייצמן בוודאי כשיר יותר לתפקידו ה־חדש מכל איש אחר שגח"ל יכול היה להעמיד במקומו. עצם האחריות המוטלת על צה"ל מבטיחה שמירה על הרמה ה־גבוהה הממוצעת של הקצונה הבכירה.

חשובה הרבה יותר תוצאה אחרת. קציני צה"ל מתחנכים למילוי תפקיד מסויים מאוד, התפקיד הצבאי. תפקיד זה — כמו כל תפקיד אחר — מביא עימו ראייה מסויימת של הדברים, גישה מסויימת ל־בעיות, כישרונות מסויימים.

ממשלה שתהיה מורכבת בעיקרה מאנשים שהתחנכו במיסגרת הצבאית, תהיה בהכרח חד־צדדית, מוגבלת בראיית הדברים.

הכישרון הדרוש כדי להתכונן למלחמה ולנצח במלחמה אינו, בהכרח, הכישרון הדרוש כדי לעשות שלום ולחיות בשלום.

זה נכון בכל העולם. זה נכון אפילו ב־ישראל, היכולה להתברך כיום בעובדה כי הצמרת הצבאית היא, בדרך כלל, יותר מתונה ויותר מפוכחת מאשר הצמרת ה־פוליטית־המפלגתית.

★ ★ ★

דמותו של עם נקבעת על־ידי הרבה מאוד גורמים — כגון אירגונו המדיני ומערכת־החינוך שלו, השפעות הנפשיות ב־רחוב וטיב אמצעי־התקשורת, חוויות קולקטיביות ומאורעות חיצוניים, מסורות ה־עבר ותיקוות העתיד.

מי שגוזר על עמנו מלחמת־נצח, צריך לדעת שהוא גוזר עליו שינוי טוטאלי ב־דמותו.

מה שנראה כהכרעה מדינית כלפי חוץ, הריהו קודם כל הכרעה נפשית כלפי פנים.

בפרוס שנות השבעים, כדאי להרהר על כך.

מאת אורי אבנרי

ביום 9 לדצמבר 1969 נעשו סיכוייך להגיע אל הבטחון הכלכלי במידה רבה טובים יותר

בטחון כלכלי הריהו דבר שרוב האנשים רוצים בו.

מעטים בלבד זוכים בו.

הרי זה משום שרובם אינם יודעים מה דרוש כדי שיוכלו להגיע אל הבטחון הכלכלי המיוחל. ובגלל כך שעד עתה לא הציעו להם את הדרוש להם.

אנחנו יודעים מה דרוש.

קרוב לודאי טוב יותר מכל גוף אחר בעולם.

והסיבה לכך היא, שבמשך 14 השנים האחרונות העלינו למעלה ממיליון איש על הדרך הנכונה לבטחון כלכלי.

שוחחנו עם אנשים רבים.

גילינו מה הם הצרכים שלהם. יצרנו כלים לענות על דרישותיהם.

ומאז התשיעי בדצמבר אנחנו יכולים להציע לכל אדם, לראשונה בישראל, תכנון כספי שלם. חברת IOS הישראלית, בשיתוף עם „חברה ישראלית לביטוח חיים בע״מ״ (ILI) אשר זה עתה נוסדה — שתיהן חברות־בנות של IOS הבינלאומית — מציעה מעתה שירות מקיף ויחיד במינו של תכנון כספי שלם.

ביטוח־חיים למילוי כל צרכיה הכספיים של משפחתך, למקרה מותך.

שירות ייעוץ והכוונה של השקעות, כדי שיהיו בידך אמצעים מספיקים בעודך בחיים

נציג חברת IOS ישמח לשבת עמך ולעבד בשבילך תכנית, אשר תהלום בדיוק את צרכיך ואפשרויותיך בהווה ובעתיד.

שלח אלינו תלוש זה ונציגנו יבוא עמך בדברים.

שלח בדאר אל:

חברת IOS (ישראל) בע״מ
רח׳ אבן גבירול 76
תל־אביב

אני מעונין לשמוע פרטים נוספים על שירותיכם.

השם ....

רחוב ....

ישוב ....

טלפון ....

(23)

IOS

INVESTORS OVERSEAS SERVICES (ISRAEL) LTD.

מי הוא האיש החשוב אשר התחבא מתחת לספסל קרון הרכבת?

ההסתדרות והשפעת

■ בערב ראיונות של ההס־תדרות, שנערך בבית ליסין ב־תל־אביב, הופיע גם השר בלי תיק מטעם מפ״ם, **ויקטור שם־טוב.** בין שאר הדברים גילה שם־טוב, כי אחרי מלחמת ששת־הימים היו מגעים בין יש־ראל והמלך **חוסיין.**

■ כולם מכירים את יו״ר המרכז החקלאי לשעבר והח״כ לשעבר **אברהם הרצפלד.** וכל מי שמכיר אותו מדבר בו טובות. השבוע, בראיון לשידורי ישראל, גילה הרצפלד למאזינים, כי היתה לו גם תכונה אחת רעה: כשהיה נוסע ברכבת, היה משתמט מתשלום דמי הנסיעה: איך? כשהיה מגיע הקונדוקטור היה הרצפלד, שלא קנה כרטיס נסיעה, מסתתר מתחת למושב ומחכה שהקונדוקטור יעבור אך זה היה בימי האנגלים. או אולי בימי התורכים. במדינת ישראל של היום הוא אינו משתמט מ־תשלום כרטיס רכבת. כי היום הוא נוסע בפרייבט.

■ בוועידת ההסתדרות ה־אחרונה השתתף גם ראש עי־ריית באר־שבע, **אליהו נאווי.** במהלך הוועידה חלה בשפעת. השבוע הוזמן נאווי לישיבה ב־ועד הפועל. הוא לא הופיע, אבל שיגר מברק: „לא בא, אתם מדביקים בשפעת.״

■ המזכיר החדש של ההס־תדרות, **יצחק בן־אהרן,** החליט כנראה לקחת את תפ־קידו ברצינות. אחרת לא מוב־נת הכרזתו בפגישה בלישכת ראש־הממשלה, בהשתתפות הש־רים **יגאל אלון, פינחס ספיר** ו**זאב שרף,** כי „מע־תה נגמרה תקופת **ירוחם משל** ו**אהרן בקר,** ואני מת־כוון ברצינות להשיג הישגים ממשיית לציבור הפועלית.״ בא־מת הגיע הזמן!

■ כזכור, בן־אהרון לא נב־חר אוטומטית כיורשו של אה־רון בקר גם כיו״ר חברת ה־עובדים. הוא היה צריך להמתין יום נוסף לפני שזכה במינוי. בישיבת הוועד הפועל, בה נערך הדיון על דחיית המינוי, הציע ראש סיעת גח״ל, ח״כ **יורם ארידור,** תואר חדש למזכיר ההסתדרות, בתפקידו כמנהל חב־רת העובדים: „נשיא התאחדות בעלי התעשייה של הסתדרות ה־עובדים הכללית.״

■ אחרי היעדרות הפגנתית הופיע סוף סוף ח״כ **יוחנן באדר** במליאת הכנסת. היחידים מבין חברי סיעתו אותם קידם בשלום היו **מנחם בגין, אס־תר רזיאל־נאור** ו**חיים לנדאו.** הסיבה: השלושה היו היחידים בסיעה אשר הצביעו בעד מינויו כשר.

הפורטרט של האלוף

■ אלוף **רחבעם (גנדי) זאבי** לא נפרד מהלביאה שקי־בל מאשת שר־הביטחון **רות דיין.** כשהעניק בשבוע שעבר צל״ש לסרן (מיל.) **אברהם אריאל** עבור חילוץ אזרח מ־שדה מוקשים, נכחה גם הלבי־אה. אגב, לפני שרות מסרה את הלביאה לאלוף. היא הציעה או־תה למועמדת לעיריית הרצליה **פייגה ברויידא,** המחזיקה בביתה גן־חיות קטן. פייגה סיר־בה בטענה שאינה מחזיקה חיות טרף.

■ כמה דקות לפני שנכנס אלוף **אריק שרון** למשרדו החדש בפיקוד דרום, לקחה חיי־לת בשם **צילה** פורטרט ענק של האלוף הקודם, **ישעיהו גביש,** ותלתה במשרד. אגב, אחת הפקודות הראשונות של אריק היתה, שכל חיילי הפיקוד לא ילכו בנעליים חצאיות.

■ מי יודע מדוע מכנה שר־התחבורה החדש **עזר וייצמן** בישיבות רמות־דרג את שגריר ישראל בארה״ב, **יצחק רבין,** בתואר „השגריר״ ולא בשמו?

ב.ב. שהיתה ידועה במשך 15 שנים כ„פצצת המין הצרפ־תית״ זכתה סוף סוף ל־הכרה כאמנית. היא קיבלה לפני שבוע את ה„אוסקר״ הצרפתי — פרס הניתן לשחקני קול־נוע מעולים בלבד. לטקס של קבלת הפרס הופיעה בריג׳יט בחצאית מיני ובחזיית ביקיני נוצצות, יצירתו של פאקו רבאן.

■ ואם כבר על הכינויים שמדביק שר התחבורה לעמי־תיו, למה הוא קורא לשר־גח״ל החדש **אריה דולצ׳ין** דווקא דולצ׳ין ויטה?

■ בשטח העיתונות בארץ חלה תזוזה, של עיתונאים שעי־תוניהם נסגרו. העורך הראשי של היום, **יצחק ראגר,** הפך להיות מזכיר הארץ; ראש ה־מערכת **גרשון הנדל** עבר ל־ידיעות אחרונות; מעריב קלט את מזכיר המערכת **ישראל הראל** ואת עורך מוסף השבת **יוסף בורן**; ואילו **יהודית וינקלר,** הכתבת הפוליטית, תכתוב במוסף הארץ. **שרה פרנקל** ו**דני דגן** עדיין מחפ־שים עבודה.

■ גם אחרי שקול העם שינה צורתו לשבועון, נשארו בו עיתונאים מיותרים: **ראול טייטלבוים,** הכתב הירושלמי, עבר לידיעות אחרונות ו**יהודה להב** למעריב.

הפשע של עבריין

■ המוכסים בנמל־התעופה לוד שאלו את הנוסע השחרחר אם יש לו מה להצהיר. „לא,״ השיב האיש. „תפתח בבקשה את המזוודה,״ ביקש המוכס. ה־איש שהחל מזיע ורועד, אבל בלית־ברירה פתח. כמות גדולה של תכשיטי זהב נתגלתה למו־כס. נערכה חקירה והתברר שה־תכשיטים גנובים. שם האיש, שהוא עולה חדש בארץ: **משה עבריין.** אז האם פלא בדבר שהמוכס ניחש מייד עם מי יש לו עסק?

נפיסה עארף סטודנטית לפילוסופיה באוני־ברסיטת קהיר, הפכה להיות הסטודנטית המפורסמת ביותר במצרים, אחרי שסולקה מהאוניברסיטה משום שהעזה לבוא ללימודים כשהיא לבושה במכנסיים. בתגובה, נערכה שביתת מחאה של הסטודנטיות באוניברסיטת קהיר. בתום השביתה הפיצו התלמידות בין חכמי הדת המוסלמיים תמונה (ראה לעיל), בה מצולמת נפיסה לבושה במכנסיים, עם שתיים מחברותיה, כשאליה מצורפת השאלה: „איזה לבוש צנוע יותר, המכנסיים או החצאית? שלח את תשובתך לאוניברסיטה.״ בעיקבות התשובות אשר הגיעו להנהלת האוניברסיטה מחכמי הדת, הוחזרה השבוע נפיסה עארף ללימודים, אבל בלי מכנסיים.

אנשים

■ כולם קיוו להצלחתה של הזמרת הישראלית **נחמה־הנדל** בארצות־הברית. אבל למרבה הצער מופיעה נחמה בפ־ני אולמות חצי ריקים — או, כדעת האופטימיסט, חצי־מלאים.

עדן, שגם לקחה את המתנות. אגב, בעלי הקינגס־קלאב מתכ־ננים תצוגת אופנה של חגורות צניעות.

■ עד שימצא דרך להפעיל את ספינת השלום שלו, עורך בה אייבי נתן תערוכת ציורי שלום.

■ הצייר **אנדריי קלצ׳ינ־סקי** מצא דרך מקורית למכור את תמונותיו: הוא מתכוון לע־רוך עשרה לילות מכירה בגלריה נפוליון בתל־אביב. אנדריי, ש־מתכוון להגיש לקונים הפוטנ־ציאליים יין וכיבוד, מקווה ש־בטוב ליבם ייפתח כיסם. לקונה הראשון הכין אנדריי הפתעה: עוגה, אותה הכין לבדו ועליה ציור שלו.

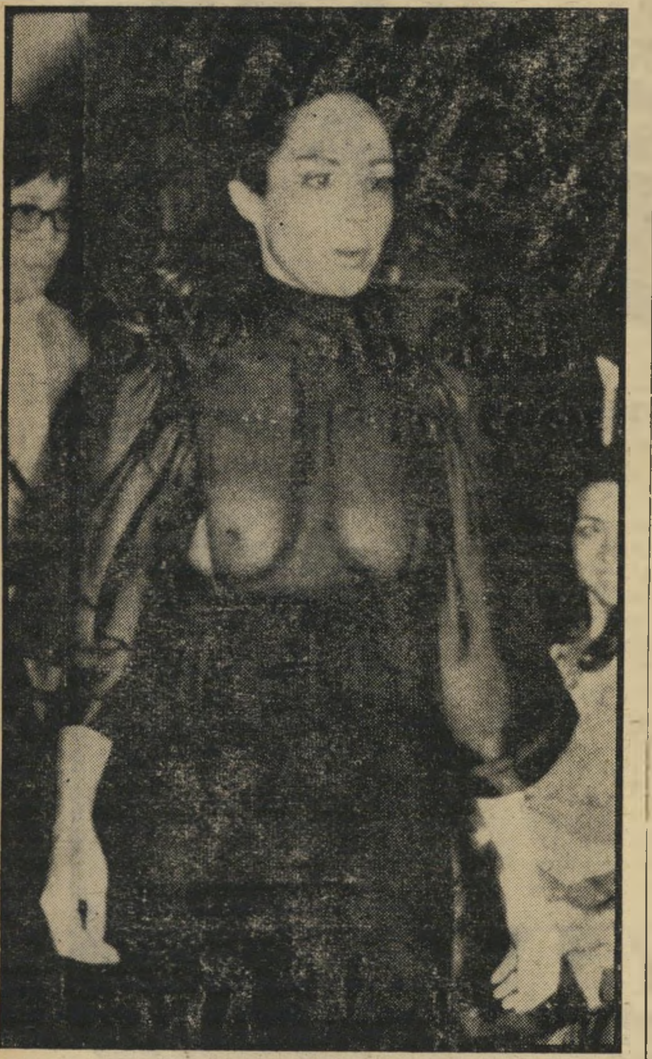

פמלה קולין בת ה־33, עורכת ירחון האופנה האמריקאי בעל היוקרה „ווג״, הוכיחה כי היא אינה רק נאה דורשת אלא גם נאה מקיימת. אחרי שהודיעה בעיתונה כי הגיעה תקופת החזה החשוף, היא החלה להופיע בחולצות שקופות באירועים פומביים. פמלה היא לאחרונה ידידתו של הלורד הארלך הבריטי, מי שהיה מחזרה של ז׳קלין קנדי לפני שהחליטה להינשא למיליארדר אונאסיס.

■ ישראלית אחרת שאינה מצליחה להגשים את תוכניותיה היא, מלכת המים והיופי לשעבר של ישראל, **ויויאן דל ביאנ־קו.** ויויאן שוהה עתה בסן־פרנציסקו ועובדת כזבנית ב־כל־בו.

■ מכת השפעת פגעה גם ב**רוזי נתן,** אשתו לשעבר של **אייבי נתן,** ומנהלת מועדון הלילה קינגס־קלאב. השפעת פג־עה בה בזמן לא נוח. בדיוק ביום הולדתה. אך ליום ההולדת, שתוכנן מראש, הוזמנו עשרות מוזמנים. בלית־ברירה חגגו את המאורע בלי בעלת השמחה, כש־את האורחים קיבלה **חנה**

■ עד עכשיו לא העריכו אותו כראוי. את השחקן **סבי דור,** כמובן. רק כשהגיעה ל־ארץ סוכנת השחקנים הגרמניה **אלי סולמן,** התברר כי סבי הוא שחקן מבוקש. מדוע? מפ־ני שמייד אחרי הפגישה של ה־שניים הודיעה הסוכנת לסבי כי אם הוא יבוא לגרמניה היא תעשה ממנו כוכב. סבי ארז את המיזוודות ואת אשתו **מאירה** והוא נוסע בשבוע הבא לגר־מניה. אגב, את אותה הצעה הציעה הסוכנת גם לשחקנית **אביבה מרכס.**

בעולם

ארצות־הברית

הקץ לסיפליס?

אחת המחלות הנוראות ביותר שמהן סובל המין האנושי — הסיפליס — עומדת לפני חיסולה הקרוב.

ד״ר ג׳יימס מילר, פרופ׳ למיקרוביולוגיה רפואית בבית־הספר לרפואה באוניברסיטת קליפורניה, מאמין שלא ירחק היום בו ניתן יהיה לחסן ילדים מפני מחלה זו באמצעות החיסון שהוא פיתח.

ד״ר מילר עבד על פיתוח החיסון מאז 1958, ועדיין לא ערך בו ניסויים על בני־אדם. אולם 5,000 השפנים שאותם חיסן במסגרת ניסוייו, עמדו כולם בהצלחה ב־זריקות סיפליס, לא נידבקו במחלה ה־מסוכנת.

החוקר האמריקאי פיתח את נסיוב החיסון לראשונה ב־1963, ולדעתו יעברו עוד ארבע־חמש שנים עד שיוחל בשימושו המיסחרי.

חוקר־סיפלים מילר
אחרי 5000 שפנים — האדם הראשון

„מבחינה מדעית, נותר עוד הרבה לעשות,״ אמר, „אך נראה לי ששברנו את המחסום. השלב הבא יהיה — ניסויים בבני־אדם. אם לא תתגלינו בעיות מיוחדות — הרי ניצחנו.״

לדעת ד״ר מילר, אין לצפות לבעיות ב־שלב הבא. אין כל סיבה שהנסיוב שהצליח על שפנים לא יצליח בבני־אדם. אולם נותר עדיין לקבוע את משך יעילותו של החיסון, מהי כמות הנסיוב המינימאלית הדרושה, ושאלות אחרות.

לאט זה מהר. סיפיליס היא אחת המחלות „המכוערית,״ שעליה אין מרבים לדבר. הערכה מוסמכת קובעת את מספר חולי־הסיפליס כיום בעולם בעשרים מליון. בארצות־הברית לבד נפטרו ב־1967 אלפיים איש ממחלה זו, בנוסף לאלפים רבים אחרים שהתעוורו, לקו בשיגעון או במחלות אחרות, או העבירו בירושה את החיידק הנורא אל ילדיהם.

„צורך ראשוני הוא לחנך את הקהל עד כמה נפוצה מחלה זו ומה נוראות תוצ־אותיה,״ קובע ד״ר מילר, „ביחוד אם לא מטפלים בה בשלביה הראשונים. בגלל חינוך לקוי, נרתעים אנשים רבים מלהתייצב בפני רופא, כאשר הם מגלים סימנים ח־שודים — עד שמאוחר מדי.״

ד״ר מילר בן ה־43, נשוי ואב לשניים, מדבר כבר על מחלת הסיפליס בלשון עבר: „אני יודע שארבע שנים הן זמן רב. אולם כאשר מגלים רפואה חדשה, חייבים להיות בטוחים בכל מאת האחוזים בתוצאותיה — כולל כל תוצאות הלוואי שלה. זיכרו רק את התלידומיד.״

ייעוץ מדעי
לפי כף היד
ניתוח אופי —
גילוי כשרונות —
ייעוץ לעתיד!

שלום שאול
SHALOM SHAUL

ת״א המלך ג׳ורג׳ 33.
נא לקבוע ראיון מראש.
טלפון 226342
(6.30—4 ; 12.30—10)

גזור ושמור — הטלפון אינו רשום במדריך!

מלחמת הכסאות

אנו עומדים עתה במאבק על עצם מקומנו בכנסת — פשוטו כמשמעו.

מה שנראה תחילה רק כחוליה אחת נוספת בשרשרת הקנוניות לסתימת פינו בכנסת, על פי מסורת אזניה—באדר, הפך עכשיו למזימה בה"א הידיעה — מזימה שמטרתה היא, לא פחות ולא יותר, סילוקנו מעיני הציבור ומאוזניו.

בראש המזימה עומד, כמו תמיד, ד"ר יוחנן באדר — האיש שסולק זה עתה על־ידי מפלגתו שלו ממועמדות לכהונת שר.

★ ★ ★

ראשיתה של הקנונייה עוד מלפני שנה ומעלה — בימי חייו של לוי אשכול.

לאשכול היה יחס מיוחד אלי, שבא לידי ביטוי בנסיונות חוזרים ונשנים מצידו לשכנע אותי בצידקת דרכו. אולי ראה בי מעין נציג־בפועל של הדור הצעיר בארץ, אולי ייצגתי בעיניו משהו שניקר בליבו שלו עצמו. על כל פנים, לעיתים קרובות מאוד, וכימעט בכל ויכוח מדיני חשוב, היה שוכח את האולם, פונה ישר אלי ומדבר אל ליבי כדי להוכיח כי הוא עשה ועושה את הכל למען השגת השלום, שאי־אפשר לתקן את העוול לפליטים, וכו'.

(תופעה זו חוזרת עכשיו בצורה הפוכה. גם גולדה מאיר מייחדת לנו את עיקר נאומי־התשובה שלה, אך לא כדי לשכנע אותנו, אלא כדי לשפוך עלינו קיתונות של שינאה.)

מכיוון שישבתי בדיוק ליד דוכן הנואמים, וכצד דוכן הקצרניות, היה קל לי להיכנס לדבריו של אשכול, ברוח טובה, מבלי להרים את הקול, והוא היה מגיב באותה צורה על דברי שלי.

הקצרניות קלטו ויכוחים אלה, והם הונצחו כולם בפרוטוקול של הכנסת השישית.

הדבר עורר יותר ויותר את רוגזם של עסקני המערך וגח"ל. אנשי המערך, מסוגם של קרגמן ואזניה, התרגזו על כי אשכול בכלל מתווכח איתנו, ועל־ידי כך כאילו נותן לדברינו גושפנקה של חשיבות. הדברים נאמרו לו פעמים רבות בישיבות המערך. ואילו אנשי גח"ל התרגזו מפני שאשכול התעלם מהם, והתווכח עימנו במקום להתווכח עימם.

כבר אז נולד אצל קרגמן, אזניה ובאדר הרעיון לסלק אותי מן המקום שלי.

גם העובדה שסיעת־היחיד שלנו בלטה במשך ארבע שנים באולם הכימעט־ריק, לעיני מאות אלפי האזרחים שביקרו ביציע, הרגיזה את עסקני המערך וגח"ל והולידה את הרעיון להושיב אותי במקום שלא יראו אותי.

אבל אי־אפשר היה לבצע את המזימה. סדרי־הישיבה באולם הכנסת נקבעו לפני 20 שנה, כל סיעה ישבה במקום קבוע, על פי גולדה. היה דרוש תירוץ כלשהו כדי להפר עיקרון זה.

הוא נמצא למחרת הבחירות האחרונות.

בעצם לא קרה בבחירות שום דבר המחייב שינוי עיקרון הישיבה לפי גודל הסיעות. גח"ל לא גדל — 26 ב־1969 לעומת 26 ב־1965. אולם איחוד סיעות המערך בסיעה אחת זיכה אותה כימעט במחצית אולם הכנסת. על גח"ל היה לזוז קצת ימינה.

תזוזה זו גרמה לכך שגח"ל צריך לשבת משני צדדיו של מעבר. זה נתן למוחו הפורה של באדר את התירוץ המבוקש.

הוא החליט שאי־אפשר לדרוש מסיעתו לשבת כך שמעבר יפריד בין חבריה. כדי לתקן זאת, על גח"ל לתפוס את החלק הימני של הפרסה — את המקומות שלנו.

למעשה, אין כל צורך בכך. אפילו אם רוצה גח"ל לעבור לגוש הימני של פרסת־המושבים (השמאלי בתמונה), אין הוא צריך לתפוס את מקומנו. כי הגוש הזה מונה 40 מושבים. גח"ל, מלבד השרים (היושבים ליד שולחן הממשלה), מונה רק 22 ח"כים. משמע: גח"ל יכול לשבת בגוש הזה, ועוד נשאר מקום ל־18 איש — בדיוק כמיספר הח"כים של כל סיעות האופוזיציה.

אבל הגיון פשוט כזה לא יביס אדם כמו באדר. הוא המציא תיאוריה חדשה: שגח"ל והמפד"ל צריכים לשבת יחד.

למה? ככה.

למעשה אין, כמובן, שום קשר בין גח"ל והמפד"ל. להיפך: אם גח"ל רוצה לשבת בגוש הימני, היה ההגיון מחייב שהסיעות הדתיות יישבו יחד בגוש המרכזי. בצורה כזאת היו כולם באים על סיפוקם — המערך היה תופס את חצי־האולם השמאלי, (מזווית־הראייה של היו"ר, אך ימני בתמונה), הדתיים את המרכז, גח"ל את החלק הפנימי של הגוש הימני, וכל הסיעות הקטנות, מלבד הדתיים, היו תופסות את הקצה הימני — כמו עכשיו.

כך היו כל הבעיות נפתרות, מבלי לעשות עוול אף לאחד.

★ ★ ★

אבל באדר לא רצה לפתור בעיות. הוא רצה לסלק אותנו.

לכן עמד על דעתו שיש להושיב את גח"ל והמפד"ל יחד מימין — ואת כל הסיעות הקטנות, הכוללות את כל האופוזיציה, יש להגלות לחלק האחורי של מרכז הפרסה.

לפי תוכניתו, נוצר המצב הבא:

שני חברי סיעתנו יישבו במקומות ששום אדם ביציע לא יראה אותם. כלומר, לגבי מאות אלפי האזרחים ביציע, סיעתנו פשוט לא תהיה קיימת בכנסת.

הוא הדין לגבי הטלוויזיה — היא תוכל להתעלם מקיום סיעתנו מטעמים טכניים.

המרחק ממקומותינו לדוכן הקצרניות הוא המרחק הגדול ביותר האפשרי באולם — ואם לא נצרח בקולי־קולות, לא ייקלטו קריאות־הביניים שלנו.

המרחק לדוכן הנואמים הוא גדול לא פחות, ולא תהיה עוד כל אפשרות לסבך את נואמי הממשלה בוויכוחים.

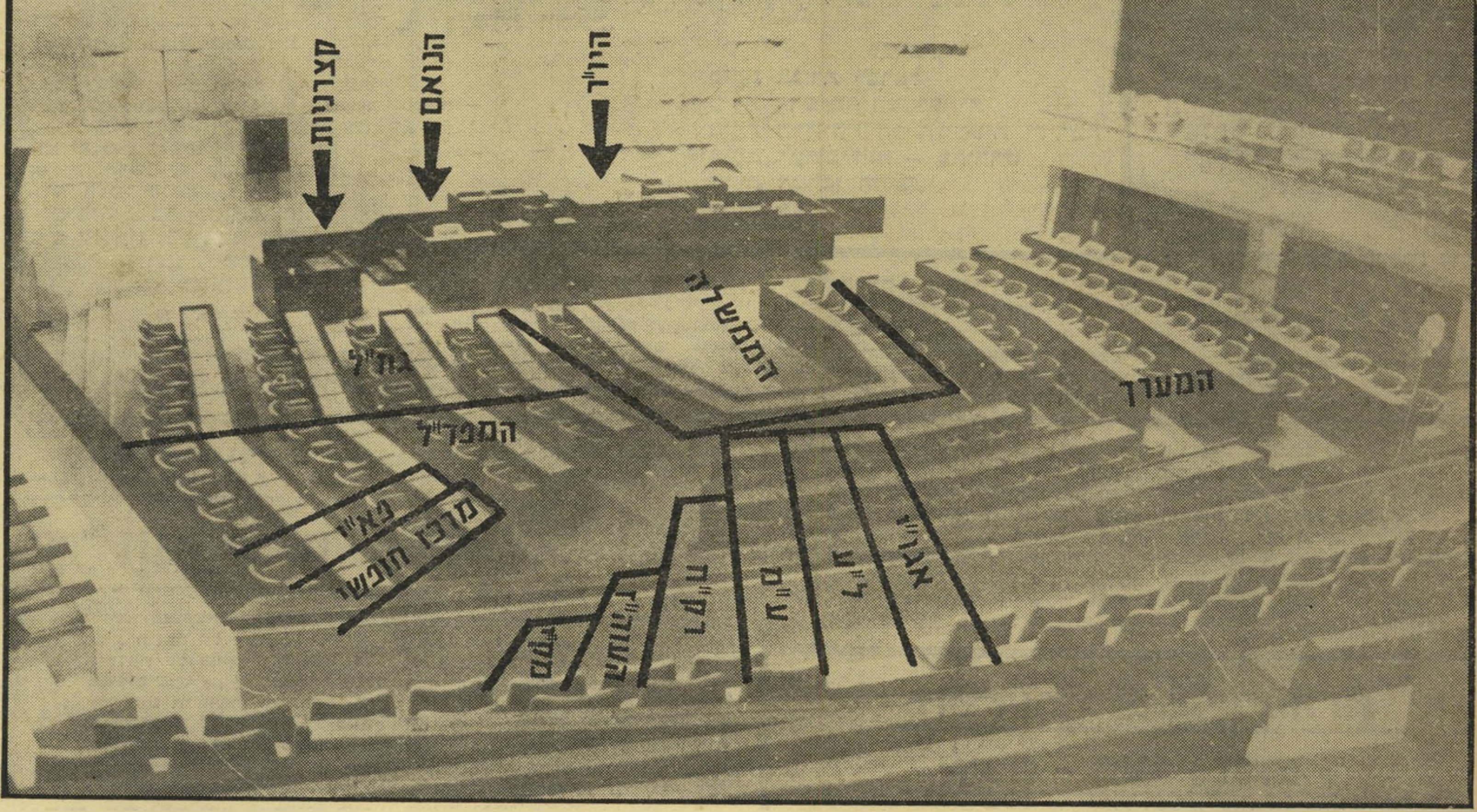

השטח המת תמונה זו, שצולמה מיציע־המבקרים, נותנת מושג על טיב המזימה של באדר ושות'. המקומות של סיעתנו וסיעת מק"י אינם נראים כלל — כי הם נמצאים מתחת ליציע הנראה בתמונה, ופשוט אי־אפשר לראותם משום מקום מיציע הקהל. הם נמצאים גם במקום המרוחק ביותר מדוכני הקצרניות, ועל כן יהיה קשה לקרוא מהם קריאות־ביניים שייקלטו בפרוטוקול. השורה האחרונה שמאחורי ספסלי המערך, נשארה ריקה — מכיוון שרבים מחברי המערך הם שרים.

במילים אחרות: נעשה הכל כדי לסלק את סיעתנו עד כמה שאפשר, מבלי לגרש אותנו לגמרי מאולם הכנסת.

בגללנו יסבול גם הד"ר סנה, שמצבו יהיה כמצבנו.

שאר הסיעות הקטנות יהיו במצב יותר טוב, כי יקבלו מקומות בולטים יותר. אולם כולן יוגלו למקומות רחוקים, במרכז הפרסה.

אי־הצדק של סידור זה בולט לכל עין. למשל: מדוע לא תקבל כל סיעה מקום בשורה הראשונה, או לפחות השנייה?

(המשך מעבר לדף)

ראשי הסיעות הקואליציוניות יושבים ליד שולחן־הממשלה, התופס את מרכז האולם. לפי הגיונו של באדר, חולקה כל השורה הראשונה לסיעות שיש להן לפחות ארבעה ח"כים. לרק"ח, בת שלושת הח"כים, ניתן מקום אחד בשורה השנייה. לסיעתנו, למרכז החופשי, למק"י ולפא"י ניתנו מקומות רק בשתי השורות האחוריות.

למה? ככה!

הצדק מחייב להכיר בעובדה שהכנסת מורכבת מסיעות, וכי לכל סיעה יש זכות למקום בשורה הראשונה, כדי שתוכל לעקוב בקלות אחרי מהלך הדיונים ואחרי עבודת הבית.

כי קבע כי הד"ר סנה, הנציג היחיד של מק"י, שווה לח"כ ה־26 של גח"ל, שמקומי קבע כי הד"ר סנה, הנציג היחיד של גח"ל, היושב בשורה הראשונה?

מי אומר שראשון נבחרי העולם הזה או המרכז החופשי צריך לשבת בשורה השלישית, בעוד ש־33 הנבחרים הראשונים של המערך יישבו ליד שולחן הממשלה ובשתי השורות הראשונות שאחריו?

אין כאן שום עיקרון. הופר עיקרון סביר — סדר־הישיבה לפי סדר־הגודל — ולא בא במקומו שום עיקרון אובייקטיבי אחר, אלא רק רצונם השרירותי לגמרי של עסקנים קשישים כמו באדר, קרגמן וברעם.

★ ★ ★

מדובר לא רק בסיעות קטנות, אלא גם בסיעות האופוזיציה — כי „מהפכה" זו של באדר באה במיקרה בדיוק בשעה שכל סיעות האופוזיציה הן סיעות קטנות.

נוצר, לפי תוכנית באדר, מצב שכל האופוזיציה תיעלם ב„שטח מת", ואילו במרכז הכנסת יישבו, זה מול זה, שתי סיעות הקואליציה הגדולות ביותר. כל זה בשעה שדוברי כל הסיעות משלמות מס־שפתיים לצורך לקיים את הקיטוב בין קואליציה ואופוזיציה בעבודת הכנסת גם בימי הליכוד הלאומי.

סדר־הישיבה החדש בא להדגים כי אין אופוזיצה בכנסת, וכי הכנסת מורכבת אך ורק משני חלקי הליכוד הלאומי.

★ ★ ★

ברגע שנודע לנו על הקנוניה, הרצנו איגרת דחופה ליו"ר החדש, ראובן ברקת.

ברקת משתדל בכנות לקיים שלום־בית בכנסת. לכן כינס ישיבה בלתי־רשמית של נציגי כל הסיעות, והעמיד כנקודה ראשונה לדיון את הצעת השינוי. בישיבה זו הציג הד"ר באדר את החלטת ועדת־המישנה לקביעת המקומות, שהוא עומד בראשה. אחרי כן השמעתי את טענות האופוזיציה.

נקבע שלא יוכנס שום שינוי, עד שתהיה „הידברות" בין ועדת המישנה ונציגי האופוזיציה.

ואכן — באדר כינס ישיבה של ועדת־המישנה, הזמין אליה אותי ואת נציגי המרכז החופשי ומק"י (אך לא את אגו"י וע"מ). ניתן לנו להרצות את טענותינו באופן חופשי. ואז סיכם באדר במ
אלה: „מה שהוחלט הוחלט, וזהו זו

דוגמה של הידברות.

אך היתה לישיבה זו תוצאה אחת.
ללה הזיזו את סיעתנו עוד פעם. בתו
המקורית של באדר נתנו לנו שני מק
שאפשר היה לפחות לראות אותם מ
יציע. בעיקבות הישיבה ישב באדר ה
תוכנית חדשה, עם שינוי אחד: שני
קומות שהוקצו לנו קודם לכן הו
למרכז החופשי, ולנו נקבעו שני ה
מות הרעים בכל הכנסת — שני מק
שאי־אפשר לראות אותם מ ש ו ם מ
ביציע המבקרים, שהם שטח מת מו

שכר ה„הידברות", נוסח באו

במקומות אלה לא ישב עד כה איש
סיעת גח"ל אינה נוכחת לעולם במ
באולם, ועל כן ישבו חבריה, שלהם היו
כים מקומות אלה, בשורה הקידמית.

לפני ארבע שנים הבטחתי שאשב
קומי בכל ישיבות הכנסת. אמרו שזה
תי־אפשרי מבחינה אנושית, ששום
לא יחזיק מעמד. הוכחתי שאפשר.

השבוע, במסיבת עיתונאים, ה
מעתי הבטחה אחרת: שלא נ
אף פעם אחת, בכל ארבע ש
הכנסת, בשני המקומות שהו
באדר הואיל להקצות לנו.

אב יש מי שצוחק מזה — ייוכח.

נשב על הארץ. נשב ביצ
ונשתתף משם בדיוני הכנ
נשב ליד שולחן הממשלה. נ
במקומותינו הקודמים. נשב
כסאות מתקפלים. נשב בכל מ
— אך לא במקומות שהומצאו
ידי באדר.

זוהי הבטחה.

במשך ארבע שנים שיחקנו
כל כללי ההגינות הפרלמנטר
שימשנו מופת מבחינת התנה
תנו הפרלמנטרית, למרות חריפ
פעולתנו האופוזיציונית.

אם נוהגים בנו בשרירות, נוכיח שאנ
לשחק גם לפי כללים אחרים — כל
שנקבע בעצמנו. אם לא ייקבע הסדר־י
בה שאנחנו נסכים לו, לא יהיה שקט
כנסת השביעית.

אין זה איום, אלא קביעת עובו

נוסח מכתב המחאה המשותף של כל סיעות האופוזיציה ליושב־ראש הכנסת

ירושלים, 24.12.69

לכבוד
ח"כ ראובן ברקת, יו"ר הכנסת
כבוד היושב ראש,

הסיעות החתומות מטה רואות בחלוקה המחודשת של המושבים באולם הכנסת מעשה שרירותי, בלתי צודק ובלתי דמוקרטי, הנוגד את הנוהג הקבוע בכנסת זה עשרים שנה ועל כן גם את תקנון הכנסת. המגמה הברורה היא לדחוק את רגלי סיעות האופוזיציה למקומות מרוחקים מעיני הציבור, ולהכביד על פעולות האופוזיציה הכבדה יתרה.

הסדר הנוכחי, שנקבע בכנסת הראשונה ושהפך לנוהג מוכר, נקבע כדי לתת לסיעות הקטנות את האפשרות למלא תפקידן. כיום מוצע לשנות סדר זה בלי שום סיבה נראית לעין, מלבד הרצון לדחוק את רגלינו.

ביום הרביעי שעבר, בישיבה שכבודו ניהל עם נציגי הסיעות, הוחלט שלא תתקבל החלטה בנדון אלא אחרי התייעצות עם כל הסיעות והתחשבות בדעתן. במקום זה קיימה ועדת המישנה ישיבה עם חלק מן הסיעות בלבד, ובישיבה זו התעלם הד"ר באדר לחלוטין מדעת הסיעות הקטנות והכריז שמה שנקבע עוד לפני כן מהווה החלטה סופית.

אנו תובעים בזה מכבוד היו"ר לקיים בירור מחודש בנוכחות כבודו ובהשתתפות כל הסיעות עם ועדת הכנסת, ולהקפיא עד אז את המצב הקיים, תחת להעמיד אותנו בפני עובדות מוגמרות שאיננו יכולים לקבלן והעלולות לגרום לשיבושים חמורים בעבודת הכנסת.

בברכה,
סיעת אגודת ישראל
סיעת הרשימה הממלכתית
סיעת הרשימה הקומוניסטית החדשה
סיעת העולם הזה — כח־חדש
סיעת המרכז החופשי
סיעת מק"י

אינפלאציה של סגני שרים

שר־המשפטים הביא בפני הכנסת הודעה על מינוי סגני־שרים, והודעה על כהונתם הזמנית של השרים פרס וגבתי בתפקידי שרי הקליטה והפיתוח. השתמשתי בהזדמנות זו כדי לעמוד על כמה מן הפגמים הבולטים ביותר:

אורי אבנרי: ממשלה ימנית זו מתחילה את דרכה ברגל שמאל.

שבוע בלבד אחרי כינון הממשלה, באים אלינו עם שינויים מפליגים בתוכה.

המצב המוצע לנו כיום הוא בלתי־תקין, ולדעתי גם בלתי־נסבל. נוצר כאן מעמד של שרים־לא־שרים, שרים אשר מבחינה קונסטיטוציונלית הם שרים לכל דבר, אבל נאמר להם מראש שהם שרים זמניים — זמניים לחודש או לארבע שנים.

שרים אלה לא יוכלו ולא ירצו ממילא להתמסר לתפקידיהם התמסרות של ממש.

שני נושאים מרכזיים בחיינו — הבריאות והקליטה — נשארים למעשה תלויים על בלימה. יהיו להם שרים שיחתמו על מיסמכים, אבל לא יהיו להם שרים שיחשבו על הדברים לטווח ארוך, אשר יתכננו פעולות כפי ששר חייב לתכנן.

אני חושב שזה גם מעמיד את מפ"ם במצב קצת מגוחך. אנשי מפ"ם אינם ילדים. אמנם, הם שייכים ל„שומר־הצעיר", אבל מבחינת הגיל הם כבר די מבוגרים. הם יודעים, והם צריכים לדעת, אם הם רוצים תיקים בממשלה או לאו. ואם מפ"ם אומרת שהיא אינה מתכוונת לקחת תיקים בממשלה הזאת — מה הטעם להחזיק בפיקציה שהנה או־טו־טו, עוד רגע ישכנעו אותם, ישחדו אותם, והם יקחו תיקים אלה ויגאלו את שני השרים האומללים, שכופים עליהם תיקים אלה בעל־כרחם?

סגן שר לתיירות

אשר לסגני־השרים, אני חושב שכאן נוצר מצב בלתי־בריא. התפקיד של סגן־שר הופך למעין פרס לעסקן מפלגתי.

להלכה, סגן־השר הוא אדם שתפקידו לעזור לשר לעמוד בתפקידו. עכשיו נוצרה אופנה שכל מפלגה רוצה, נוסף על מקומותיה בממשלה, לזכות גם במספר מכסימלי של תפקידי סגני־שרים, כדי לספק עסקנים הרוצים בכבוד.

אני שואל בכל הרצינות: לשם מה יש צורך בסגן שר־התיירות? אני מעריך מאוד את חבר־הכנסת יהודה שערי. כשהוא היה סגן שר־הפיתוח — זה היה מובן. הגיע למפלגה רק שר אחד, השר קול, ולשר האחד הזה היו שני תיקים. השר לא יכול היה להתמסר לשניהם, ולקח לו סגן־שר, שלמעשה היה שר־הפיתוח. עכשיו, כשיש למפלגת ל"ע בסךהכל שר־תיירות — — —

שלום כהן: וכשאין תיירות!

אורי אבנרי: נכון, כשאין תיירות; התיירות אצלנו נמצאת במצב קטסטרופלי; יש ירידה מדאיגה מאד בתיירות לארץ — לשם מה פתאום יש צורך בסגן שר־תיירות? אני חושב ששר התיירות יכול למלא את תפקידו לבדו, ואם אינו יכול — הוא יכול למסור את תפקידו למי שמתמנה כסגנו.

במשרד החינוך יש מצב אחר: כופים על השר בעל־כורחו, ונגד רצונו, סגן דתי. למעשה יוצרים עכשיו מצב שהוא בלתי בריא מלכתחילה, דהיינו: שלמעשה יש שני זרמים בחינוך. נקרא לילד בשמו. אין חינוך ממלכתי אחד; יש שני זרמים בחינוך, כמו שהיה לפני קום המדינה. בשטח החינוך מדינת ישראל עדיין לא קמה. ולכן יש שני שרי־חינוך, אחד הנושא בתואר „שר", והשני הנושא בתואר „סגן שר".

לעומת זה, המשרד שזקוק אולי לסגנים יותר מכל משרד אחר — משרד החוץ — דווקא שם אין סגן־שר. לתיירות יש סגן שר, לתחבורה יהיה כנראה סגן־ש
דווקא במשרדי הבטחון והחוץ, שני הו
קידים המרכזיים במדינה, שתי הממל
הגדולות במדינה, אין סגנים.

דחקא עכשיו, כשאנו עומדים במצב משבר עם ארצות־הברית, כשהממשלה סמכה על שר־החוץ שלה והזעיקה השגריר יצחק רבין מאמריקה כעזר כנ
— החוסר הזה בסגנים לשר־החוץ בו

גימלאות לנפגעי פעולות איבה – בארץ ובחו"ל

שר־העבודה, יוסף אלמוגי, הגיש הצעת־חוק שבאה לתקן מכמה בחינות את הגימלא
המשתלמות לנפגעים של פעולות־איבה בספר. תמכנו כמובן בהצעה זו, והוספנו כנ
הצעות לשיפורים נוספים:

שלום כהן: ...באחד מסעיפי החוק נאמר שהוא יחול גם על אזרחי ישראל הנפגע
מפעולות־איבה כשהם נמצאים מחוץ לגבולות המדינה. שר־העבודה טבע כאן מטבע לש
אכזרית ואקטואלית, שהיום למעשה כל הארץ היא ספר.

אני חושב שאפשר לומר כי היום כל העולם הוא ספר מבחינתנו. אם החוק בא לבט
את אזרחי ישראל הנפגעים מפעולות־איבה מחוץ לגבולות המדינה, הרי יש לזכור שי
גם מוסדות ישראליים מחוץ לגבולות המדינה המעסיקים עובדים שאינם ישראליים.

לדוגמה, בלונדון הונחה פצצה במשרדי חברת צי"ם, והיו שם נפגעים, ביניהם פקי
יהודיה אנגליה, אשר נפגעה ואושפזה. היא לא זכתה לשום פיצוי או גימלה.

נשאלת השאלה: מה דינם של מועסקים אלה במוסדות ישראליים שונים מחוץ לגבול
המדינה? אני מציין כאן מיקרה ספציפי של אותה פקידה שלא קיבלה גימלה או פיצ
ברוח הוראת החוק. השאלה היא, אם אין לחשוב גם על החלת החוק על עובדים כאל
במוסדות ישראליים, הנפגעים מפעולות איבה.

ונקודה אחרת:

שלום כהן: מסתובבים בארץ כמה מאות אנשים, שנפגעו בספר בראשית שנו
המדינה, שלא היו תושבי ישובי־הספר וגם לא הועסקו בספר, אלא הוזמנו לשם באקרא
אנשים אלה אינם מקבלים כל תגמול. אני חושב שהגיעה העת להעניק לאנשים אל
תגמולים מתאימים.

יוסף אלמוגי קיבל את ההצעות ברוח טובה, הבטיח לבדוק את האפשרות לבצען.

ארבעת השבויים המצריים אשר נתפסו השבוע בפשיטה שערך צה"ל על מוצב הואדאר בגיזרת ים-סוף. שני מבצעים מסעירי דמיון הרעישו השבוע את העולם

ג'ימס בונד בשרות צה"ל

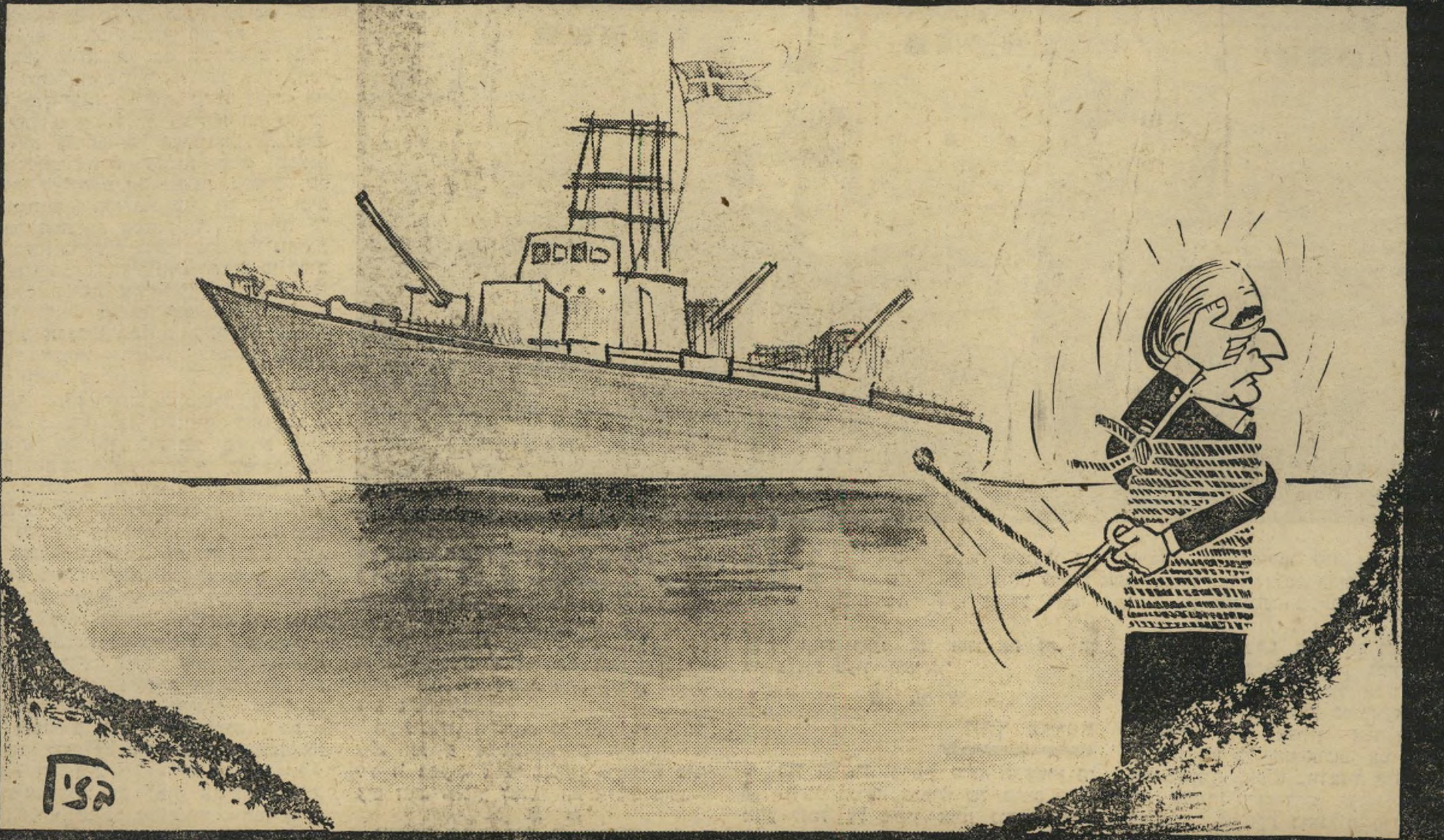

כך תוכנן ובוצע המיבצע המלהיב של הברחת 5 הספינות מתחת לאף הצרפתים

אף חד ומבט חודר. הוא מציג את עצמו: מרטין סיים, תעשיין נורבגי, נשיא חברת המפנות הנורבגית הגדולה אקרס. בעל המספנות הצרפתי, פליקס אמור, מקדם את פניו בחיוך לבבי.

„טיילתי במיקרה בשרבורג,” מספר לו מרטין סיים, „ראיתי את ספינות הטילים שבניתן בשביל הישראלים. עבודה יפה.”

„נו, אני בטוח שאתם בנורבגיה בונים ספינות לא פחות טובות,” משיב לו בעל המספנות הצרפתי.

„תתפלא,” אומר סיים, „ספינות כאלה אין לנו, אך דרושות לנו ספינות כאלה.”

„נורבגיה צריכה ספינות טילים?” משתומם התעשיין הצרפתי.

„לא, אבל חברת ספנות שאני שותף בה,” מסביר לו סיים, „צריכה ספינות קטנות ומהירות מסוג זה. הן מצויינות כדי לשמש סיפנות אספקה לאוניות־קידוח נפט. אולי אפשר לקנות אצלך ספינות כאלה?”

„אפשר להזמין,” שמח התעשיין הצרפתי, אך זה יקח כמה שנים לבנותן.”

„חבל,” אומר הנורבגי וקם ללכת, „אני צריך אותן דחוף.”

„רגע אחד,” נבהל התעשיין הצרפתי החושש מהחמצת העיסקה, „אולי אפשר לסדר משהו. אתה יודע: הישראלים האלה התיאשו כבר מלקבל את הספינות. אולי הם יהיו מוכנים למכור אותם לי ואז אוכל למכור אותם לך. כמה אתה צריך?”

„חמש ספינות יספיקו לי,” אומר סיים.

„איזה מזל!” מתלהב הצרפתי, „יש להם על פני האניות העוגנות בנמל הוא מעלה חיוך בזוית פיו.

כשהוא יורד מכבש האניה מקבלים את פניו שני ישראלים: מילא ברנר ויעקב מרידור, שניהם אילי ספנות ישראלים, המנהלים את החברה הימית להובלת פרי, המחזיקה בידה צי ענק של אניות־קירור משוכללות ביותר. הם נמצאים בקשרי מסחר הדוקים עם בעל המספנות הנורבגי, שבנה עבורם את אניות הקירור הענקיות בשיטת הסרט הנע.

הם מקבלים את פניו בחיוכים ולחיצות ידיים, ממהרים להיכנס למכונית הממתינה להם ליד הרציף.

„מה נשמע?” שואל ברנר את סיים.

„מצויין,” משיב הנורבגי קר הרוח. „יש לנו בדרך עיסקה מצויינת. אפשר לקנות כמה ספינות קטנות שישרתו את אוניות הקירור שלנו. אפשר לקנות אותן מהר ובזול במספנה בשרבורג. יש רק בעיה אחת: אם ידעו הצרפתים שאנחנו חברה ישראלית הם לא ימכרו לנו את האניות.”

„זאת לא בעייה,” משיבים הישראלים.

★ ★ ★

מטבע זר לישראל

המספנות בשרבורג. על רציף הנמל מטיילים שלובי־זרוע פליקס אמיר, בעל המספנות הצרפתי, ומרטין סיים, בעל המספנות הנורבגי. הם מתבוננים בחמש הספינות שצוות ישראלי מטפל בהן.

„הישראלים הם אנשים מציאותיים,” אומר אמיר. „הם הבינו שהענין אבוד. כשהצעתי

ציפיה בנמל חיפה

בימים השני והשלישי השבוע, כאשר נודע ממקורות חוץ, כי 5 ספינות הטילים הישראליות שמולטו מצרפת מתקרבות לנמל חיפה, הצטופפו רבים במקומות התצפית, כדי לראות אם תגענה הספינות לנמל. אחדים, כמו הצופה למעלה, הצטיידו במשפקות מיוחדות.

יאן פלמינג, ממציאו ומולידו של גיבור שנות ה־60' ג'יימס בונד האגדי — מת מכבר. עלילותיו של הסוכן החשאי הסופרמן נשארו בתחום הספרות והקולנוע. אבל השבוע קמו ממשיכים ליאן פלמינג. ההבדל היחיד בינו לבינם הוא שהם לא כתבו את מיבצעיהם בספר ולא הכינו אותו לצרכי הסרטה. הם ביצעו אותו במציאות. אילו היה מיבצע „חג המולד 1969” מועלה בסרט במיטב המסורת של ג'יימס בונד, הוא היה נראה כך, בערך:

(כל העובדות המתפרסמות להלן פורסמו בצורות שונות בעיתוני חוץ).

המספנות בנמל שרבורג. יום חורף ערפילי וגשום. עיתונאים וצלמי עיתונות מסתובבים על רקע הנוף ששימש כבר רקע לסרט המוסיקאלי מטריות שרבורג. הם באו לצלם את טקס השקתה של הצוללת הצרפתית לה טריבל, בו עמד להשתתף שר־ההגנה הצרפתי, מישל דברה. אולם לא הטקס וגם לא הצוללת הם שמושכים את עיניהם של העיתונאים והצלמים.

במספנה צדדית עוגנות חמש ספינות קטנות, בעלות מיבנה משונה. מישקלה של כל אחת מהן הוא 250 טון. רק לפני ימים מיספר הסתיימה בנייתה של האחרונה שבהן והיא הושקעה בטקס צנוע, בלי נוכחות אישים רשמיים. העיתונאים יודעים כי קרוב לודאי שספינות אלו לא יצאו לעולם להפליג מחוץ לתחום הנמל. כי אלו הן ספינות תותחים וטילים שהוזמנו בצרפת על־ידי ישראל והפלגתן לישראל נמנעה בגלל האמברגו.

לפני החלת האמברגו סיפקה צרפת לישראל 5 מתוך 12 הספינות שהוזמנו. 2 נוספות, שבנייתן הושלמה בחודש מרץ 1969, חמקו בחשאי מהנמל הצרפתי בו עגנו בלילה בו הרחיב הנשיא דה־גול את האמברגו שלו על כל מישלוחי הנשק לישראל ולא רק על המיראז'ים. היה זה מיבצע שעורר סערה בצרפת. הספינות חמקו מהנמל מתחת לאפם של השומרים והמורכסים הצרפתיים, יצאו ללב ים כשברשותן דלק לשעות ספורות של הפלגה, בעוד שהדרך לישראל נמשכת כמאה שעות־שיט.

מאוחר יותר כתבו עיתונים צרפתיים כאילו מטוסים ישראליים הצניחו לספינות אלה דלק בלב־ים כדי שיוכלו להפליג עד נמל חיפה. 5 קצינים ואנשי־מכס צרפתיים הועמדו לדין על רשלנות שאיפשרה את בריחת הספינות.

אחרי תעלול זה למדו הצרפתים לקח. הם החליטו שיותר לא יסדרו אותם. על 5 הספינות הנותרות בנמל שרבורג, שבנייתן

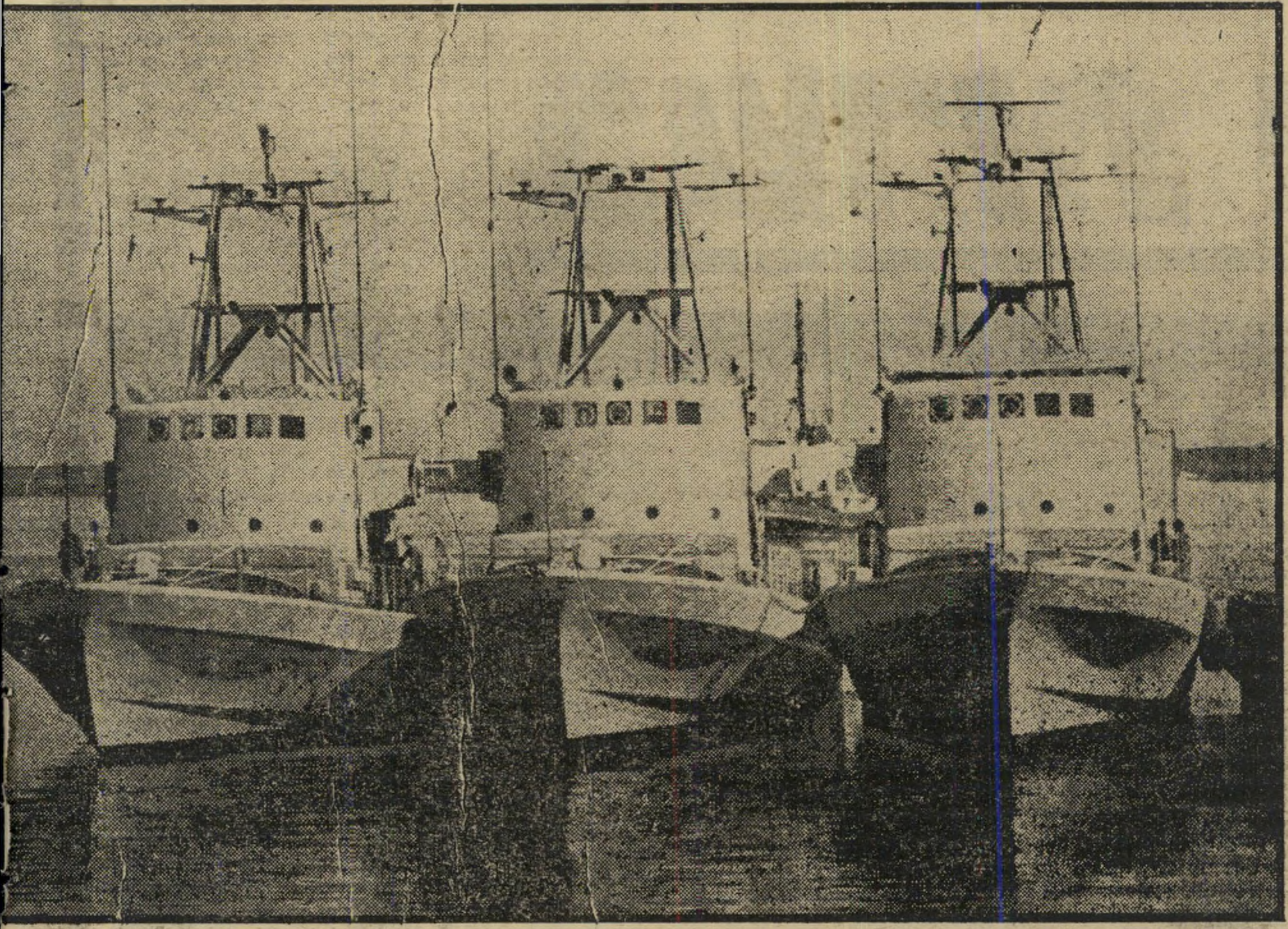

השא־טילים בנמל שרבורג

צילום זה שפורסם בעיתונות הצרפתית, מראה 3 מתוך 5 ספינות הטילים של ישראל שעוכבו בנמל שרבורג, ימים מיספר לפני שיצאו להפלגתן הסנסציונית. למרות שהשילטונות אסרו לצלמן, רבים בצרפת צילמון. התרנים על ראשי הספינות הן אנטנות המכ"ם המשוכלל שלהן.

ביטחון צרפתיים שומרים את צעדיהם של אנשי הצוותות הישראליים של הספינות, המתגוררים עם משפחותיהם במלון אטלנטיק בשרבורג.

העיתונאים, היודעים כל זאת, רוצים לצלם את 5 ספינות־הטילים הסדורות זו ליד זו במעגן. אנשי ביטחון צרפתיים מונעים זאת. „אסור לצלם” הם נוזפים בהם.

★ ★ ★

משרד המספנות בשרבורג. על ה־

בדיוק חמש כאלה. אני אסדר את זה. תן לי צלצול בעוד יומיים.”

★ ★ ★

חיוך בחיפה

נמל חיפה. מרטין סיים, התעשיין הנורבגי הנראה ככפילו של ג'ימס בונד, מגיע לנמל על סיפון אנית נוסעים ישראלית. הוא מחזיק בידו מזוודה דיפלומטית

להם לקנות מהם חזרה את הספינות הם קפצו על המציאה. העסק גמור. שילמתי להם 4 מיליון דולר עבור חמש הספינות. הם שלך — אם נקבל כמובן את אישור הממשלה שלי.” „מצויין,” אמר סיים. „יש לי כאן את כל המיסמכים. אני מייצג לא את מספנות לאקרס בנורבגיה אלא את חברת הספנות סטארבורד אנד אויל, חברה פנאמית העוסקת בהובלות פרי וקידוחי־נפט ימיים. אנחנו זקוקים לספינות בדחי־

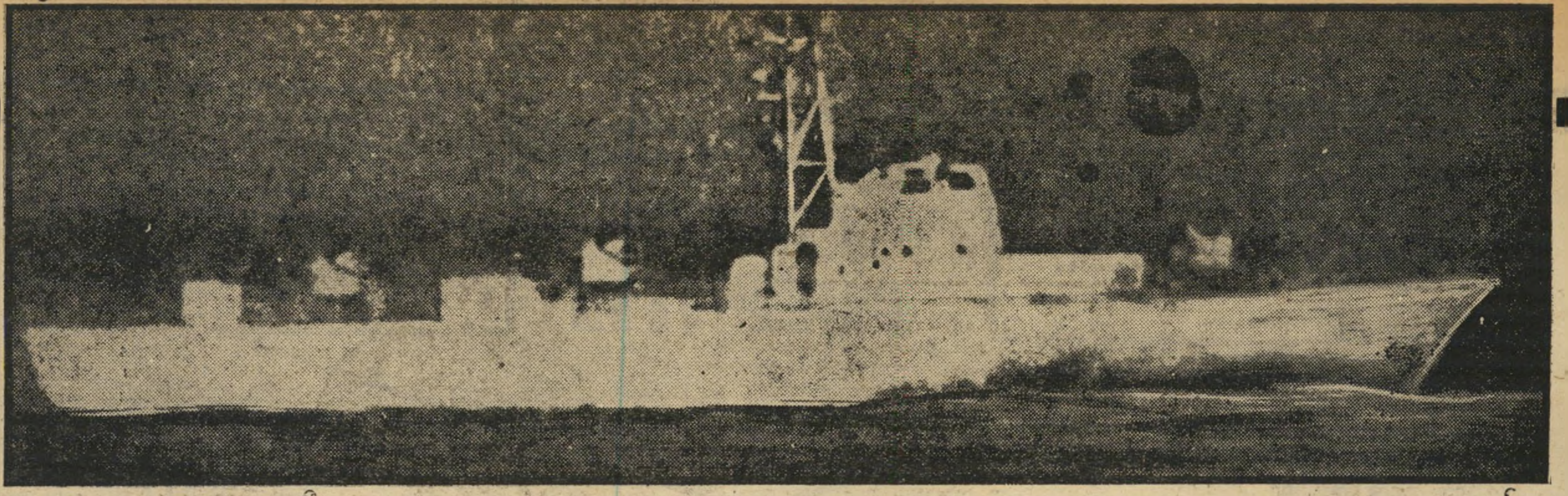

ספינת הטילים „מיבטח" – הראשונה שנמסרה לישראל – בשעת הפלגה

פינות לפנאמה. אתה יודע כמה קשה היום להשיג צוותי ימאים?"

אל מול השניים צועד קצין ישראלי, לבוש מדי חיל־הים של צה"ל. פליקס פותח את ידיו לקראתו ומחבקו.

„מון אמי," הוא אומר לישראלי, „אתם נפלאים, באמת נפלאים. אין לך מושג כמה צר לי שהייתם נאלצים לוותר על הספינות. אני יודע כמה הן דרושות לכם. אבל אולי אתה מוכן לעשות לי עוד טובה קטנה. עשיתי עיסקה מצויינת. מכרתי כבר את ה־ספינות לנורבגים. לרוע המזל, מון דייה, אין להם צוותים להסיע את הספינות. אולי אתה מוכן להשאיל להם את הצוותים שלך שבמילא לא עושים שום דבר. זה יתן קצת הכנסה במטבע זר למדינת ישראל."

„זו הצעה מוזרה," משיב לו הקצין ה־ישראלי מסוייג. „אני חייב להתייעץ עם ה־שגרירות."

★ ★ ★

קצינים נורבגים

משרד החוץ הצרפתי. פאריס. מנהל מחלקת סחר־החוץ, משוחח במשרדו עם מספר אנשי בטחון צרפתיים.

„העסק הזה לא מוצא חן בעיני," אומר מנהל המחלקה „משהו כאן מריח לא טוב. הישראלים החזירו את הספינות וקיבלו את הכסף. חברה פנאמית בבעלות נורבגית ה־רשומה בלונדון כבר קנתה אותם. הם רוצים להעסיק את הצוותות הישראלים. מבחינה חוקית זה בסדר. אבל זה מריח לא טוב. אני רוצה שתעמדו על המשמר. תעקבו אחרי מר מרטין סיים הזה. עליכם להבטיח שהספינות לא יגיעו לידי הישראלים."

„אוקיי בוס," משיב לו איש בטחון צרפתי, „סמוך עלינו, הכל יהיה בסדר."

„המיקרופונים עובדים?" שואל מנהל ה־מחלקה. — „כן, בוס," באה התשובה.

„בסדר, אז תסתלקו מכאן. שהנורבגי לא ירגיש שאנחנו חושדים במשהו."

אנשי־הבטחון מסתלקים. מזכירה חיננית מכניסה אל החדר את מרטין סיים. הוא קורץ לה, לוחץ את ידו של מנהל המחלקה ומתישב מול שולחנו, כשהוא שולף מ־תיקו ערימה של ניירות. „יש לך תיק כמו לג'יימס בונד," מתלוצץ הצרפתי.

„והמזכירה שלך מזכירה קצת את החתי־כות בסרטים של ג'ימס בונד," משיב לו הנורבגי. סיים פורש על השולחן את ה־ניירות. תעודות רשמיות המעידות כי חברת סטארבורד אנד אויל קנתה את חמש הספינות במספנת פליקס אמיר בשרבורג, ו־כי היא עומדת להעבירן לפנאמה.

מנהל־המחלקה הצרפתי שורק את הנעימה הידועה מתוך מסדרות שרבורג כשהוא בוחן את המיסמכים. הוא מצלצל בפעמון. נכנס פקיד המאשר: „בדקנו את הכל, בוס. החברה רשומה בפנאמה. שר־החוץ לשעבר של פנאמה, אוקטאביו פאראגאס, מציג אותה."

„אוקיי," אומר המנהל הצרפתי לנורבגי „הספינות שלך. אתה יכול לקחת אותן. אבל בלי חוכמות. אני רוצה להיות בטוח שאתה לא מסדר אותי. הצוותים יכולים להיות ישראליים, אבל הספינות יצאו משרבורג רק עם קצינים וקפיטאנים נורבגים."

„זה מובן מאליו," אומר לו סיים בחיוך. „הקצינים הנורבגים כבר נמצאים בשרבורג."

★ ★ ★

הנורבגים למדו באולפן

נמל שרבורג. ליל חג־המולד. לילה קריר אבל ללא גשם. האניות העוגנות בנמל הענקי מקושטות בשרשרות פנסים צבעוניים. על החוף מצלצלים פעמוני הכנסיות. מלחים שתויים מסתובבים במס־באות ובסימטאות.

במלון אטלנטיק מצטופפים הימאים ה־ישראלים ... מנשקים את רעיותיהם וילדיהם. בעלת ה־מלון, שדמעות עומדות בעיניה, עוברת מ־אחד לאחד ונושקת אותו על שפתיו.

„מצטערים," אומר לה קצין ישראלי „לא ידענו שאנחנו מפליגים. פתאום... לפני שעה... אמרו לנו לעלות על הספינות."

אוטובוסים לוקחים את עשרית אנשי ה־צוות הישראליים אל הנמל. בדרך מגיעה לאזניהם תרועה גדולה. בהתאם למסורת ה־חלו האניות העוגנות בנמל לצפור בצופריהן לכבוד חג המולד.

במספנת פליקס אמיר ממתינים כמה קצי־נ־ים בלונדיים וגבוהי־קומה. „אלה הקצי־נים הנורבגים שלכם," מתלוצץ קצין־מכס צרפתי. „למה לא אמרת לנו קודם ללמוד נורבגית?" שואל אחד הספנים הישראלים. „זה בסדר," קורץ לו קצין המכס הצרפתי, „הנורבגים האלה יודעים עברית. הם למדו באולפן בקיבוץ."

כעבור שעה קלה כבר רועמים מנועי ה־ספינות. רעשם נבלם בצפירות הנמשכות ועולות מארובות האניות בנמל.

„כל המכונות מלא קדימה!" עוברת ה־שאגה מספינה לספינה. בחשיכה, מבלי ל־הדליק אורות, מזנקות הספינות ממקום מע־גנן בזו אחר זו לעבר הפתח הצדדי של המעגן. על החוף עומדים אנשי־המכס הצר־פתיים וכמה קציני חיל־הים הצרפתי. הם מנפנפים לספינות הנעלמות בחשיכה.

★ ★ ★

„לכבות את האורות"

בים הפתוח. חמש ספינות קטנות דו־הרות במלוא הקיטור. מהירותן יכולה להגיע ל־40 קשר, כ־75 קילומטר לשעה, אבל הן לא שטות במהירות המירבית, כדי לא ליגע את המנועים החדשים. מרחוק מב־היקים האורות של צוקי גיברלטר.

„לכבות את האורות!" עוברת הפקודה. הספינות חוצות את המיצר בעלטה גמורה.

★ ★ ★

משהו חמור!

ביתו של שר החוץ הצרפתי מוריס שומן. הטלפון מצלצל בחדר השינה. מוריס שומאן בפיג'מה קופץ כ־הלום רעם. הוא מרים את השפופרת.

„השתגעת?" הוא זועק לתוך האפרכסת, „בשעה כזאת בלילה?"

„מצטער כבוד השר," אומר הקול מה־עבר השני של הקו, „קרה משהו חמור."

„מה יכול לקרות בליל חג המולד? סנטה קלאוס לא בא?" נוזף בו שומאן.

„לא, זה הנורבגים," אומר הקול. „הם אומרים שאין להם בכלל חברה בשם סטארבורד אנד אויל, ושלא ידוע להם כלל שנורבגיה קנתה איזה ספינות ממספנה צרפתית. יש להם מספיק מספנות משלהם."

„מה???" זועק שומאן, „תאסוף את כולם במשרד. אני כבר בא!"

★ ★ ★

חצי הצי

במטה של הכוחות המזויינים של מצרים. קהיר. מיספר קצינים מצריים רכונים על שולחן עליו פרושה מפה ימית.

„הן נמצאות עכשיו ליד חופי סיציליה," מסביר מפקד חיל־הים המצרי. „בדרך ל־חיפה הן תעבורנה ליד יוון וכרתים. בנ־קודה הזאת נוכל להשיג אותן. במרחק של 20 קילומטר יפגעו ספינות הטילים שלנו בול, כמו שהיה עם אילת."

„אתה משוגע!" משיב לו הרמטכ"ל ה־מצרי. „הן לא שטות לבד. סביבן מרוכז כימעט חצי צי הסוחר של ישראל. הן שטות צפוף מאוד. אוניות־המשא שטות ממש ליד הספינות. כל טיל שתירה יפגע באונייה גדולה. אפילו ידידתנו הגדולה, ברית־המועצות, לא תבין זאת אם נתקוף צי־סוחר בים הפתוח. העולם יהיה נגדנו. חוץ מזה — כל השמים מלאים פאנטומים ישראליים. זה יאפשר לישראל לתקוף את כל האוניות שלנו בכל מקום. לא, תודה, היה לי מספיק השבוע. אני לא רוצה שהם ירכזו את כל הצי המצרי בנמל חיפה ויני־פו עליו דגלים ישראליים."

★ ★ ★

„אנחנו לא יהודים!?"

בנמל חיפה. פועלי הנמל מובילים אר־גזי פרי בקרונות ארוכים, אל המנופים, שיטעינו אותם לבטני האוניות העוגנות ל־אורך הרציפים.

„סידרנו את לסקוב," צועק פועל נמל אחד לחברו המנופאי. — „לסקוב זה, זה צרפתי?" שואל המנופאי.

„תראה אותם שם, איזה חג היום?" אומר סבל בנמל אל חברו. „כל החיפאים האלה השתגעו. לא הולכים לעבודה, רק עומדים עם משקפות על הגגות ומסתכלים. שמע! זה רעיון! לא עובדים היום! שילך לסקוב עם כל הנמלים שלו. אנחנו הולכים לקהת

ג'ימס בונד במפרץ סואץ

ביום בו נודע לאזרחי ישראל על פרשת המיסתורין של מילוט 5 ספינות הטילים מנמל שרבורג, העסיק אותם עוד עניין. היה זה אחרי שפורסם כי יחידת צה"ל פשטה בליל־שבת על מוצב מצרי סמוך לראס גרייב שבמיפרץ סואץ, תקפה את המוצב — שדובר צבא מצרים הגדירו כתחנת מכ"ם — הרגה בו שני חיילים ושבתה ארבעה אחרים.

פשיטה זו, שבוצעה בדיוק באותו איזור בו נערכה לפני מיספר חודשים הפשיטה המשוריינת של צה"ל, בה הושמדה, בין השאר, תחנת מכ"ם מצרית, לא נראתה, לפי הפירסומים בעיתונות, כמשהו יוצא־דופן בשרשרת הפשיטות האחרונות של צה"ל בחזית התעלה. אולם היא זכתה לפירסום בכתורות ראשיות, כשהגדיל לעשות מכולם הצהרון **מעריב**, שהקדיש לה כותרת ראשית: „הרמטכ"ל לאנשי הפשיטה: מיבצעכם כאילו לקוח מעולם הסרטים!"

לפי תיאורו של רן אדליסט, הכתב הצבאי של הטלוויזיה שנטל חלק בפשיטה, היה זה מיבצע צבאי מוצלח של יחידת רגלים קטנה. אולם לאזרחי ישראל, שהתרגלו כבר לפשיטות מוצלחות מעין זו, קשה היה להבין מה הקונץ המיוחד של המיבצע. נכון שהפושטים הצליחו להגיע אל היעד ולעזוב אותו מבלי שהמצרים יתפסו מה קורה. נכון שכוחות של המצרים שנמצאו במרחק קילומטרים ספורים מיעד הפשיטה, שהיה במרחק של עשרה קילומטרים מהחוף, לא חשו לעזרת חבריהם המותקפים. כל זה עדיין לא מצדיק את הרעש.

אבל לא לשווא הוגדרה פשיטה זו, גם על־ידי כתבי־חוץ, כ„אחד המיבצעים המוצלחים ביותר של צה"ל בשנה האחרונה, בה היו הרבה מיבצעים מוצלחים." כאשר יגיע היום,

בפתח בונקר מצרי

שניים מכוח הפשיטה של צה"ל נכנסים אל פתחו של בונקר מצרי במוצב שנכבש וטוהר. כוח

מצרי, אשר חנה קילומטרים ספורים מן המוצב, לא חש לעזרת חבריו שהותקפו במפתיע.

וניתן יהיה לפרסם את מלוא הפרטים הקשורים בפעולה זו, יעמדו אפילו הנלהבים שב־אזרחי ישראל פעורי־פה ונדהמים נוכח התושייה והכושר המיבצעי של חיילי צה"ל.

מה שהתברר בעיקבות הפשיטה הוא ששליטי מצרים חוששים לגלות לעמם ולצבאם את האמת על פשיטות צה"ל. צה"ל אינו מפרסם את הכל על פעולותיו, מסיבות משלו. אבל המצרים מעלימים במתכוון פרטים הידועים להם, מחשש לפגיעה בינלאומית ביוקרתם. כפי שכתב השבוע הפרשן הצבאי של **מעריב**, שמואל שגב: „עוד במלחמת ששת־הימים הביעה ברית־המועצות מורת־רוח מחוסר הכוננות בצבא מצרים ומן העובדה שהתבוסה הערבית פגעה באמינות הנשק הסובייטי. העובדה שבידי ישראל נפלו כלי־נשק ומטוסים לא הרנינה במיוחד את ממשלת ברית־המועצות."

למרות שגישׁשו באפילה לגבי פרשה זו, יכלו אזרחי ישראל השבוע להוריד את הכובע בפעם נוספת בפני חיילי צה"ל ולומר להם בביטחון מלא: „כל הכבוד!"

הם מכינים לך לירות מזוייפות

הכל מדברים על העלאת שכר. היא הובטחה בנאומי בחירות. בהסתמך עליה חוסלו שביתות במשך כל שנת 1969.
לכאורה, העניין חד וחלק. במשך שנתיים ימים לא הועלתה תוספת היוקר, החלה על 700 הלירות הראשונות של שכר העובדים בישראל. היוקר עלה — בערך ב־4% מאז, לפי סיכומי הלישכה לסטאטיסטיקה. נוסף לכך, כן' טוען בן־אהרון, בהסתמך על מחקר שהוזמן על־ידו במוסד־למחקר־כלכלי הנתון למרותו הבילעדית, עלתה התפוקה של העובדים ב־17% מאז 1967, והשכר עלה רק ב־5%. (עליית שכר זו היא ברובה הגדול עלייה מדרגה מיקצועית אחת לדרגה גבוהה יותר, או תוספת ותק. על כך נדון להלן).
יש, איפוא, לדעת בן־אהרון, להעלות את השכר בערך ב־16%. כאמור — חד וחלק.
בשל סיבות היסטוריות, הצד השני במשא־ומתן על השכר בשנת 1970 היא התאחדות בעלי־התעשייה. אולם כאן טמון אחד האבסורדים הגדולים ביותר של המשק הישראלי. התאחדות בעלי־העשייה מעסיקה בערך רק 10% מכל העובדים השכירים במשק. ההסתדרות והממשלה מעסיקות ביחד 53% של העובדים.

את הוצאותיה של משפחה, כמו זו שלקחנו אותה לדוגמה, ב־15 ל"י לחודש. (אם יש לה מכונית או אפילו רק קטנוע, תהיינה ההוצאות גדולות הרבה יותר).

גם הרשויות המקומיות תיאלצנה להעלות את מיסיהן ב־20% בערך, עם קיצוץ ההקצבה הממשלתית שיש לצפות לה. דבר זה יעלה לכל משפחה עוד 5 עד 7 ל"י לחודש. שמונה הלירות שנותרו — אם נותרו! — תיאכלנה על־ידי ההתייקרות של השירותים השונים, שתיגרם על־ידי עצב התזוזה במדיניות השכר — אין לצפות שחברות התחבורה, המוניות, הספרים או בעלי־המסעדות, (רק כדי למנות כמה מן השירותים), יעשו למישהו טובה ויספגו את העלאת השכר שהם צריכים לשאת בה.

ייתכן וזה יקח עוד מיספר חודשים ,עד אשר ייסגר מעגל הקסמים — אך העובד השכיר יכול להיות סמוך ובטוח, שבסופו של דבר לא תקנה לו התוספת שבן־אהרון לוחם עליה בחירוף נפש כזה, כל תועלת.

מן ההכנסה במהירות רבה מאוד. המינימום עולה עם כל ילד מתחת לגיל 18. העיקרון הוא — שמהמינימום הדרוש לקיום אין גובים מס. עיקרון יפה — אך המינימום לזוג נשוי עם שלושה ילדים הוא, לפי דעת שר־האוצר, 5964 ל"י לשנה, או 497 ל"י לחודש. התנאי — שהאשה אינה עובדת. אם היא מעזה לעבוד, גובים מס החל משכר של 410 ל"י לחודש.
השכיר הישראלי אינו יכול לזקוף שום הוצאות על חינוך ילדיו, למשל, לסכום הפטור ממס. החינוך התיכון הוא, למשל, כולו על חשבונו הפרטי.

★ ★ ★

אילו היה המינימום של ההכנסה הפטורה ממס מציאותי יותר, ואילו מינימום זה היה צמוד ליוקר החיים, אפשר היה לבטל בקלות את שיטת תוספת היוקר, וכל ההשפעה של תוספת זו על הוצאות המפעלים והשירותים היתה מתבטלת.
שיטה זו היתה מעקרת את ההתייקרות, מונעת את היווצרותו של כדור השלג המתגלגל וגדל עם התגלגלותו במידרון.

העובדה שאוצר המדינה היה מקבל הכנסה קטנה יותר עם כל התייקרות (או הכנסה גדולה יותר עם הוזלת החיים) היתה משמשת דרבן טיבעי לפקידי האוצר להימנע מלגרום להתייקרויות כימו ידיהם. ברור שהתחשבות יתר בצרכים מיוחדים של משלם המיסים, כגון הכרה בהוצאות חינוך, היתה עוד מחזקת מגמה זו. הדבר נהוג בארצות רבות.

הבעיה השנייה היא זו של מדיניות השכר ההסתדרותית. מקורה ברעיון מרכזי של העלייה השלישית — יצירת קומונה של פועלי ישראל. מאז חלמו חלום זה,

בלוף תוספת

ושמו: יוקר

ספיר

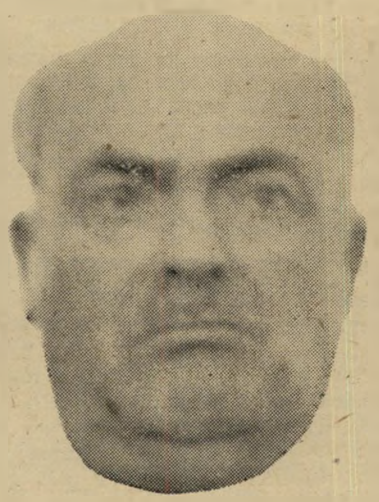

בן־אהרון

הוא אשר אמרנו — הלירות החדשות תהיינה מזוייפות. דפוקים יהיו, כרגיל, בעלי ההכנסות הקבועות, מפנסיה, למשל. הם יצטרכו לנקב חורים חדשים בחגורותיהם.
האומנם מוכרח כל זה להתרחש כך? התשובה, במצב הנתון, תהיה חיובית. אך אין כל הכרח שהמצב הנתון יימשך.
שני הגורמים המרכזיים הקובעים שאין העובד בישראל יכול ליהנות מהעלאת שכר כללית הן מיבנה המיסים ומדיניות השכר ההסתדרותית. שניהם שרידים מתקופות שעבר עליהם זה שנים הקלח.
מס־ההכנסה הישראלי משאיר מינימום של הכנסה פטור ממס. כאשר עולה ההכנסה מעל למינימום זה, עולים אחוזי המס

★ ★ ★

בן אהרון, כאמור, דורש תוספת של 16% לשכר. מאיר עמית, מנהל כור (זו התאחדות התעשייה ההסתדרותית, פרט למפעלים התעשייתיים של הקיבוצים) אמר שמפעליו ישלמו בערך 7½% תוספת.
מארק מושביץ, יו"ר התאחדות בעלי־התעשייה, הודיע שיסכים לתוספת של 5% במזומן ולעוד 3% בערך באגרות־חוב אשר ישולמו כעבור שלוש שנים. ספיר אמר שהעלאה מעל ל־3%—4% תגרום אסון.

נשאלת, איפוא, השאלה, מה קורה כאן? כל שחקניה של טראגיקומדיה זו הם חברים נאמנים במערך — להוציא את מושביץ. כולם מדברים בערך על אותו־הדבר — להוציא את בן־אהרון, אשר מוכרח להוכיח שדברי „הכוח־החדש" על הזהות בין הממשלה לבין הנהגת ההסתדרות, על העובדה המכשילה שההסתדרות היא מעביד יותר גדול מהתאחדות בעלי־התעשייה, אינם נכונים. בסופו של דבר הוא יתפשר. כולם יסכימו לתוספת שבעה או אולי שמונה אחוזים.

לאיש לא יהיה איכפת כמה בדיוק יופיע על הלוקש החודשי שלך. הסיבה פשוטה מאוד: הלירות הנוספות הללו תהיינה מזוייפות. דבר לא תוכל לקנות בהן.

תוספת היוקר המיוחלת, לכאורה, פטורה ממס־הכנסה (אך לא מביטוח־לאומי, שאותו עומדים להעלות). כל העלאת שכר מעבר לתוספת היוקר תהיה חייבת גם במס וגם בביטוח־לאומי מוגדל. מה שישאר נטו בידך עוד לא ברור — אך יש להניח שבעל משפחה עם שלושה ילדים מתחת לגיל 18, המקבל תוספת של בערך 60 לירות לחודש, יזכה ללא יותר מ־4 שטרי עשר לירות ביד.

★ ★ ★

המיסים העקיפים החדשים מתוכננים

כך מתחלק ציבור המועסקים בישראל

כ־53% מהעובדים השכירים בישראל מועסקים על־ידי הממשלה וההסתדרות. כ־37% מועסקים על־ידי מעבידים פרטיים, ורק כ־10% מועסקים על־ידי התעשיינים המאורגנים בהתאחדות בעלי־התעשייה. למרות זאת מוצגים התעשיינים

מה קורה כאן?

לא למד בן־אהרון דבר, וגם לא שכח כלום.

על פי חלום זה, כל פועלי ישראל צריכים לקבל שכר שוה פחות או יותר. ומכיוון שבכל־זאת הוכיחה המציאות שיש הבדל מסויים בין רוחץ מכוניות באגד לבין רתך סוג א״א, נקבע עיקרון „משוה" — שכרו של הרוחץ יהיה „צמוד" לשכר הרתך — בהבדל של אחוזים, כמובן.

עיקרון שני הוא, ששכר העבודה עולה אוטומאטית עם הותק, ושגם ההתקדמות מדרגה לדרגה כימעט אוטומאטית. עיקרון זה בולט במיוחד בשירותים ובפקידות. פקיד הסתדרותי או ממשלתי ממוצע אינו צריך לעשות שום דבר מיוחד כדי לזכות מדי שנה בשנה בתוספת שכר. עליו פשוט לשבת על כסאו ולא לבלוט. שיטה זו גורמת ל„זחילת השכר" אותה הזכרנו קודם, שאינה מותנית, כמובן, בשום תיספת של תוצרת בעבודה.

★ ★ ★

שני עקרונות אלה גרמו לפיגור חמור במשק הישראלי. מתוספת עליהם השיטה של „אהרון נכנס ראשון יוצא" במיקרה של משבר, המקפחת אוטומאטית

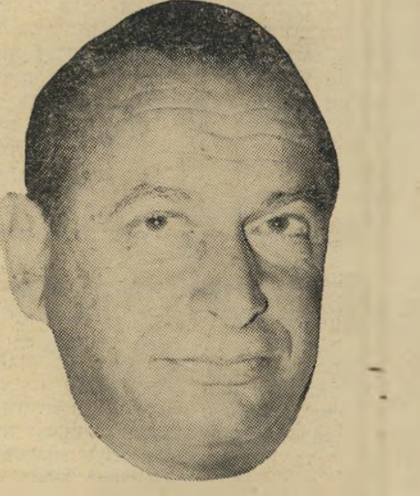

מושביץ

את העובדים הצעירים. הכל יחד גורם לכך, שקשה מאוד לשלם לעובדים תוספות על פי הספק־עבודתם הממשי.

דוגמה לכך הוא הטיעון של בן־אהרון על תוספת של 17% בתפוקת הפועלים. (המיספר עצמו אינו מדוייק, אך הדבר אינו משנה לכאן או לכאן). ברור, על כל פנים, שזה ממוצע, בין עובדים שיעילותם עלתה בהרבה מעל לממוצע זה, לבין עובדים אחרים, שאולי אף הקטינו את ההספק. הגיונו הקיבוצי של בן־אהרון מורה, כי התוספת צריכה להשתלם לכולם. מבחינה מישקית זה אבסורד גמור, דבר שיגרום להנצחה של החלוקה הנוכחית של כוח האדם בישראל, ימנע ייעול במשק ויקטין, בסופו של דבר, את הכנסת העובדים כולם.

משק שבו יבטיחו הבדלי שכר בין מפעלים יעילים ובלתי יעילים, בין עובדים יעילים לבין בטלנים, ניידות מאכסימאלית אל מקומות העבודה החשובים ביותר לכלכלה הלאומית, ירוויח, בסופו של דבר, הרבה יותר ממשק המבוסס על חלומות של קיבוצניקים.

משק כזה יוכל גם ביתר קלות לפתור בעיות סוציאליות של עובדים מוגבלים, המוגנים היום על־ידי השיטה הקיימת. במשק כזה לא יחסרו בעיות, כמובן. משק כזה מחייב חופש במאבק המיקצועי, יכולת להכריז על שביתה וגם אפשרות למעביד לסגור מפעל.

הוא מחייב הפרדה מוחלטת בין מעסיקים לבין מייצגי העובדים. הוא מחייב מתן אפשרות של ניידות של עובדים מבלי שיהיו קשורים לקרנות פנסיה המקשות את המעבר ממיקצוע למיקצוע, בעת הצורך.

משק כזה היה פוגע בכמה ממרכזי הכוח העיקריים של ההסתדרות העובדים בפרט, ושל הממסד הישראלי בכלל. זו, כמובן, הסיבה האמיתית, מדוע בסופו של דבר יש אחידות דיעות מפתיעה כזאת בין מר מושביץ והחברים ספיר, עמית ובן־אהרון, [illegible]

לאלוהים, בבקשה...

השעה היתה אחרי חצות. בכיכר ציון עוד נצצו כמה אורות. פה ושם יצא זוג מאיזה דיסקוטק ירושלמי. קצת הלאה, לכיוון העיר המזרחית, שרר שקט מוחלט. אינני יודע מדוע, אך החלטתי לבקר ליד הכותל המערבי.

בכניסה לרחבה נימנם לו שוטר מישמר־הגבול בתוך צריפון־המישמר.

ליד הכותל עצמו — שיממון מוחלט. אף לא שומר אחד, אף לא חסיד־בשחורים המציע תפילין. רק האבנים הגדולות.

ניגשתי אל הכותל. התבוננתי בפס הכהה, המסמן את המקום שפעם היה פני האדמה, ושנחשף בחפירות. על הריצפה היה מונח פתק.

נייר מקופל, שעליו כתב מישהו מכתב פרטי לאלוהים. אחד מן האלפים שידיים מאמינות דחפו אותם בין האבנים הגדולות. הרמתי אותו כדי להחזירו למקומו. כאילו מן הריצפה לא היה תוכנו מגיע לכתובת שאליה הופנה.

סקרנות פתאומית דחפה אותי לפתוח את הפתק. בכתב ילדותי גס כתב מישהו בעיפרון אדום:

„שיהיה שלום בקרוב! אלון."

★ ★ ★

אינני יודע כמה זמן התבוננתי בתחינה הפשוטה, המרטיטה הזאת. אני רק יודע, שכאשר הנחתי את הפתק באחד הסדקים, ראיתי כאילו לראשונה את כל הפתקים האחרים.

עוזי, שמיספרו האישי 2266355, ביקש: „הלוואי שאני אפסיק לעשן בשבת, ותן מזל."

אחר, שלא ציין את שמו, ביקש: „אני מתחנן שילך לי בחיים טוב, הכל בקלות, בלי תלאות. פרנסה טובה. עשה אותי חרוץ לעבודה. המכונה שלי — נא החזר לי אותה — אינני יכול בלי מכונית."

ועוד בקשה: „אשה טובה שאוהב אותה ושתאהב אותי כפל כפליים. שתהיה נאה. נא הקשב לבקשותי — בריאות להורים ולאחים וכל המשפחה, שמור עלינו מצרות. נא מספיק סבלנו."

אבל אלה שביקשו מהקדוש־ברוך־הוא טובות פרטיות היו מיעוט. הרוב חרז וביקש, בעשרות צורות, דבר עיקרי אחד: שלום.

„שלום לכל המזרח התיכון. הבראה שלמה למרדכי, בריאות למשפחה. תן שלום ולא ריב."

„להצליח בסקר ובחיבור — ולגמור את השירות הצבאי בשלום. אהוד."

„שבני יונה ישוב הביתה בשלום. שתיגמר המלחמה, אמן כן יהי רצון."

„רב״ש — שמור על חיילינו ותן שלום בארץ."

„עושה שלום במרומיו, יעשה השלום עלינו ועל כל עמו ישראל ונאמר אמן."

★ ★ ★

אינני יודע איך נקראים הדברים בעיתון, באווירה של יום־יום. אחר חצות, באור החיוור, לרגלי החומה האדירה, הידהדו המילים כקולות־רפאים.

הבטתי סביבי, לראות אם עודני לבדי ברחבה המוארת. לא נראתה נשמה חיה. עברתי לצד השני של המחיצה. הייתי מוכרח לדעת: מה מבקשות ה נ ש י ם מהקדוש־ברוך־הוא!

לקחתי את הפתק הראשון: „ה' תן לי בינה ושכל טוב, ותפר עצת הקמים עלינו לרעה."

ועוד פתק: „שאמנון ואני נתחתן. אורה."

„שיתן לי מזל טוב ויאר מזל בנות ישראל ומזלי ומזל ברוריה..."

רק בקשה אחת היתה לשלום: „שיהיה שלום עלינו ועל כל עם ישראל, יפת א."

שאר הפתקים ביקשו נקמה בגויים, הכנעת אויבינו והשמדתם עדי עד.

„בסד' — הגן על כל חיילינו וחסל את כל שונאינו, אמן."

„וינוסו אויבינו מפנינו."

„שימותו כל הערבים!"

★ ★ ★

חזרתי מהורהר לחלקת הגברים. מדוע דווקא הנשים שואפות נקם ודמים?

לפני שנפרדתי מהכותל, כתבתי גם אני מכתב לאלוהים: „שעה לרחשי השלום — וסלח לי שהצצתי למכתבים המיועדים לך."

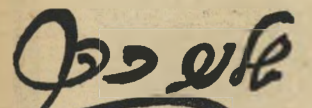

במדינה

העם

עונש מרתיע

החלטת השבוע התקבלה בישיבת הוועדה־המרכזת של ההסתדרות.

אחרי שהתברר כי כמה מאזרחי ישראל הערבים, שנעצרו לאחרונה כחשודים בביצוע מעשי־חבלה ובהשתייכות לאירגוני הטירור הערבים, מחזיקים בידם פנקסי־חבר של ההסתדרות, ישבו אנשי הוועדה־המרכזת על המדוכה, כדי להחליט כיצד להגיב.

ההחלטה שהתקבלה נועדה להרתיע את חברי ההסתדרות העומדים להצטרף לאירגוני החבלה. „ינוסח ניסוח תחיקתי," נאמר באותה החלטה, „שלפיו יכלול תקנון ההסתדרות סעיף מפורש על הוצאתם של חבלנים שהורשעו בדין משורות ההסתדרות."

יחסים מרחביים

אחרי רבאט

המנצחים הגדולים של ועידת־הפיסגה הערבית ברבאט היו האמריקאים. הם אילצו את עבד־אל־נאצר לעמוד כעני בפתח, לחוש על בשרו את ראשית הלחץ שיהיה העובדה החשובה ביותר בחודשים הקרובים במרחב: לחץ מקביל מצד מוסקבה ומצד וושינגטון.

הכלי האמריקאי על לוח־השחמט היה המלך פייצל הסעודי. לכל דרישות המימון הנוסף של נשיא מצרים השיב בלאו מוחלט. גם כאשר הסביר עבד־אל־נאצר שהוא זקוק לכסף כדי לרכוש (כפי הנראה בצרפת) נשק כבד שאין הרוסים מוכנים לספק לו — סירב הסעודי לחתום על הצ׳יק המבוקש. ועמי כוויית, בת־הברית השנייה של אמריקה.

לא נותר לעבד־אל־נאצר אלא לאיים בהקמת גוש מצומצם יותר של המדינות הסוציאליסטיות, ברומזו כי גוש זה יחדש את חתירתו להפלת המישטר המלכותי בסעודיה. אך זהו תהליך איטי, ואין בטחון בתוצאותיו. עד אז יהיה גמאל עבד־אל־נאצר נתון במצוקה גוברת.

העובדה, כי יאסר עראפאת קיבל הבטחות סעודיות להגברת הסיוע, אף היא חלק מלחץ האמריקאים על עבד־אל־נאצר. הרמז ברור: אם לא יעשה המצרי משהו חיובי, יישמט רסן המנהיגות מידיו, יעבור סופית לידי הפלסטיניים.

לוחצים פה, לוחצים שם. מה היא מטרת הלחץ הזה? מבחינה כספית, אין כמעט חשיבות לגבי אוצרותיו של פייצל אם ישלם 50 מיליון ליי״ש נוספות לשנה. אם התעקש, היתה לכך סיבה אחרת:

ממשלת ארצות־הברית הגיעה לכלל החלטה לכפות הסדר במרחב. הא לא תכפה את תנאיו — אבל היא תכפה על שני הצדדים להסכים לשיחות, במיסגרת הצעותיו של שר החוץ שלה ויליאם רוג׳רס.

עוד בראשית הדיונים של שני הגדולים, הוסכם בין וושינגטון ומוסקבה שכאשר תימצא הנוסחה המוסכמת על שתיהן, יפעיל כל צד את מירב הלחץ על לקוחותיו במרחב. הרוסים אמנם השיבו נייט להצעותיו של רוג׳רס, אבל הן אינן רחוקות מעיקרן מגישתה של ברית־המועצות. על כן, אפשר להניח ששלב הלחצים הגדולים עומד מעבר לפינה.

מוסקבה כבר החלה בלחצים ראשונים משלה, במקביל ללחצים האמריקאים על ישראל: למעשה הטילו שתי המעצמות הגבלה סמויה על מירוץ החימוש במרחב.

הצעד הבא מסתמן אף הוא: לחץ כלכלי. הקשר בין כלכלת ישראל לבין יד המימשל האמריקאי ברור. כלכלת מצרים, לעומת זאת, אינה נתמכת בלעדית על־ידי ברית־המועצות, על כן לא די בלחץ סובייטי. כלכלה זו נתמכת, מאז ועידת חארטום, על־ידי הנפט הסעודי. הקשר בין הנפט הסעודי והמימשל האמריקאי ברור אף הוא. וושינגטון נתנה את האות, ופייצל לחץ.

מחשבה זו עלולה להיות, בחודשים הקרובים, נחמתם העיקרית של הישראלים, שישמעו על לחץ אמריקאי גובר והולך על אוצר ישראל.

מפלגות

יריב חדש למנהיג

במיסדרונות הכנסת ובין חדרי הקאסטל אפשר לראות גבר מרוצה מאוד מעצמו, מחייך בעליזות וצועד בקפיציות אילו נולד מחדש.

אכן, ד״ר ישראל בן־מאיר נולד מחדש — כאיש האופוזיציה הפנימית במפד״ל.

במשך עשר השנים האחרונות היה משרתו הנאמן של המנהיג. חיים משה שפירא כיהן כשר־הפנים, קצר את ההילה הממלכתית, הופיע בישיבות ובכנסים — ואת העבודה המעשית עשה סגנו, בן־מאיר.

רבים קינאו במעמדו של בן־מאיר. שכן הוא עלה מהר בסולם המפלגתי, ממעמד של עולה חדש עם קום המדינה. אבל כמה זמן אפשר להיות סגן?

מסית ובן־ברית. בן־מאיר, שהיה גם רב וגם עורך־דין בעיר הארטפורד בארצות־הברית, מצא את יעודו בניהול משרד־הפנים. בניגוד למשרדים רבים אחרים, בהם האיש החזק הוא המנהל הכללי, היו מנכ״לי משרד־הפנים תמיד נתונים למרותו של בן־מאיר.

לפני שנה עבר חתול שחור בין שר לבין סגנו. יצחק רפאל, שהחל רוקם את תוכניתו להתמנות שר מטעם המפד״ל הסית את שפירא נגד סגנו, שגם הוא קיווה לזכות בכיסא משלו ליד שולחן הממשלה הוא אמר לשפירא שבן־מאיר השאפתן רוצה לרשת אותו כמנהיג התנועה, שהוא מנהל עסקים פרטיים בארצות־הברית ש[illegible] הוא ניצל את מעמדו להנאות שונות.

גירסה שנייה אומרת, כי היה זה דווקא בן־מאיר עצמו שגרם לקרע עם המנהיג הוא הבהיר שעיניו נשואות לכהונת שר

(המשך בעמוד 22)

דו"ח מיוחד

ברחובות נופלים הפגזים - ובצמרת השלטון משתוללת ריקבון

שחיתות בצל הקטיושות

לפני שלוש שנים בדיוק זועזעה המדינה מדבריה הכנים של ילדה בת 12, יפה כהן, תושבת בית־שאן, הכריזה בשידור חי בקול־ישראל כי היא רעבה.

תושבי ישראל נדהמו. טרדות המיתון מנעו מרבים מהם חשיבה כלשהי מעבר לתחום חייהם הבלעדי. העיר ב ת־שאן הייתה לגביהם מקום רחוק וערטילאי כמעט.

עמק בית־שאן כולו ידע אז ימים של שלווה ושקט. משקי האיזור היו מעבדים את קרקעותיהם עד למטר האחרון שליד הגבול. קאטיושה, לגביהם, היה שמה של נערה רוסיה, או לכל ה ותר כלי־נשק אגדי מסרטי ברית־המועצית.

הרעב של יפה כהן הועלה גם בכנסת. אולם לאחר פרק זמן קצר ירד מעל סדר היום, ואף נשכח מתודעת הציבור.

השבוע, שלוש שנים לאחר וידויה המזעזע של הנערה הרעבה, ושעה שה־מקום מופגז כמעט מדי ערב, חזרנו לבית־שאן.

הזעזוע היה גדול שבעתיים.

בית־שאן מצטיירת היום בדמיון כעיר־ספר איתנה, הסופגת בגבורה את מהלומות ההפגזות הירדניות והעיראקיות. המציאות אכזרית לאין ערוך יותר.

בכניסה לעיר, מייד לאחר הגשר העתיק, מצויים שני סממנים המאפיינים את בית־שאן של היום. משמאל: מחפורת, למיקרה של הפגזה, ומעליה שלט המכ־ריז: „מחסה". מימין: שלט המברך את הבאים לבית־שאן. השלט אינו מדהים. מדהים הפסוק המודפס מתחת לסמלה של העיירה: „והיית כגן עדן..."

זהו לעג לרש — כדבר אחד מן התושבים הוותיקים: „זה גן־עדן, זה? זה גיהינום!"

★ ★ ★

מעטים תושבי העיירה המוכנים להיפגש עם עיתונאי בפומבי. מעטים יותר הם אלה, המוכנים לארח זר בביתם.

„אם תיכנס אלי הביתה, יבואו תיכף האנשים של מחלוף לבקר אותי ויעשו לי צרות אחר־כך. למה לי?" הסביר שלום לוי, צעיר משוחרר צה"ל, המסתובב באפס מעשה במרכז המיסחרי של העיירה. לוי אינו היחיד הפוחד מפני „האנשים של מחלוף".

„מחלוף" אינו אלא יעקב מחלוף, ראש המועצה המקומית ב ת־שאן, איש המפד"ל, ה־עושה בעיירה כבתוך שלו.

הפחד מפני זרים ניכר בפני כל. דקות ספורות לאחר שהחילונו לטייל ברחובה הראשי של העיירה, החלו מספר צעירים להזדנב אחרינו.

„מה אתה מחפש?" שאל גבר כבן שלושים, בעל הופעה אלימה.

„כלום," ענינו, „אנחנו סתם מסתובבים פה."

„פה לא מסתובבים סתם, חביבי," השיב. „או שאתה שוטר, או עיתונאי, או מהסעד..."

משרד הסעד הנו מוסד המקיים משפחות רבות בבית־שאן. אלא שאין הוא יחיד במינו.

מחלוף

יעקב מחלוף החליט לתמוך במשפחות רבות באמצעים שאינם מקובלים ב־מימשל מוניציפלי מודרני. ערב הבחירות האחרונות החל מחלק לתומכיו פת־קים למכולת, בחתימת ידו. עתה החל לפרוע אמנם חלק מהם — בכספי מח־לקת הסעד המקומית. במיקרים אחרים מקבלים אנשי שלומו פתקי מזון ל־מכולת, בחתימת עובדת הסעד המקומית.

★ ★ ★

כיצד התדרדרה בית־שאן עד להיותה סמל למחדלים מוניציפליים?

בית־שאן היא אחד המקומות הבודדים בעולם שהורדו ממעמד עיר למעמד מועצה מקומ ת — לפי בקשת ראש העיר.

הדבר אירע בשנת 1953. לאחר ס כסוך־סמכויות, שנבע מבקשתו של מחלק הנפט המקומי, ביקש ראש־העיר של אז, מ. אריאב. ממשרד הפנים, לפזר את מועצת העיריה ולכנס מועצה. מקומית במקומה.

הבהירות האחרונות שנערכו בעיירה יכולות להוות רקע לעלילה לסרט־מתח על מלחמת כנופיות במערב הפרוע. במקום השתוללו כנופיות אלימות, כאשר אנשי המערך אורבים לאנשי המפד"ל ואלה אינם נותרים חייבים ומפליאים מכותיהם בירי־ביהם. לא פעם נסתיימו התגרות בתחנת המשטרה המקומית, כשהשוטרים מנסים לפשר.

ובצד הבריונות באה השחיתות. שחיתות כשלעצמה תופעה חמורה; שחיתות בצמרת מימשל מקומי — חמורה לאין ערוך יותר. בפרט במקום כבית־שאן.

תחת שלטון המפד"ל, פסקה העיירה מלהתפתח ואף נסוגה.. תושבי בית־שאן תולים את הקולר באדם אחד בלבד — יעקב מחלוף.

„כוונותיו של מחלוף הן טובות לעיתים," הם טוענים, „אלא שאדם זה אינו יודע שרות לאזרח מהו, והוא רואה לעינו את טובת המקורבים לו בלבד ולא את טובת הכלל.

אחד ממקורביו סיפר כי בשעתו ביקר במקום שר השיכון מרדכי בנטוב. בנטוב נדהם למראה החשיכה במקום בשעות הלילה, הורה לסגנו לאשר מייד הקצבה של 60 אלף ל י להתקנת תאורת כספית. מחלוף אף לא טרח לבקש את קיום ההבטחה. תחת זאת, ובחסות ראשי המפד"ל, הרואים בו כוח עולה, הוא מנצל את מעמדו למעשי שחיתות.

ואלה דוגמאות מעלליו של ראש־המועצה:

★ צ'קים ושטרות ללא כיסוי וכו'

במחצית חודש יולי 1969 קנה יעקב מחלוף חמישה כרטיסי פיס מאת מוכר הפיס המקומי משה הרוש. מחלוף נתן צ'ק אישי של חמישים ל"י וקיבל ממוכר הכר־טיסים עודף בשעור 35 לירות במזומנים.

הצ'ק שהוגש לבנק בימים 22.7 ו־23.7 הוחזר בהערה: „נא לפנות למושך" — בחשבון לא היה סכום לפרעון.

ב־25 ביולי פנה מחלוף להרוש וביקש את הצ'ק בחזרה. הוא אף הציע חמישים ל"י כתמורה. כשהרוש סירב, אחז מחלוף בידו ואמר לו: „אם לא תחזיר לי את הצ'ק, אה־פוך אותך לטבק!" בתוספת איומים שונים.

לאחר מכן באו אל הרוש שניים מאנשי־שלומו של מחלוף, דויד בן שושן (חבר המועצה המקומית של אז ובעל מסעדה) ובעל מיזנון בשם סלים. השניים איימו על ו באלימות אם ינקוט צעדים כלשהם בעניין הצ'ק.

הרוש הגיש ב־31 באוגוסט דשנה תלונה במשטרת בית־שאן על הוצאת צ'ק ללא כיסוי.

★ ★ ★

המועצה המקומית בית־שאן חבה סכום של 2588.— ל"י למוניות העמק בעפולה, תמורת הסעת תלמידי התיכון לנצרת עילית.

כחלק מתשלום חוב זה, הביא מחלוף למשרד המוניות שטר בסכום של 1500 ל"י. השטר לא כובד, ושעה שה־חברה עמדה להגישו להוצאה־לפועל, הביא מחלוף צ'ק ו־ביקש להחליף את השטר. גם הצ'ק לא כובד.

רק לאחר התערבותו האישית של הממונה על המחוז, דוד קניג, כובד הצ'ק.

★ ★ ★

בתחילת שנת 1969 הורה מחלוף לנהג מכונית־האשפה של המועצה, בן־חיים, להעביר במכוניתו, מ־חיפה לבית־שאן, צריף קיוסק שיועד להיספח למסעדת ידידו, דויד בן־שושן.

דירה של עמידר (68 מ"ר), שמפתחותיה הגיעו לידי מחלוף, הובטחה על־ידו בהבטחות־שווא לצעירה מקומית בשם ז'אקלין לוי, שעמדה להינשא.

כאשר זו ביקשה את הדירה, התחמק מחלוף בטענה כי הדירה מעוקלת על־ידי עמידר. לאחר מכן נמסר, כי למרות מצוקת־הדיור הקשה בבית־שאן, ולמרות שמשפחות מרובות־ילדים מתגוררות שם בתנאים מחרידים, נמסרה הדירה ליצחק בן־אהרון, רווק מתושבי המקום, שהוא מז־כיר הפועל־המזרחי בבית־שאן.

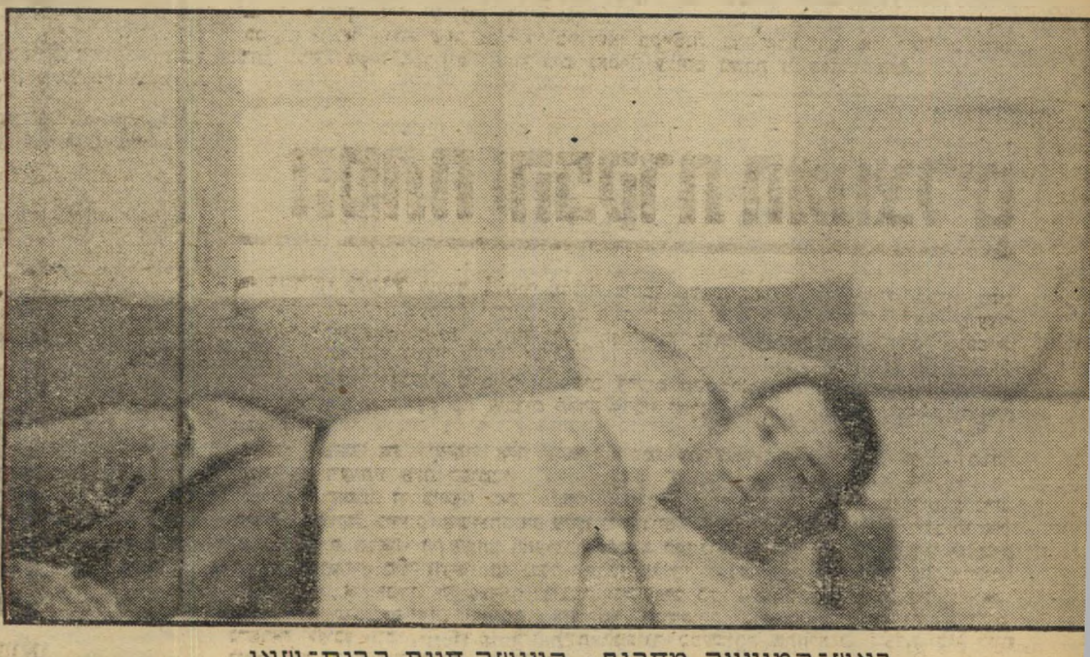

ראש־המועצה מחלוף: העושה חיים בבית־שאן

★ רקדנית בטן וגם שוחד

לאחר הופעה פומבית בבית־שאן, הוזמנה חשפנית ורקדנית־בטן, שהשתתפה בהופעה, לביתו של סלים, אחד מידידיו של מחלוף.

ההופעה בביתו של סלים נמשכה עד שעה שתיים לפנות בוקר. התשלום נעשה על־ידי גבייה מכל הנוכחים, ביניהם גם יעקב מחלוף, המייצג את המפלגה הדתית־לאומית ב־בית־שאן. הוא השתתף, לדברי הנוכחים, בחינגה באו־רח פעיל.

המיקרה היה לשיחת היום בבית־שאן.

★ ★ ★

מחלוף קיבל מיעקב ביטון, בעל הקיוסק הנמצא מול משטרת בית־שאן, שטיח בשווי של כ־500 ל״י לאחר שאישר לו, שלא כחוק, הרחבת הקיוסק.

מחלוף לא הסתפק בזאת, לקח מביטון שטיח נוסף ויחד נסעו לביתו של הממונה על המחוז דויד קניג. קניג לא היה בביתו והשניים השאירו את השטיח בדירה.

כשחזר קניג, הורה מיד להחזיר את המתנה באמצעות שליח, כשהוא מסביר לשניים כי אינו מקבל מתנות.

מחלוף תירץ זאת בשעתו באמרו כי „ידע שקניג נכנס לדירה חדשה וכי מינהג הוא אצל בני עדות המזרח לכבד שר גדול במתנה עם כניסתו לדירה.״

אגב, מחלוף חייב לביטון זה סכום של כ־400 ל״י, עוד מהיותו בעל מכולת.

בהקשר לכך התלוננה בשעתו אשתו של ביטון, כי מח־לוף רמז לה רמזים מגונים תוך נסיון לנצל את מצבו של בעלה ולהתנות פרעון החובות בהענותה.

★ מכירת רכוש המדינה וכו'

בחסותו ובהתערבותו של מחלוף קנה אלברט סיבוני מתושב בית־שאן דויד בן־שושן חלקת קרקע, ששויה המוערך היה 1800 ל״י, על מנת להקים עליה קיוסק.

בתום העיסקה התברר כי הקרקע היתה שייכת 'מינהל מקרקעי ישראל, וכי דויד בן־שושן מכר קרקע לא לו.

לאחר מכן נתן מחלוף לאלברט סיבוני ולתושבים אחרים רשיונות שלא כחוק, להקמת קיוסקים ודוכני רוכלות. למרות אישורו האישי של מחלוף הגישה המועצה תביעות משפטיות נגד הבונים ללא רשיון. הוצאו צווי הריסה, שלא הוצאו עדיין אל הפועל.

במשפט שנערך, נזף השופט בר־זאב במחלוף באמרו: „אתה הורס את החוק בבית־שאן ומאמלל משפחות חס־רות־יכולת.״

מחלוף ממשיך עדיין לתת פתקים ורשיונות פרטיים.

לפני מערכת הבחירות האחרונה הירבה מחלוף במתן פתקי־המלצה לעמידר למתן דירות, מתוך ידיעה ברורה כי החברה לא תוכל לעמוד בהמלצות אלה.

היום מנקה מחלוף כפיו ומאשים את עמידר, שעה ש־מקבלי הפתקים פונים אליו בטרוניות על אי קיום ה־הבטחות.

★ ★ ★

בבית־שאן ידוע מחלוף כעושה בכספי הציבור כבתוך שלו. בספרי המועצה מצויין כי ביום 13.9.68 לקח מחלוף לעצמו הלוואה פרטית ללא אישור, ועל דעת עצ־מו, בסך של 3000 ל״י.

זאת בנוסף לסכום של 5000 ל״י שקיבל באישור המוע־צה המקומית — כהלוואה על חשבון הפיצויים שיגיעו לו במידה ויתפטר.

חוב אחר: מחלוף היה שולח את בנו לקנות בשר אצל הקצב אהרון דהאן עד שהצטבר חוב של 1100 ל״י. לאחר שדאהן נדחה בלך־ושוב משך תקופה ארוכה, הגיש תבי־עה משפטית.

השניים התפשרו לפני תחילת המשפט, לאחר שמחלוף הזכיר לדהאן כי הוא חייב למועצה מיסים בסכום של 2800 ל״י — וכי מוטב ששניהם ישכחו האחד מחובו של השני. למחלוף לא היו כל יסורי מצפון מעיסקה זו.

★ גסות ואכזריות לילדים

מחלוף הורה, מסיבות הנהירות רק לו, להוציא את המקרר החשמלי שהיה מצוי בתחנת מגן־דויד־אדום המקומית.

לאחר שעובדי התחנה סירבו לשתף עימו פעולה, פתח מחלוף את מכנסיו ואמר לעובד התחנה אלבז: „תראה, אני גבר! אני אקח מכם את המקרר!״

המקרר הוצא אומנם, אולם הוחזר לאחר־מכן, לאחר שמחלוף שוכנע שאי־אפשר לה לתחנת עזרה ראשונה במקום כבית־שאן, ללא מקרר חשמלי לשמירת התרופות.

★ ★ ★

ב־12 ביולי השנה יצא מחלוף בשבת לפיקניק עם משפחתו ומשפחות בן־בסט, סמדג'ה ובן־שמעון. הפיקניק נערך בחוף אכזיב.

במקום נמצאו אותה שעה גם ילדי בית־שאן בקייטנה. כדי שלא יראו את ראש מועצתם הדתי מגיע למקום במכונית ורוחץ בים, נאסרה עליהם בשבת זו הרחצה בים.

הסתה והפקרת המנוצלים

בחודשי הקיץ החולף הצהיר מחלוף מיספר פעמים באוזני יגאל שילוני, היום כתב ידיעות אחרונות בעמקים ובשעתו כתב היומון היום, כי הוא, יעקב מחלוף, ראש המועצה המקומית בבית־שאן, „שונא ערבים״ ולכן יתנגד לבל תדרוך רגל עובדים ערביים בטכסטיל בית־שאן.

משרד השיכון וקבלנים פרטיים מעסיקים ערבים מהשטחים בבניית מיקלטים בבית־שאן. ואילו מחלוף התנגד להעסקת עובדים מקרב ערביי ישראל במיפעל הטכסטיל המשווע לידיים עובדות.

מחלוף הצהיר את דיעותיו אלה בראיון רשמי עם שילוני, לא החמיץ אף הזדמנות לחזור על דיעותיו אלה בפומבי.

כתוצאה מהסתה זו כימעט נסגר מיפעל הטכסטיל, שעה שבעליו הביאו פועלים ערביים להקלת המצוקה בידיים עובדות. הפועלים היהודיים, המוסתים בידי מחלוף, השביתו את המיפעל לאות מחאה. רק לאחר התערבות אישים רמי־דרג, שוכנעו מחלוף וחבריו להפסיק את מסע ההסתה. מסע־הסתה זה נוצל אף כרבעי על־ידי שופרות התעמולה של מדינות ערב, שהביאו את דבריו של מחלוף כדוגמה למה שהם כינו „הסתה גזענית״ במדינת־ישראל.

אגב, במיפעלי טכסטיל בית־שאן משולמת המשכורת הנמוכה ביותר הנהוגה היום בישראל לעובד יומי — 10.35 ל״י ליום למבוגר כמשכורת התחלתית, ו־7.75 ל״י ליום לנער. נגד זה אין למחלוף מה לומר.

המשלמים: עלובי־החיים של בית־שאן

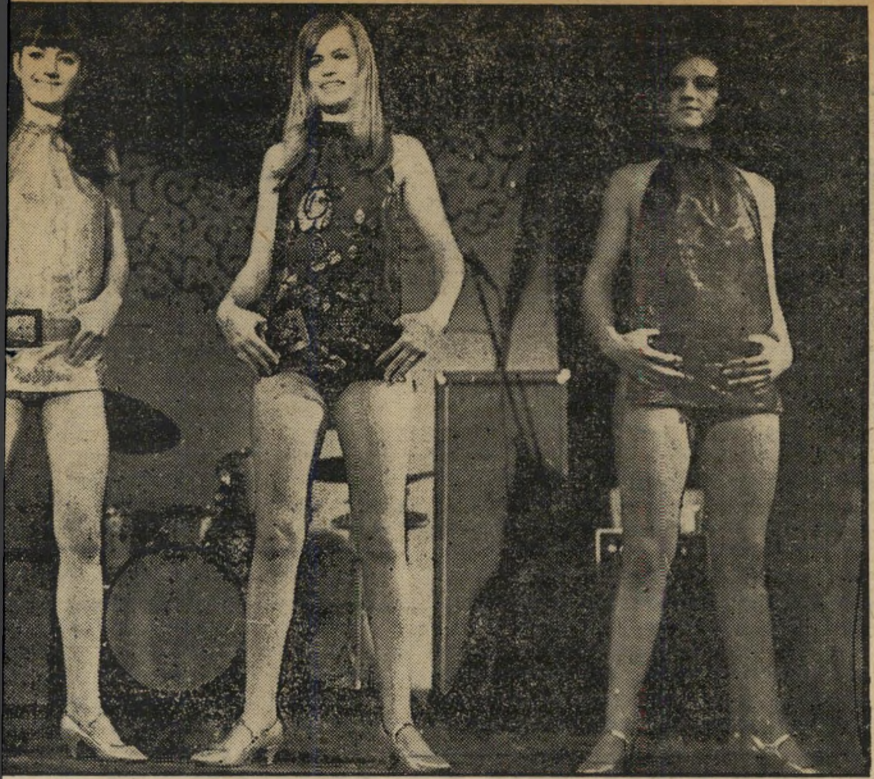

כ שפועלי כל העולם התאחדו ושרו את „קום התנערה עם חלכה!" הם לא תיארו לעצמם שיבוא יום וקומוניסטים טי־בים יפרשו את הסיסמא כך, שיתנערו מכל בגדיהם.

אבל השבוע זה קרה ודווקא בישראל — מאורע היסטורי הראוי להירשם בתולדות הקומוניזם: ארבע חברות מפלגה כשרות, ממדינה קומוניסטית מובהקת, רומניה, הו־פיעו לראשונה בהצגת סטריפטיז.

אפשר היה לחשוב שבהצגת חשפנות קו־מוניסטית תתפשט החשפנית על גבי טרק־טור ותקרא להגברת הפריון, או שבידה ה־אחת תחזיק מגל ובשניה פטיש. איפוא? מתברר שבלי בגדים כולן אותו דבר, קומו־ניסטיות וקאפיטליסטיות כאחת.

★ ★ ★

הצגה נועזת

ז זאת לא היתה הפגנה חד־פעמית כמח־אה, למשל, נגד הקולוניאליזם הסובייטי. כל לילה עולה החברה מרגרט פרהיאנו על במת מועדון הלילה זורבה, שביפו, ומדגימה הצגת חשפנות נועזת בנוסח המערב הפרוע דווקא. אחריה עולות על הבמה החברות רו־דיקה, בייבי ויקי, כולן חברות הקומסומול וארגון הפיונייר, ורוקדות בצוותא רקודי עמ־לים סוערים בחזות חשופים.

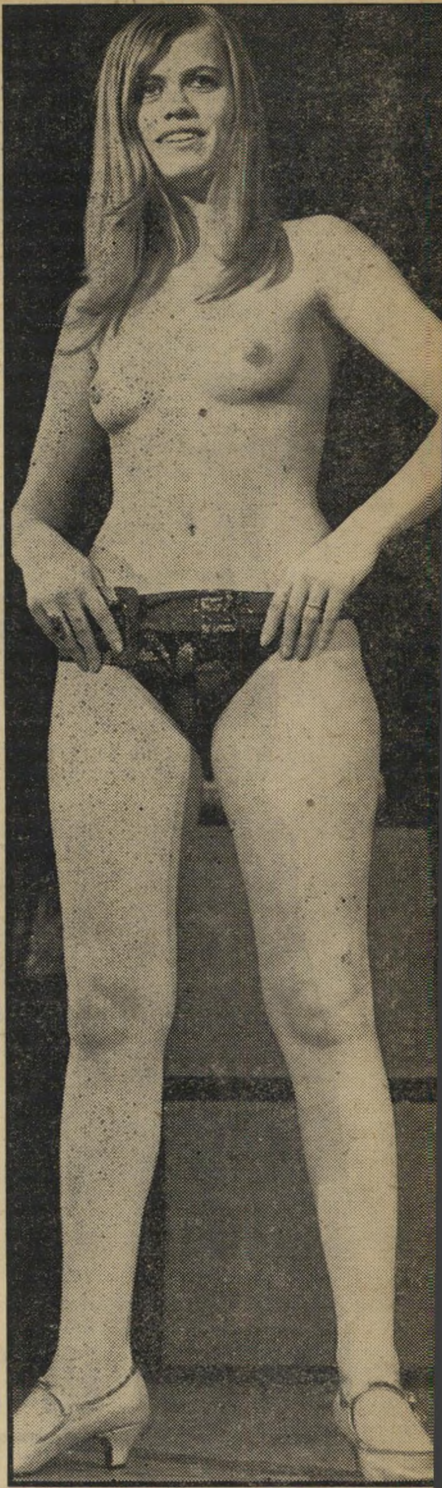

בייבי בייבי צ׳רניאקה סיימה בית־ספר תיכון בבוקרסט. היא חברה ב־קומסומול ויצאה לכבוש העולם בסטריפטיז.

הן באו מרומניה, שם הין חברות הקומסומול כדי להמחיש לא

★ סטריפטיז ★ קומו

עד לפני שבוע ימים הן הופיעו בפני קהל שונה לחלוטין. יחד עם ראש־הלהקה, ג׳ורג׳ פרהיאנו, שהוא גם בעלה של מרגרט ומופיע כרגע בתור קוסם השו־לף מטפחות מן הכובע ודג דגים מהאויר — הן הופיעו במאמיה שברפובליקה העממית הרומנית.

★ ★ ★

ברומניה: רק לתיירים!

„ב דרך־כלל אנו מופיעים בכלפלס, מועדון־הלילה הגדול בבוקרסט," מס־פר ג׳ורג׳. „אבל שם אנו לא מופיעים עם סטריפטיז. רק אקרובטיקה וריקוד עממי רומני." ג׳ורג׳ מספר שקיים אמנם כטריפ־טיז ברומניה אבל הוא לא העיז להציג מופע כזה.

„בטלפלס, מקום שם הופענו, מופיעה גם סטריפטיזאית," מספר ג׳ורג׳. „הכניסו את

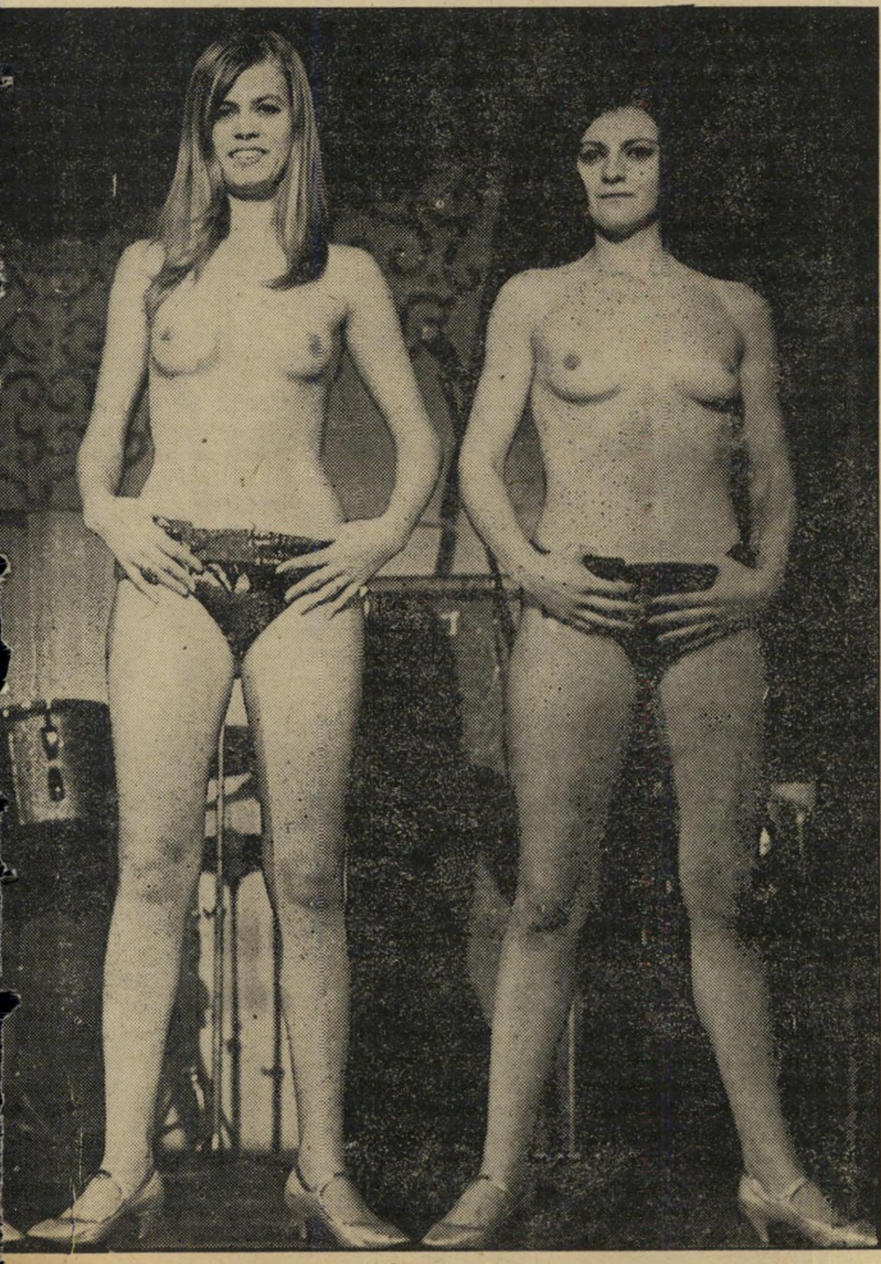

בסגנון קאפיטליסטי בייבי, רודיקה ומרגרט בהופעת סטריפטיז לפי מיטב הנוסח של הקרייזי הורס ב־פאריס, או המחזמר שיער. החיוכים והריקודים הם מערביים, רק החגורות הן פועליות.

...רים בישראל מה הוא

...ניסטי

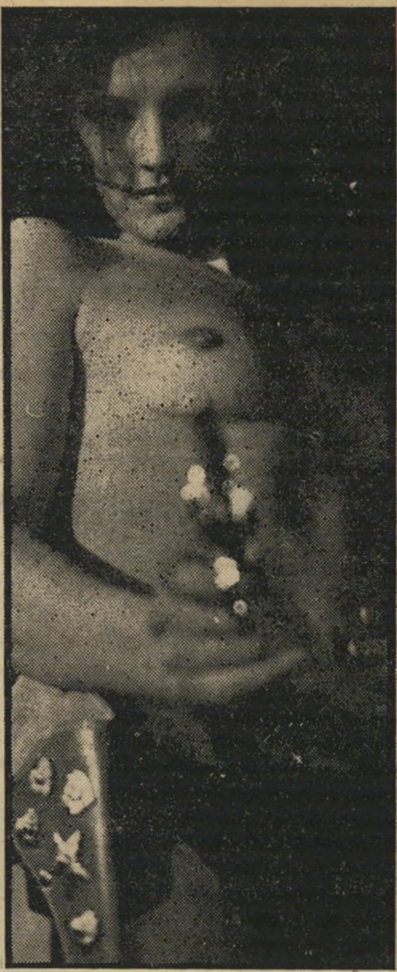

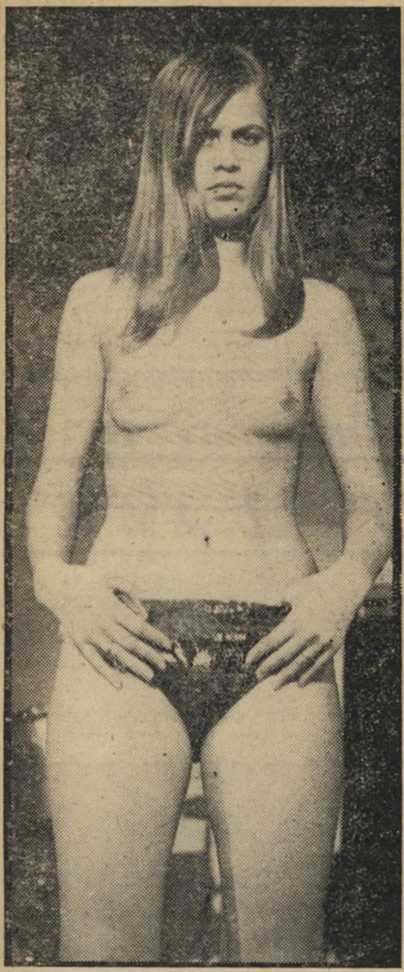

הגוף בסדר, אבל איפה החיוך?

מבטיהם של שלושת חברי הלהקה הרומנית העממים פרהיאנו, אינם מוכיחים שהם נהנים כל־כך מהיצוא הבידורי שלהם. מימין: מרגרט פרהיאנו, החשפנית הראשית בלהקה ואשת הבוס; במרכז: הקוסם ג׳ורג׳ פרהיאנו, שהוא ראש הלהקה. משמאל: בייבי צ׳רניאקה.

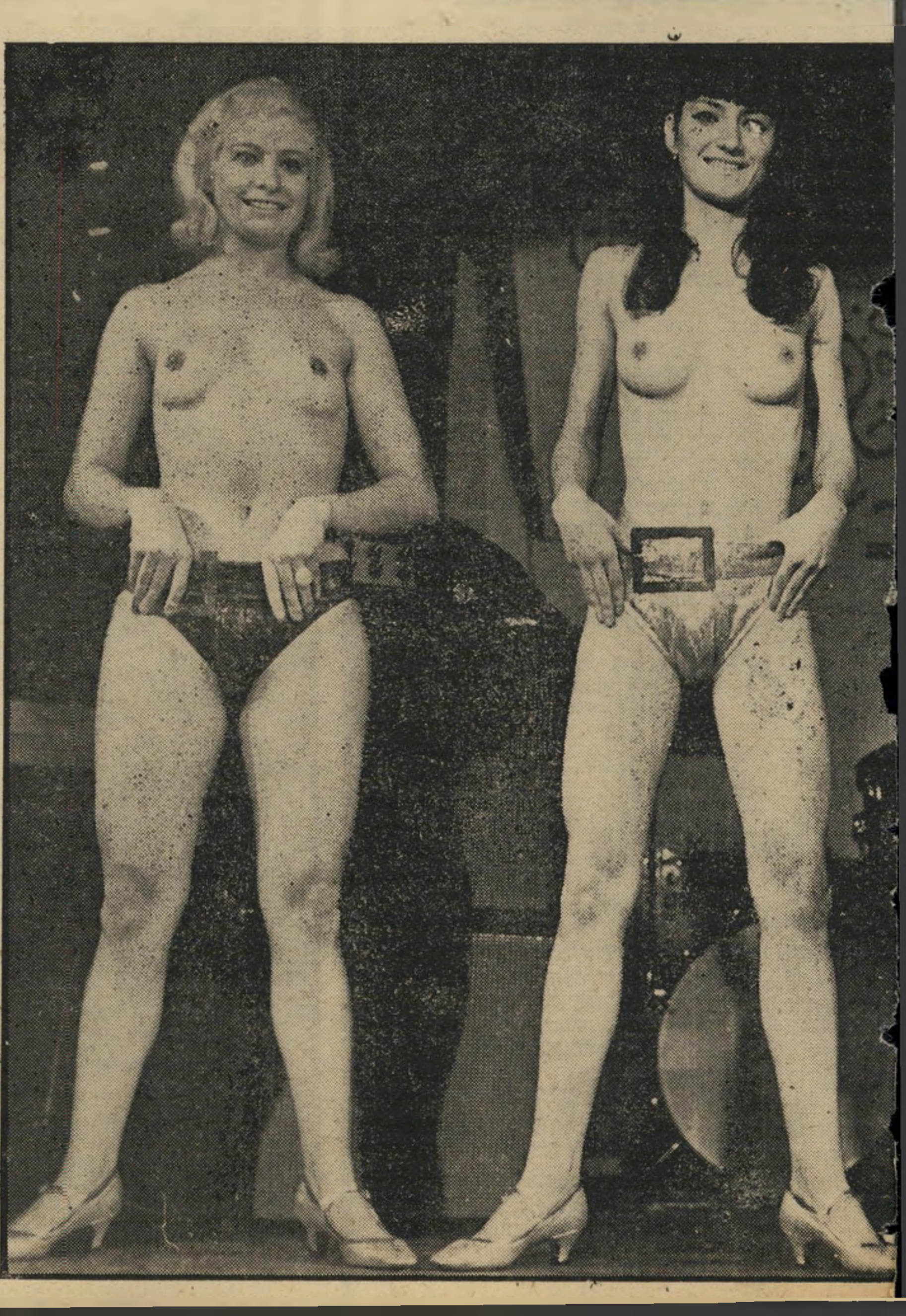

המופע בשביל התיירים הזרים. קרה דבר כזה שתיירים לא ביקרו בכלל במועדון־לילה. בהתחלה באו, ראו זמרת, רקדניות ועוד מופעים אבל בסוף אמרו ,טוב, ראינו את המופע, עכשיו איפה הסטריפטיז?׳ כש־שאלה כזאת באה יחד עם ניפנוף חופן דולרים ביד, הרי שאפילו ממשלה סוציא־ליסטית כמו רומניה אינה עומדת בפני ה־פיתוי. הם צירפו לקינוח סטריפטיזאית משו־בחת למופעים בטלפלס.״

★ ★ ★

מה יכולה רומניה להציע?

ג׳ורג׳, **הוא** אדם פיקח ומיד הבין שאם לתיירים יש ביד כל־כך הרבה דולרים הרי שהמקום משם הם באים הוא מכרה זהב. מה עשה? ראשית חכמה יצא את גבולות רומניה לארץ השכנה, יוגוסלביה. שם הו־פיע עם להקתו באקרובטיקה וריקודי־עם בדיוק כמו ברומניה. שלא יגידו עליהם חס ושלום משהו. אחר כך עבר בפולניה והופיע באיזה מועדון או שניים. אחר כך בבולגריה ושוב ביוגוסלביה.

באחד המופעים ראה צייד כשרונות זרים את ג׳ורג׳ ובעיקר את הבנות היפות שבלה־קתו וחשב בליבו: „איזה ביזבוז!״ איזה ביזבוז לכסות את הנערות בחולצות וחזיות למיניהם. הוא ניגש לג׳ורג׳ וגילה לו את הגיגי ליבו ואף בא אליו עם הצעה.

„יש לך להקה לא רעה, חבל לבזבז את כשרונותיה בתחום צר כל כך כמו הגוש המיזרחי. עם קצת יוזמה אפשר להראות ל־עולם כולו מה יכולה רומניה להציע בתחום הבידור.״

היא הושיט לג׳ורג׳ כרטיס ביקור, לא שלו אלא של מכר טוב שלו, אמרגן. ומה היה רשום על כרטיס הביקור הזה עם לא השם מונטנו שאינו אלא חיים רוזנטל ש־מספר הטלפון שלו נמצא בתל־אביב.

★ ★ ★

יהודים משלמים, רוצים לראות

„**א**חרי **ההופעות** ביוגוסלביה, חזרנו להופיע ברומניה במאמאיה ומשם הת־קשרתי עם אדון רוזנטל.״ מספר ג׳ורג׳. „אני מוכרח לציין שמר רוזנטל פעל רבות בשבילנו, ולוליא הוא לא היינו מגיעים ל־ישראל והמופע הזה לא היה אפשרי. הוא סידר את הכל בשגרירות רומניה, החליק את כל ההדורים כך שנוכל להגיע.״

אחרי שהגיעו לישראל, הסביר להם מונטנו מיד, שבשביל אקרובטיקה וריקודי־עם ה יהודיים לא משלמים כסף. בכל אופן לא הרבה. אם הם רוצים להופיע במשך חדשים ולעשות סיבוב במועדוני־לילה בארץ, כדאי להם לעשות משהו בנידון. המשהו הזה הוא סטריפטיז. ולא אחד אלא הרבה, מה זאת אומרת הרבה? כולן ביחד וכל אחת לחוד.

„אני לא רואה מה פסול בסטריפטיז?״ אומר ג׳ורג׳, גבר שחרחר כבן 35 צנום ו־יפה־תואר בעל מבט של פוליטרוק. „במילא הולכות הנשים עכשיו גם ברחוב חצי ערו־מות עם המיני והמראה השקוף. אז סטריפ־טיז זה בכלל שום דבר מיוחד. רק אצלנו

(המשך בעמוד 22)

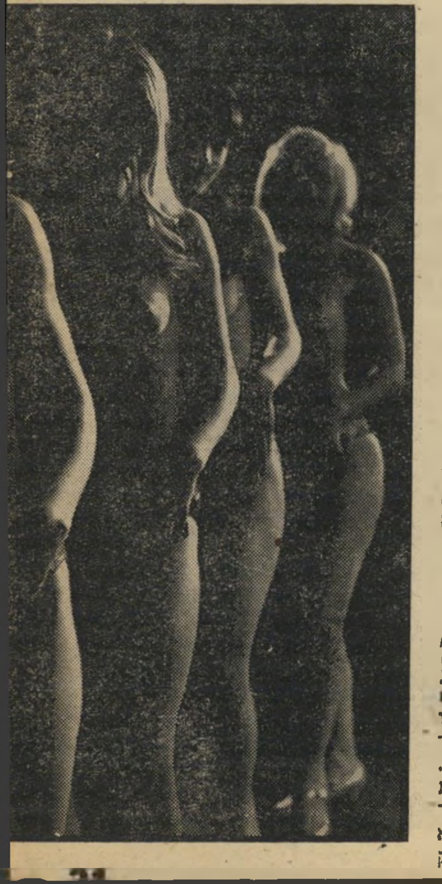

סטריפטיז קומוניסטי

(המשך מעמוד 21)
ברומניה עוד לא רוצים להבין את זה. אבל זה ישתנה במשך הזמן."

ג'ורג' הוא אופטימיסט גדול בקשר לארצו; „החיים ברומניה הם טובים עכשיו. הם השתנו לגמרי מאז הרפורמות של גיורגיו דז', ועכשיו צ'אושסקו עושה את הכל כדי שהחיים יהיו טובים יותר." „חייבים לקחת בחשבון ששנים רבות היינו תחת משטר קפדני של הרוסים ורק עכשיו התחלנו לנשום קצת."

פחות ערות לבעיות המדיניות הן ארבע הבנות. אולם הן מלאות התפעלות ממדינת־ישראל, מהשפע בחנויות ומהאוירה בכלל.

„החיים אצלכם שונים לגמרי," אומרת ריקי, או בשמה המלא לואיזה אנצ'וק, בלונדינית צנומת בת 27. במה הם שונים הסבירה בייבי. בייבי היא התינוקת של הלהקה. בסך הכל בת 17, היכולה לזכות בכל תחרות יופי בלי מאמץ בכלל.

„החנויות כאן מלאות וגדושות," מסבירה בייבי, „הכל כל כך ער ורועש."

ג'ורג' קורה לבייבי „הילדה שלי. כלומר היא תחת האפוטרופסות שלי כי היא עוד קטנה," הוא מסביר.

מרגרט פרוהיאנו, אישתו של ג'ורג', עדיין לא הסתגלה לגמרי למיקצועה החדש, סטריפטיזאית. אומנם בפני הקהל היא מדגימה ריקוד נועז ביותר. היא מרביצה רכיבה כזאת על סוס, כלומר על הכסא, כשהיא חשופת חזה, שהיא יכולה לעצור את נשמתו של כל גבר נורמלי. אבל כשביקשו אותה להצטלם היא נתגלתה כביישנית, סרבה להוריד את החזיה בפני הצלם. רק כעבור כמה דקות של שיכנוע מצד חברותיה, הסיכמה שהחזה הפועלי שלה יונצח עבור עמלי ישראל.

אחרי הופעת החשפנות של להקת פרוהיאנו ברור דבר אחד: הקומוניזם הישראלי היה עושה הרבה יותר נפשות, אילו במקום אסתר וילנסקה ורות לוביץ' היו הארבע מרומניה התועמלניות שלו.

כך רואה העולם את המלחמה בישראל

חיילות צה"ל מול הצבא הירדני

העולם כבר לא ראה מזמן תמונות של חיילות ישראליות לוחמות. השבוע ניתנה לו ההזדמנות לכך. על פני עמוד שלם, בשבועון הגרמני רב־התפוצה **שטרן**, פורסמה השבוע תמונה המראה יחידה של חיילות צה"ל חמושות, בתוך תעלות קשר ובפתח בונקרים של מוצב מגודר הנראה כעמדת חזית קידמית. התמונה, שפורסמה במיסגרת כתבה על מעוזי צה"ל בסואץ, המכונים בפי השבועון הגרמני „הכותל המערבי של ישראל", יוצרת את הרושם כי מדובר במעוז ישראלי בסואץ המאוייש בחיילות צה"ל. כותרת קטנה בתחתית העמוד (ראה תמונה) מסבירה כי לא כך הדבר. „נערות בקו המוות!" אומרת הכותרת, „הן נמצאות בהאיחזות הנח"ל נחלים שבעמק הירדן. הצלפים הערביים נמצאים במרחק של אלף מטר מהן. התמונה ההירואית מסלפת, כמובן, את המציאות. חיילות אומנם משרתות בהיאחזויות נח"ל, אך אינן נושאות בעול תפקידים קרביים.

במדינה

(המשך מעמוד 17)
וכי לא יסכים יותר לעשות את העבודה השחורה ולהשאיר את התהילה לאחר.

מכל מקום, השניים לא החליפו כימעט מילה ביניהם, במשך כל השנה, ורק לאחרונה התקיימה סולחה קרירה ביניהם. אחרי שכבר היה מאוחר מדי; אחרי ששפירא קבע כי בן־מאיר לא יהיה שר; אחרי שבן־מאיר התפטר ממישרתו כסגן־שר; אחרי שהכריז על עצמו בגלוי כאיש האופוזיציה המתכוון לעשות צרות.

עתה מתכונן בן־מאיר להקים סיעה עצמאית בתוך המפלגה, להיאבק לא רק על מישרת שר — אלא על תפקיד המנהיג. ומי יהיה בן־בריתו, לפי כל הסימנים, אם לא יצחק רפאל?

משפט

חצי גוף עירום של ערבי

מה מחיר ישיבה בחצי־גוף ערום במכונית, לצעיר ערבי יליד ישראל?

השבוע נקבע המחיר: 750 ל"י.

זו בכל אופן המסכנה אליה הגיעה השופטת ורלינסקי־שטרקמן שעה שגזרה דינו של צעיר ערבי שישב עם נערתו היהודיה במכוניתו ביערות הכרמל. מסתבר כי הפעם לא היה רק הצעיר המואשם המום. התובע המשטרתי נדהם למשמע חומרת העונש והמקרה היה לשיחת היום בחיפה.

סיפר הצעיר, ח. ב., בוגר הטכניון, בן לאחת המשפחות הערביות המפורסמות בחיפה ומעורה בחיי הנוער העברי בעיר:

„ביום שישי לפני שבועיים, ישבתי עם נערתי במכוניתי, לאחר חצות, בדרך עוספיה, מקום מיפגש רומנטי לצעירי חיפה. חברתי הייתה לבושה לחלוטין ואילו אני הייתי בלי חולצה. היה לי מעין פצעון בגב וחברתי טיפלה בי.

„לפתע ראיתי אורות מכונית מתקרבים. ניידת. „תעודות בבקשה" אמר השוטר כשהוא נוטל את תעודת־הזהוי שלי. ברגע שראה את רישום הלאום אמר — „תבוא אתנו למעצר. אתה כבר מכיר את הדרך".

„הייתי עצור בתא־המעצר במשך יומיים, עד לבוקר יום ראשון עת נלקחתי לבית־המשפט. השוטרים שליוו אותי לבית־משפט, אמרו לי: „אל תדאג זה ענין קטן. תקבל חמישים או מאה ל"י והענין יגמר. כדאי שתודה."

„הייתי מעונין לגמור. הודיתי. „כן," אמרתי, „הייתי ערום למחצה".

כמה אתה מרוויח? שאלה השופטת.

„אלף ל"י לחודש," עניתי.

„טוב. מצאתיך אשם. אלף לירות קנס ושלושה חודשי מאסר־על־תנאי."

קיבלתי הלם. התובע המשטרתי החוויר. השוטרים נדהמו. מיד לאחר תום ישיבת בית־המשפט ניגש התובע ללשכת השופטת ושיכנעה להוריד את הקנס ל־750 ל"י ולבטל את שלשת חודשי המאסר. שלחתי את אחי לשלם את הכסף והשתחררתי.

„יצאתי את בית־המשפט כשהרגשת הקיפוח אינה מרפה ממני. קיננה בלבי ההרגשה כי התנכלו לי רק משום מוצאי. כל הגישה הוכיחה זאת. נערתי סיפרה לי לאחר שחרורי, כי השוטרים שהסיעוה לביתה לאחר מעצרי ניסו לדבר על ליבה להפסיק ולצאת עמי."

הצעיר, שלא ידע עד אותו יום משטרה מהי פנה לעורך־דין חיפני ידוע, כדי לערער על חומרת העונש.

הרב הצדיק

הרב יצחק מאיר חרל"פ, רבה של העיירה יקנעם ויו"ר המועצה הדתית שלה הוא צדיק גדול. אילמלא כן, לא היה מלווה למר כהן, אף הוא מיקנעם, סכום של כ־3000 ל"י.

אך כדי להיות צדיק עד הסוף, לא לחץ הרב על מר כהן כאשר הלה התמהמה בתשלום חובו. במקום זאת העסיק את אשתו של מר כהן, הגברת יפה, בעבודה כמדריכה דתית. זאת, למרות שבעלה הודיע לרב כי אין היא מתאימה לעבודה זו.

אולם הרב, בצדקנותו הרבה, עמד על

הודעה לקוראים

בגלל תקלה טכנית לא פורסמו בגליון השבוע התחרות „תן כותרת" וחידון הצילומים. מדורים אלה יופיעו שוב כסידרם בגליון הבא.

בגלל גילויי „העולם הזה" אין המערך מוכן להתיר למשה שחל לכהן כחבר־כנסת

הם מפחדים למות

סיעת המערך בכנסת השביעית

65 חברי סיעת המערך בכנסת ה־שביעית, פוחדים פחד מוות מפני מלאך־המוות. לא מפני שהם חוששים לחייהם, חלילה וחס, אלא הדאגה לשם הטוב של מפלגתם. מה שמפחיד אותם הוא המועמד ה־57 ברשימת המערך, שלא זכה להכנס ל־כנסת. בהתחלה דובר שכמה שרים מחברי סיעת המערך יתפטרו מחברותם בכנסת כדי לאפשר למועמדים נוספים ברשימה לזכות בכבוד הגדול. על זה אין מה לדבר בכלל עכשיו. אבל הח"כים של המערך פוחדים למות. אם מישהו מהם ילקח לעולם האמת אי אפשר יהיה למנוע את כניסתו של משה שחל, המועמד מספר 57 לכנסת.

ואין דבר יותר מפחיד מזה.

שעה שהורכבה רשימת המועמדים של המערך לבחירות לא חשש איש מפני שחל — ראש מחלקת השכונות במועצת־פועלי־חיפה וראש מטה־הבחירות של המערך ב־חיפה. הוא נבחר כמועמד השני בתור של מחוז חיפה של מפלגת העבודה, ומקומו בכנסת של העסקן בן ה־34, שאיש מחוץ לחיפה לא שמע עליו מעולם, נראה מובטח.

אחר כך קם דוד הכהן, הח"כ הישיש שהודח מרשימת המועמדים והתמרמר נגד בחירתו של שחל, מבלי להזכיר את שמו המפורש. „צריך להוציא את האיש הזה מה־רשימה!" זעק, וקיבל עוד על הראש על שהעז לצעוק.

כחודש לפני הבחירות היה העולם הזה (1674) העיתון היחיד במדינה שפירסם את כל פרשת שערורית שחל במלואה. תחת ה־כותרת „המערך שולח זייפן לכנסת!" גולל העולם הזה את כל עלילות שחל.

★ ★ ★

התפוח והעץ

הכתם בעברו של משה שחל, המתיר להדביק לו את הכינוי „זייפן", נוגע למעשים שעשה לפני 14 ו־12 שנים. אז קראו למשה שחל מוריץ פתאל, או מוריס פיטל. הוא הגיע עם הוריו וארבע אחיותיו לארץ, כעולה חדש מעיראק, בשנת 1950, התגורר עם משפחתו במעברת מגדל־גד. עוד באותם ימים עשה אביו, דוד פתאל, נסיון זיוף קטן. האב, שהיה אז בן 65 הגיש ל־משרד־הרישום באשקלון הצהרה לפיה הוא בן 80. על סמך הצהרה זו קיווה לקבל שחרור ממס.

אולם כעבור תקופת מה, כאשר נוסד הביטוח־הלאומי והתברר כי בהיותו בן 80 לא יוכל לקבל קיצבת ביטוח, ביקש האב להקטין שוב את גילו. אולם בקשתו נדחתה.

התפוח לא נפל רחוק מהעץ. בעיראק לא סיים משה שחל את בית־הספר התיכון. הוא היה בן 14 בלבד כשעלה לארץ. אבל בעי־ראק שיטת החינוך שונה מזו הנהוגה ב־ישראל. יש שם שלושה בתי־ספר לפני ה־אוניברסיטה. בית־ספר עממי, המחייב 6 שנות לימוד; בית־ספר תיכון (מותווסטה) המחייב 3 שנות לימוד ובית־ספר תיכון גבוה (תאנוויה) המחייב עוד 3 שנות לימוד.

בידי משה שחל היתה תעודה שסיים את בית־הספר התיכון האמצעי — כלומר הוא למד רק 9 שנות לימוד. אולם באותה תקו־פה לא התמצאו בארץ בשיטות החינוך ה־עיראקיות. לכן טען שחל כי הוא בוגר תי־כון, הציג תעודה של בית־ספר כזה כאילו סיים את בחינות הבגרות שלו ודרש ש־יקבלו אותו לאוניברסיטה. רק במאוחר הת־גלה באוניברסיטה כי תעודתו אינה כשרה.

לאוניברסיטה הוא לא התקבל. אז ניסה להתקבל לטכניון בחיפה, הגיש אישור מזו־ייף כאילו עבר בהצלחה את בחינות הכני־סה לאוניברסיטה. כאשר התברר שהאישור מזוייף, הודיעו שאין לו מה לחפש בטכניון.

אבל מאז עשה משה שחל דרך ארוכה לא רק בקאריירה האקדמאית שלו אלא גם בקאריירה הפוליטית והכלכלית. הוא הפך לקבלן הקולות מס' 1 של המערך בחיפה, היה חבר מועצת עירית חיפה וסגנו של משה ורטמן — עמדה בזכותה הוכלל ב־רשימת מועמדי המערך לכנסת. מבחינה כל־כלית חי כיום ראש מחלקת־השכונות של פועלי חיפה כמיליונר על הר הכרמל.

★ ★ ★

בגללו

משה שחל

„יהודי יקר"

האיש האמור להיות נציג פועלי חיפה בכנסת, מתגורר בדירת פאר של 6 חדרים המשתרעת על פני שתי קומות בבנין ברחוב איינשטיין 57 בהר־הכרמל ש־שוויה מוערך ב־120 אלף ל"י. יש לו ב־דירה שני טלפונים שמספריהם סודיים ואף אחד אינו רשום בספר הטלפונים. מדי שנה כמעט הוא מחליף את מכוניתו הפרטית, כשהמכונית האחרונה שהוא מחזיק היא טריאומף אדומה שמחירה 16 אלף ל"י.

איך הגיע משה שחל תוך תקופה קצרה ממעמד של נער המתגורר במעברה. בחוסר־כל, למעמד של נציג פועלים החי כמו מיל־יונר, זו פרשה בפני עצמה, שעוד ידובר בה.

אולם גילויי העולם הזה על הזיופים ש־ביצע שחל בזמנו, די היה בהם כדי להפ־חיד את המערך מפני הכנסתו של שחל לכנסת. רק זה עוד חסר למערך: שנציגו יעלה על הדוכן ומהאולם יקראו לעברו „זיי־פן!" ולא יהיה זה עלבון ללא כיסוי.

אבל המערך מעוניין להכניס לכנסת את המועמד מס' 58 ברשימה — עדי יפה, ש־היה יועצם של אשכול וגולדה. כדי שעדי יפה ייכנס לכנסת חייב שחל להתפטר. הוא רוצה כמובן להיות חבר־כנסת, מסרב להת־פטר.

השבוע מינה המערך ועדה מיוחדת ל־חקירת פרשת שחל. אמר יו"ר המוסד לבי־קורת של מפלגת העבודה, נחום שדמי: „הוא יהודי יקר! אבל רב בעיירה לא יוכל להיות."

אבל גם כשתיפתר בעיית שחל לא ישנו ח"כי המערך בשקט. אז תטריד אותם ה־בעייה של המועמד מס' 63 בכנסת עוזי ברעם. כאשר יגיע תורו להכנס לכנסת שוב יפחדו חברי המערך פחד מוות. כי גם עו־זי ברעם, בנו של ראש סיעת המערך מעו־רב, כפי שהתפאר לא פעם בעצמו בפני חבריו, בפרשה לא כשרה כל כך, הקשורה בצורה בה עבר את בחינת הבגרות שלו במתימטיקה.

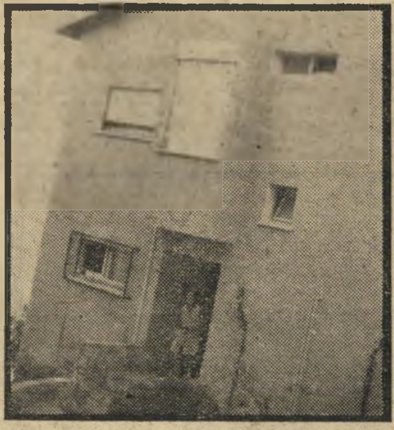

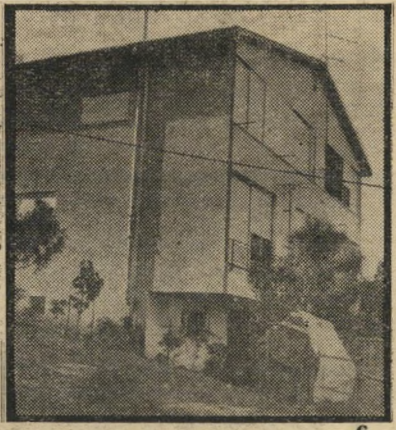

ארמון על הכרמל

זהו ביתו של נציג פועלי חיפה על הר הכרמל, ברחוב אינשטין 57. נציג פועלי חיפה הרוצה להי־כנס לכנסת מתגורר בדירה ששויה כיום 120 אלף ל"י. משמאל נראית אשתו של שחל.

המכונית והפירסום

מימין נראית מכונית הטריאומף האדומה של שחל, לה סודרה שרשרת מיוחדת במדרכת החניה ליד ביתו. משמאל: קטע מעמוד העולם הזה גליון 1674, בו פורסמה פרשת הזיופים.

שלו והגב' כהן הועסקה בתפקיד מבלי ש־היא ידעה שהיא מועסקת.

כמובן שעקב כך, לא עשתה הגב' כהן מאומה, (פרט לעזרתה השיגרתית לבעלה, המשמש כמנהל מועדון הנוער המקומי) או־לם משכורתה שולמה ממש „כמו שעין" ישר לכיסו של הרב הצדיק חרל"פ.

כך, קיבל הרב בחדשים מרץ—ספטמבר 67 סכום של 2.964 ל"י ו־70 אגורות. מא־חר ודבר זה, אינו בדיוק מה שהחוק מר־שה ולוא גם לרבנים צדיקים, התלונן ראש־המועצה המקומית על הרב במשטרה, יזו המליצה לפרקליטות להעמידו לדין בהתאם למימצאים שבידיה, בעוון מעילה או גנ־בה.

פסק־דין סודי. הפרקליטות, כפי הנר־אה סונחדה מן הצדיקות הנוגהת מדמותו של הרב והחליטה לסגור את התיק. אולם המועצה המקומית לא ויתרה והגישה בג"צ, שופטי בית־המשפט העליון קיבלו את הטע־נה והורו לחדש את ההליכים אולם רמזו ליועץ־המשפטי, כי מאחר ואין תקדים לכך שבית המשפט העליון יתן הוראה לפתיחת תיק, מוטב שהיועץ יעשה כן. והיועץ אמנם עשה כן.

המשפט, נפתח כבר לפני כמה חדשים, אולם בעקבות טיעוניו המפולפלים של עו־רך־הדין, חבר־הכנסת שמואל תמיר, המיי־צג את הרב, נדחה המשך המשפט והוא התחדש רק ביום השישי האחרון.

להפתעת הסקרנים, התנהל המשפט בדל־תיים סגורות והשופט מר אליאס כתיילי הורה על איסור פרסום מהלך המשפט, פסק־הדין וגזר הדין. העונש המכסימלי על עבי־רה מעין זו של הרב, הוא 3 שנות מאסר, אולם בינתיים אסור לפרסם אם נענש בכלל הרב ובכמה.

בעיירה יקנעם, אף כי השתנה בינתיים הרכב המועצה המקומית לבלי הכר, עדיין מצפים חברי־המועצה החדשה כקודמיהם ל־תוצאות פסק־הדין לגבי הרב הצדיק שלהם.

קולנוע

סרטים

הכל — חוץ
משון קונרי

בשרות הוד מלכותה (סינרמה, תל אביב, בריטניה) בסרט החדש על עלילות ג׳יימס בונד יש את כל מה שהיה בסרטים הקודמים, ובכמויות. יש עשר יפהפיות בלבוש מינימום, פלוס החתיכה העולמית דיאנה ריג, ארוסתו של ג׳ימי מיודענו. ישנו בלופלד הרשע, המאיים להרוס את העולם — בדמותו הקרחת של טאלי סאבאלס. ויש הרבה מאד פעילות המתרחשת על רקע נופיה המרהיבים של שוויץ. כל זה — על המסך הענק של הסינרמה, בצבעים טבעיים.

רק דבר אחד חסר בסרט — ג׳יימס בונד. ג׳ורג׳ לאזנבי, סוכן המכוניות האוסטרלי שנבחר למלא את מקומו של שון קונורי, עושה אמנם כמיטב יכולתו, אך מה זה עוזר? לו יפה היה כמו רודולף ולנטינו, ולו שיחק כמו לורנס אוליבייה, גם אז לא היה מצליח להכנס לנעליו של שון קונורי, המזוהה עם דמותו של הסופרמן האנגלי.

לאזנבי המסכן הודיע כבר שהוא פורש מהסרטים. הספיק לו.

לכו לראות את בשרות הוד מלכותה, אם אתם אוהבים סרטי פעולה אך אל תחפשו שם את ג׳יימס בונד. הוא איננו.

המוח הכבד
של ניבן

המוח (אלנבי, תל אביב, איטליה — צרפת) שייך לדויד ניבן, והוא כל כך כבד שראשו הגאון המסכן נוטה הצידה כל פעם שהוא מתכנן מבצע חדש של שוד רכבות. גם ז׳אן פאול בלמונדו, גנב צרפתי זוטר, רוצה לשדוד רכבת. ליתר דיוק את אותה הרכבת שניבן מתכנן לשדוד.

ניבן מגייס לעזרתו את המאפיה, בלמונדו את בורביל וכולם ביחד שודדים את הרכבת רק שהאחד לא יודע מהשני. הסרט היה אמור להיות קומדיה, והוא אמנם מצליח פה ושם להצחיק קצת, לא הרבה. למראה השוד המבוצע לא ברור מדוע צריך מוח גאוני כדי לתכנן אותו. לא ברור גם מדוע צוות שחקנים מעולה בוזבז על קומדיה קלושה מעין זו.

אנגליה
העליזה

אריה בחורף (פאר, תל אביב, אנגליה) המלך הנרי השני היה אחד ממלכיה הגדולים ביותר של אנגליה. בגיל 21 כבש את אנגליה, ולאחר מכן הוסיף לה את אירלנד, סקוטלנד, וולש וחלק גדול מצרפת. אשתו, אלינור מאקוויטניה, נישאה לו לאחר שעזבה את בעלה החלוש ורפה האונים, מלך צרפת. סיפור חייו של הזוג, מריבותיהם, המלחמות על הירושה שניהלו שלושת בניהם: ריצ׳ארד, גודפרי וג׳ון, מהווים את אחד הפרקים המעניינים ביותר בהיסטוריה של אנגליה.

המלך הנרי הוא פיטר אוטול, אחד מבחירי שחקני אנגליה, אלינור היא קתרין הפבורן, שזכתה עבור משחקה בסרט באוסקר. בתפקידים האחרים, שחקנים טובים לא פחות. כל הגורמים האלה, בתוספת תסריט מעולה פרי עטו של המחזאי ג׳יימס גולדמן, ותחת שרביטו של הבמאי אנטוני הארווי, יצרו יחד סרט שתענוג לראות אותו מההתחלה ועד הסוף. מומלץ לחובבי סרטים היסטוריים.

כוכבים

מרילין
העשירה

כשמרילין מונרו ז״ל התאבדה, חשבו כולם שהכוכבת האומללה היתה עניה כעכבר כנסיה. היא השאירה אחריה כמות עצומה של חשבונות מבולבלים, ואף לא פרוטה אחת. היחידי שלא התייאש היה עורך־הדין שלה, אהרון פרוש.

שבע שנים התעמק בחשבונות שלה, והשבוע ראה סוף סוף ברכה בעמלו. מתברר שעזבונה מסתכם במליון דולר נטו טבין ותקילין. את הכסף הורישה מרילין לאמה המאושפזת בבית־חולים פסיכיאטרי, למזכירתה, לאחותה החורגת, למשורר אלמוני אחד ולפסיכיאטור שלה.

3 אפיזודות רומנטיות בסרט ישראלי חדש

מכוער מחפש יפהפיה

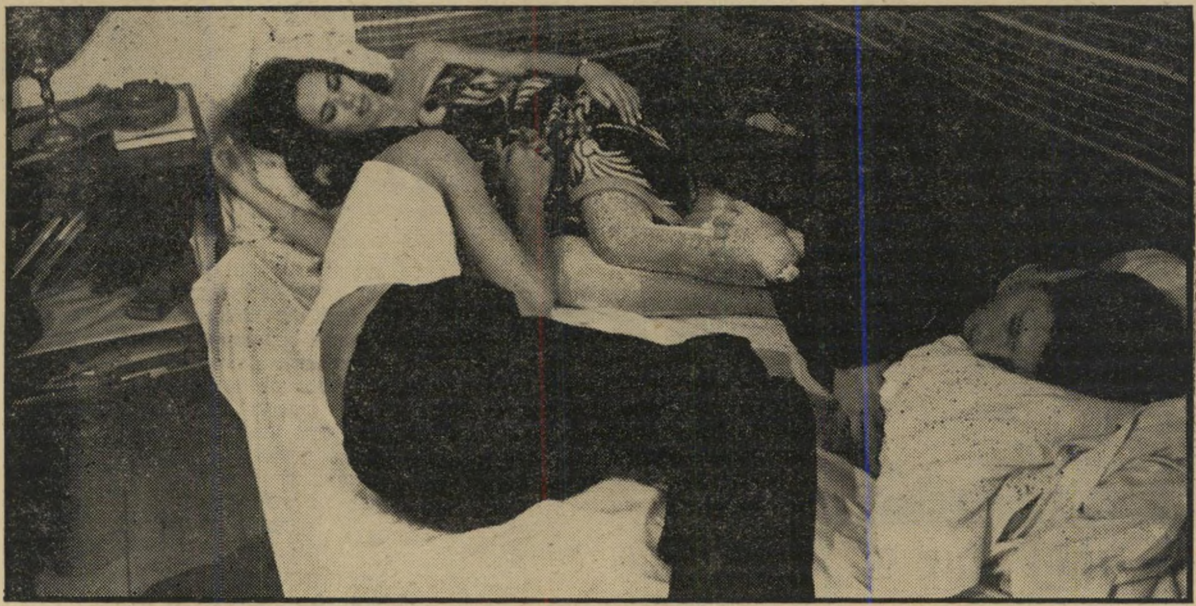

שלושה במיטה אחת: האשה — גבי, ושני הגברים שלה.

מי היה מאמין שאחרי אלפיים שנה יעשו אצלנו סוף־סוף סרט שאין בו קיבוצים, אין בו ציונות, אין דיאלוגים בעברית תנ״כית, אין יומרנות ואין בשורות.

סתם סרט. מצולם בשיטות רגילות, בלי זויות מטורפות, בלי קפיצות מסחררות של מצלמה ובלי קונצים. סרט בו תת־ההכרה של הגיבורים נשארת בתת־ההכרה, העלילה מסודרת פחות או יותר, ושאין צורך לפרש אותו ולהסביר אותו לקהל הרחב. הקהל הרחב מבין אותו לבד.

הסרט מורכב משלוש אפיזודות: הראשונה מספרת על נערה צעירה (ליאורה ריבלין), העובדת בסיפריה ציבורית. בדרך לעבודתה היא רואה בחלון ראווה שימלה. השימלה מוצאת חן בעיניה אבל אין לה כסף לקנות אותה, והיא ממשיכה בדרכה לסיפריה. בסיפריה יושב בדור נחמד אחד (אסי דיין), אבל הנערה לא מעיזה לגשת אליו. בהפסקה היא רצה לקנות את השימלה וחוזרת חתיכה ומלאה ביטחון עצמי. הבחור מושפע מיד ומזמין אותה לשתות איתו קפה. הנערה מסכימה אך בדרך היא עולה לדירתה כדי להחליף בגדים.

בדירה נמצאת החברה שלה (ג׳וזי כץ), שהיא זמרת ושחקנית מתחילה. החברה מבקשת למדוד את השימלה החדשה. הבחור מתחיל איתה. הספרנית המסכנה פורשת באכזבה לחדרה ושוקעת בקריאת ספר.

מכוער
מחפש יפהפיה

האפיזודה השניה מספרת על בחור (מוטי ברקן), המפרסם מודעה: מכוער מחפש יפהפיה. הוא מקבל המוני תשובות, וביניהן מכתב אחד שאליו מצורפת תמונה. הוא פוגש את היפהפיה שבתמונה (רינה גנור), אך היא לא שמה אליו לב. הם נפגשים שוב בדיסקוטק, והפעם היא נעתרת לחיזוריו ומנשקת אותו. בדרך החוצה, במדרגות, הוא פוגש את החבר של היפהפיה שבדיוק עולה אליה. מאוכזב הוא הולך לאכול ספגטי.

הסיפור השלישי מספר על בחור נשוי, החוזר אל אשתו, אחרי שבעלת הבית שלו זרקה אותו מהדירה שלה. אצל אשתו (גבי אלדור), הוא מתידד עם החבר החדש שלה. הם מבלים יחד, ומזניחים קצת את האשה המשותפת שלהם המנסה למצוא ניחומים אצל אחרים. לבסוף השלישיה מתפרקת, כשהבעל אורז את חפציו ועוזב. שני הגברים בסרט הם אמיר אוריין ויאיר רובין.

רופא
מביים סרט

את הסרט ביים רופא צעיר בשם יהודה (ג׳אד) נאמן. לג׳אד יש אחות העובדת בסיפריה ציבורית, והוא החליט פעם סתם,

גבי, האשה המשותפת, מוזנחת בצד ומחפשת ניחומים אצל אחרים

באמבט – תומס חוזר, עברית של יום יום, בלי קיבוצים ובלי ציונות.

מנטארי קצר. תוך כדי עבודה התפתח הסרט הראשון שבין השלושה — השימלה. לבחורה החלו פתאום לקרות דברים, התסריט גדל, ואפילו דיאלוגים נוספו לו.

את הדיאלוגים כתב ג׳אד בשיטה מיוחדת: הוא הזמין אליו הביתה כל מיני חברים, קנה משהו לשתות והפעיל את רשם־הקול. הוא סיפר להם על עלילת הסרט וביקש מהם לשחק את הדמויות השונות ולדבר. אחרי כן חיבר את הדיאלוגים מתוך מה שהוקלט על הסרט, וקיבל תמליל חי ושוטף שהשפה שלו היא עברית של יום יום, לא מאולצת ולא מלאכותית.

הסיכום של הבעל

הקטע „תומס חוזר", למשל, מבוסס על סיפור אותו שמע ג׳אד מידידה שלו: שהיתה נשואה, נפרדה מבעלה — ומצאה לה חבר.

הבעל שאל אותה: מה את מוצאת בחבר הזה שלך שלא מצאת בי? והיא אמרה: אכין לך תשובה. ישבה וכתבה. בצד ימין של העמוד היו כתובות תכונות האופי ובצד שמאל הציונים של החבר ושל הבעל. בתחתית העמוד היה הסיכום של הציונים.

„אתה רואה?" אמרה הידידה כשהראתה לבעל את הסך הכל שלו, שהיה נמוך בהרבה מזה של הידיד.

„כששמעתי את הסיפור," מספר ג׳אד, „אמרתי לעצמי: זה בעצם רעיון לא רע לסרט. נשים את שלושתם יחד ונראה מה יקרה." אחותו, רחל נאמן, כתבה את הסיפור, ו„אני מקווה שהצלחנו להגיע לאיזשהו הישג," אומר ג׳אד בצניעות.

בשבוע הבא יוצג הסרט בקולנוע סטודיו בתל־אביב, אותו קולנוע שבו שבר הקהל כיסאות כשהוצג הסרט מקרה אישה.

נראה מה יהיה. התחזית שלנו — יהיה טוב.

במדינה

עתונות

טיסה במיטה

הנס אשר קרה לנילס הולגרסן, גיבור סיפור הילדים של סלמה לגרלף, אשר טס על כנפי אווז־הבר לכל אורכה של שוודיה, ארע לא מכבר לעתונאית הישראלית השנונה פזית נוריאל, אשר נשלחה ללונדון כדי לפגוש בה את תריסר מלכות היופי של התבל, ובדרך טיסתה חנתה למשך שלוש יממות בקופנהאגן.

תוך 3 יממות אלו הצליחה ל„כסות" את שטוקהולם ואוסלו, ואף לתאר בכתבה בלעדית את חיי האסקימוסים בגרינלאנד. זאת שמרחק הטיסה מקופנהאגן לגרינלאנד שווה למרחק שבין קופנהאגן לתל־אביב, לא הפריע במאומה לפזית, ואף לא מרחביו של האי, שהוא׳ הגדול בעולם, ושווה לשטחה של אירופה המערבית כולה. וודאי לא העובדה הקטנה שאין לשום אזרח רשות כניסה חופשית לגרינלאנד, בלי קבלת היתר מאת מפקדת בטחון שדה של נאט"ו.

כל אלו היו מכשולים של מה בכך, אך הנס הגדול ביותר אשר ארע לפזית, היתה השמש אשר זרחה לכבודה בחודש אוקטובר, כאשר בהתאם ללוח עונות השנה שוררת אפלת לילה של כמעט 24 שעות בגרינלאנד. השמש אשר זרחה לכבודה של פזית, נתנה לה כמובן אפשרית נהדרת לבצע כמה תצלומי אסקימוסים, כלבים ואיגלו, וקרחוני־עד.

האמת כמובן פשוטה בהרבה: פזית — שאינה אוהבת קור — נשארה לשכב בקופנהאגן במיטה מחוממת בבקבוקי מ׳ם, ומתוך מיטה זו שלחה כתבות נלהבות לעורך עתון הנשים אשר מימן את נסיעתה. יש לשער כי הטעות בה נכשלה, כאשר החליטה לצרף גם את גרינלאנד אל תחום הסיור העתונאי שלה, אינה בלעדית לפזית. גם קוראות עתון הנשים, אינן יודעות כנראה כי בגרינלאנד שוררת אפלה באוקטובר, ושום אדם — אפילו הוא עתונאי ישראלי — אינו מורשה לבוא לתחומי האי. אך מה לא עושים כדי לשמוע, כאשר שבים לתל־אביב: איך היה בגרינלאנד, פזית?

טבריה

אפרטהייד לחוף הכינרת

התלמידים נכנסו לבניין בית־הספר כששמיכות בידיהם. זוגות זוגות, הם התפזרו בין החדרים. מחדר המורים נשמעו ליחשושי אהבים. מחדר המנהל בקעו גניחות.

זה אירע בבית־ספר ישראלי, בטבריה. בעצם, זה קורה שם כמעט מדי לילה. אבל אין מקום לדאגה: שיעורי המין המעשיים טרם נכללים בתכנית הלימודים של מחלקת־החינוך בעירית טבריה. פשוט, בית־הספר החדיש והמפואר של טבריה, שהקמתו הסתיימה לפני שנתיים, עומד עזוב וריק — משמש בלילה כמקום מיפגש אינטימי של עשרות זוגות צעירים.

הותיקים נשארים עולים. טבריה היא אולי העיר היחידה בישראל שיכולה להרשות לעצמה את הלוקסוס של אחזקת מבנה חדיש של בית־ספר ללא שימוש. אין זה משום שאין בטבריה מספיק תלמידים, אלא בגלל העובדה שתושבי שכונת „200 פלוס", בה הוקם בית־הספר, אינם רוצים שילדיהם ילמדו בו.

שכונת „200 פלוס" הוקמה בשעתו על־ידי ותיקי טבריה, שחלמו להקים לעצמם מעין שיכון וילות, דוגמת סביון, על צלע ההר, בגובה של 200 מטר מעל פני הכינרת.

לרוע מזלם בחר גם משרד השיכון בצלע הר זה כדי להקים בו את שיכוני העולים ג׳ וד׳, שסגרו על שכונת הותיקים האקסקלוסיבית. ותיקי טבריה לא יכלו אמנם למנוע את הקמת שיכוני העולים סביבם, אולם ילדיהם, כך החליטו, לא ילמדו עם ילדי העולים באותו בית־ספר.

משום כך מובילים כיום מדי יום אוטובוסים מיוחדים כמאתיים תלמידים, בניהם של הותיקים, לבתי־הספר שבעיר התחתית.

העובדה שעברו כבר שנים רבות מאז נכנסו העולים לשיכוניהם, והם נחשבים כבר כיום לותיקים, אין לה השפעה רבה על ותיקי העיר, אצל טברייני נשאר אצל טברייני, ובית־ספר חדיש שבהקמתו הושקעו רבבות ל"י, נשאר ריק ללא תלמידים.

בית־הספר ללא תלמידים בטבריה
כיתות לאהבה חופשית

בריאות

השפעת שאיננה

למרות ההודעות הרשמיות של אנשי משרד הבריאות כי „אין בישראל מגפת שפעת" וכי המצב „אינו חמור ואינו רציני", בילו רבים מתושבי ישראל את הימים האחרונים במיטותיהם כשהם סובלים מ מחלת השפעת.

רופאים שונים הביעו בימים האחרונים את דעתם, כי אם היה משרד־הבריאות ערדיו לדיווחים של ארגון־הבריאות־הבינלאומי, ניתן היה לחסן לפחות את העובדים ה חיוניים במדינה נגד המחלה למנוע שיבושים ואבדן ימי עבודה יקרים.

בשנה שעברה נערך מבצע חיסון מקיף נגד „שפעת הונג קונג". אולם גם אז, לא ביזמת משרד־הבריאות אלא כתוצאה מחוץ מסחרי מפותח של יבואן תרופות, שגייס לשם כך אף משרד ליחסי ציבור.

עובדה אחת שכחו אנשי יחסי־הציבור לציין — אשתקד הודיע ארגון הבריאות הבינלאומי כי אין כל חשש שהמגיפה תפקוד גם את ישראל.

מחסור בתרופות. אולם לא רק משרד הבריאות לא היה ערוך נוכח המחלה, ה מתישה את כוחות אלה הלוקים בה. בקופת החולים של ההסתדרות שרר תוהו ובוהו מייד עם פרוץ המגפה. הרופאים ועובדי המרפאות, שלא חוסנו כנגד המחלה — חלו אף הם ומרביתם נעדרו מן העבודה. יתירה מזו — מחסני התרופות של הסניפים השונים לא היו ערוכים לאפשרות צריכה המונית ובמרבית המרפאות בת"א הופנו החולים לבית המרקחת המרכזי של קופ"ח.

אמר רופא בכיר בקופת־חולים: „אני יודע על מקרה חמור יותר — הודעתי בפרוש לבית־המרקחת במרפאתי כי יש צורך להכין מלאי תרופות מסוג מסוים. אולם התעלמו מבקשתי: זו פשוט שערוריה!"

„התיאטרון הקאמרי" חוגג את יובלו — 25 שנים ● קאסה דל־סול את יובל ה־4 ● „וזוביו" — ביום הפתיחה

החשפנית של מופאסן

אם תבלו השבוע במועדון־הלילה כליף הנמצא ביפו ועל הבמה תופיע נערה בלונדית יפהפיה, המתערטלת לצלילי מוסיקה, כשברקע נשמע סיפור אגדה צרפתי מימי הביניים, אז תדעו שהצירוף של סיפרות וסטריפטיז אינו מיקרי אצל וירג׳יני.

וירג׳יני אליסה היפהפיה, אומנם בחרה במקצוע החשפנות אבל היא בכלל משהו אחר. כלומר, היא סיימה בית־ספר תיכון בפאריס, אחר כך היא למדה דוגמנות בבית־הספר הטוב ביותר בפאריס, אצל ז׳אק אסטרלה המפורסם ואחר כך נזרקה אל תוך הקאריירה. זאת לא היתה סתם קאריירה של דוגמנית, אלא קאריירה בקולנוע ובטלוויזיה, והסרט הראשון בו השתתפה היה דוקא מבוסס על סיפור של גי דה מופאסן, שאותו היא מעריצה נורא.

בסרט היה לה אומנם תפקיד קטן של תופרת קטנה אבל זאת היתה רק התחלה. אחר כך קפצה וירג׳יני לרומא וקיבלה תפקיד מישנה בדברים נפלאים של אהבה. אחרי שני הסרטים באו הצעות הטלוויזיה והקולנוע ועתידה של וירג׳יני נראה מובטח.

אבל מה עושה אלוהים? הוא לפעמים מחיש את העניינים יותר מדי מהר. וירג׳יני קיבלה תפקיד ראשי בסרט הסטריפטיזאית ומנהל־העסקים של מועדון סקסי המפורסם מפאריס ראה אותה והציע לה חוזה שמן עם משכורת שמנה. וירג׳יני לא עמדה בפני הפיתוי, עזבה את הקולנוע למען החשפנות והכסף.

אחרי הסקסי קלוב היא עשתה סיבוב ב־אירופה ומגיעה עם מופע הסטריפטיז ל־מונטה קרלו. פגישה גורלית נוספת במונטה קרלו: הפעם עם ז׳אן אליסה, קרופייה של הקאזינו. גם הוא רואה אותה ומציע לה חוזה. הפעם לא של הופעות, אלא של נישואין. וירג׳יני, שכבר נמצאה בתנופה של חתימת חוזים חותמת לו והשניים נישאים.

ז׳אן, הבעל, לקח את הקאריירה של אשתו ברצינות. הוא עושה את הכוריאוגרפיה ו־התפאורה בשבילה, וגם מחפש סיפורים בעלי ערך ספרותי, שיתנו השראה ורקע ל־הופעה.

לארץ הקודש הגיעו השניים לפני מספר ימים, ולמרות שוירג׳יני היא קאתולית אדוקה, היא עבדה בליל חג־המולד. במקום לבקר בכנסיה בחצות היא השתתפה במסיבה שחיים לוי בעל מועדון כליף אירגן עבור בדרניו הגויים. השמפניה נשפכה כמו מים, השימחה היתה רבה. ועובדה: לא חייבים לשמוע צילצולי פעמונים. מספיקים צלילי־תיזמורת כדי לזכור שישו נולד.

טופול - מצד הכלה

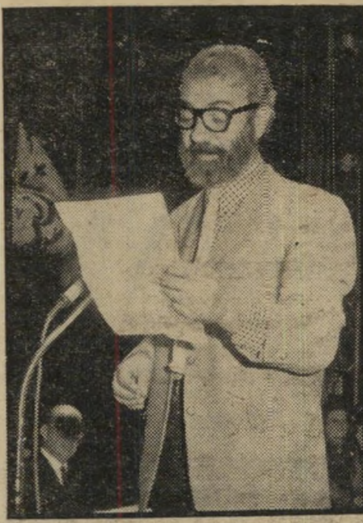

ידין: סירטונים מההיסטוריה

נאמן ובן־גוריון: בערבית

חצקל: „לא עצם עין

איך שהזמן עובר. לא מספיקים להגיד ג׳ק רובינסון, וכבר עוברות 25 שנים. האחרון שזה קרה לו הוא **התיאטרון הקאמרי.**

40 קילו שרימפס

בעיר קאן, איפה שהצרפתים עושים את הפסטיבלים שלהם, יש מסעדת מפורסמת מאד ששמה וזוביו, על שם הר הגעש מ־סיציליה. לכבוד השם מקושטת המסעדה כמו הר געש. אבל מי שטועם את השפן בחרדל, או את צלעית העגל א־לה־פראנסאז, כבר לא שם לב לקישוטים או לכל מה שעלול להסיח את דעתו מהצלחת.

בעלת המסעדה היא גברת בעלת לב יהודי חם, ששמה מאדאם אלי. בגלל הלב החם שלה נהגה מאדאם אלי לקבל את הישראלים שהגיעו למסעדה שלה באופן יפה יוצא מ־הכלל, ואלה בתשובה שאלו אותה למה היא לא פותחת מסעדה בארץ.

אחרי שאמרו לה ככה אולי מאתיים פעם, ישבה מאדאם אלי והחליטה:

„באמת למה לא?"

השבוע לכן, נפתחה וזוביו נוספת בתל־אביב, איפה שהיה פעם קפה ורה. לפתיחה הזמינה המאדאם כמה ידידים מקומיים. ה־ידידים המקומיים באו, עם המשפחה, ומנו כ־700 ראש לערך. במאמצים משותפים חיסלו 40 קילו שרימפס, 60 בקבוקי וויסקי,

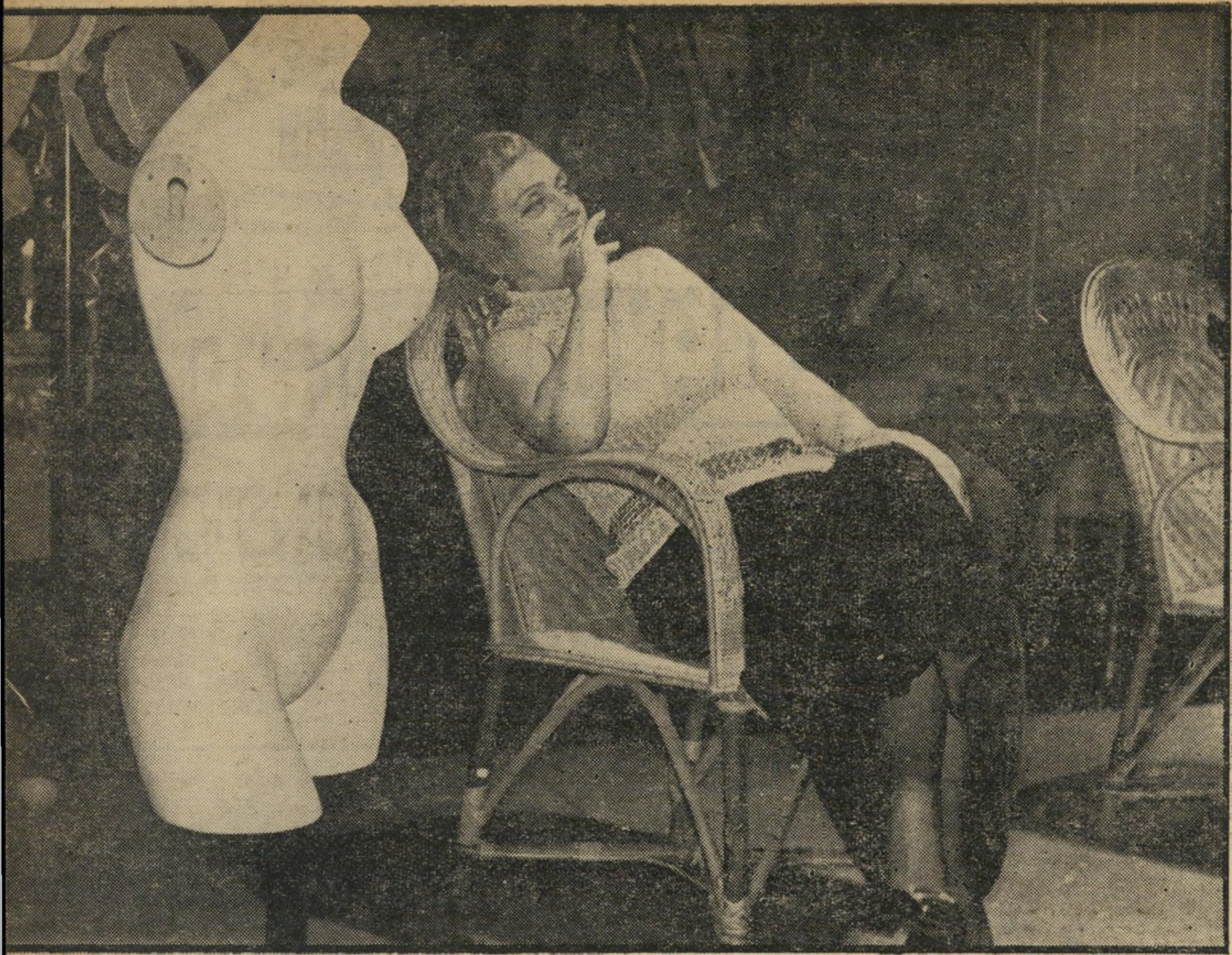

חנה מרון על בימת „הקאמרי": ניצחה על הערב

אלמגור ואביב: מקסי

זה שיהיה עוד מעט התיאטרון העירוני של תל־אביב.

איך חוגגים יובל כזה? עורכים מסיבה גדולה. ואיפה עושים את המסיבה אם לא על הבמה ממש, כיאה לשחקנים. לכבוד ה־מסיבה קישטו את הבמה ברקויזיטים, ערכו על שולחנות ארוכים גבינות לרוב והזמינו רק את חבריו האינטימיים ביותר של ה־תיאטרון: את שחקניו, חשמלאיו, במאיו ו־מנהליו, ואת חצקל איש־כסית.

המסיבה היתה יפה מאד. ליאורה ריבלין באה בחליפת מקסי, וכמוה עשו גם גבי אלדור, גילה אלמגור וחנה מרון.

ברכה נאמן, למרות הצרות שלה, ניראתה כל כך יפה במיני שלה, שישר אפשר להבין מדוע עידוא בן גוריון שיחרר אותה בער־בות. יעל אביב לא פיגרה הרבה אחריה. פשנל ואורי לוי שוחחו באינטימיות ליד חדר החשמלאים, וחיים טופול אמר שהוא לא מהתיאטרון, אלא מצד הכלה. הדור ה־וותיק יותר עסק בחיבוקים ונשיקות ופגי־שות נירגשות.

אחר כך עשו חושך והקרינו סירטונים מתולדות התיאטרון. חנה מרון קראה רשי־מות שניכתבו במיוחד לכבוד היובל, ויוסי ידין הקריא גם כן משהו. שאר השחקנים הפתיעו את החוגגים בקטעים מתוך אחת ההצגות שלהם, ויוסף מילוא נאם על ערכו החינוכי של התיאטרון בימים טרופים אלה. המסיבה נימשכה בריקודים. מי שלא אוהב לרקוד הלך הביתה, ונותרו רק האופטימיס־טים המושבעים, שחיכו בסבלנות לגדי יגיל ושייקה אופיר שהבטיחו להגיע אחרי ה־הצגות שלהם.

אם אתם לא מאמינים שהיה יפה — יש לנו הוכחה. חצקל איש־כסית, שישב כל העת באולם והתבונן במאתיים הנאספים לא עצם עין במשך כל הערב. אפילו לא לרגע. אם זה לא משכנע אתכם, אז שום דבר לא יעזור.

טופול ומילוא — ערכו החינוכי של התיאטרון — פשנל ולוי

מסיבת יום־הולדת

איך חוגגים יום הולדת של מיסעדה? הבעיה הזאת הטרידה במשך שבועות את סול סבאג, בעלת ה„קאסה דל סול", שהשבוע מלאו לה ארבע שנים. (ל„קאסה", לא לסול).

אם אתם לא יודעים, אז „קאסה דל סול" היא מיסעדה מקסימה, בה אפשר לאכול מטעמים מרוקאיים, ספר־דיים וסתם מזרחיים, ובין מנה למנה לרכב על סוסים, לטייל בחיק הטבע וכו', מפני שהמיסעדה לא נמצאת ב־עיר, בתחום ההשפעה של „רדינג ד'", אלא באוויר הצח של גינות, הרחק מה־עשן והטינופת.

ישבה לה, איפוא, סול וחשבה: איך לחגוג את יום ההולדת של המיסעדה שלה בצורה אוריגנלית? להזמין את הקליינטורה הקבועה זו לא חוכמה, אלה אוכלים אצלה ממילא כל השנה. לבסוף הזמינה לערב הגדול את דיירי מחלקת השיקום של בית־החולים „תל־השומר". כדי שלא ישעמם להם הז־מינה גם את אריק שרון ואת צמד הזמרים צחי ויעל.

התברר שסול סתם דאגה. לחברה מ„תל־השומר" לא צריך לספק בידור. הם מסוגלים לבדר את עצמם באופן יוצא מהכלל. במשך הערב עברו הגיט־רות של צחי ויעל בין המסובים, וכל אחד שר וזימר ועשה שמח, כשעל כל העסק מנצח שימחה הולצברג, שונא הגרמנים הידוע, שאימץ לו את המח־לקה. סתם אורחים שהגיעו במיקרה הוזמנו להצטרף למסיבה שנמשכה עד מאוחר בלילה.

גוג יום־הולדת. יפה מאוד אפילו.

מאדאם אלי: אחרי 200 פעם

מספר כפול של בקבוקי שמפניה ועוד כל מיני דברים טובים, נוזלים ומוצקים כאחד. גברת אלי, מעודדת על ידי הפגנת התיאבון הזאת פתחה מיד גם בית־קפה במרפסת ובאר קטן. בבית־הקפה אפשר לאכול את העוגות הצרפתיות של השאף רוברט ש־יובא במיוחד מפאריס, ובבאר אפשר לטעום ארוחות קלילות בתוספת גבינות תוצרת צרפת.

רחל מרחלת על כל העולם

שזה יקרה בחיפה?

העירייה ערכה ישיבה, והחליטה ל־העניק לגברת חנה חושי, אלמנתו של אבא, הלוואה בסך 10 אלפים לירות.

זה יפה מאוד — אבל לא מספיק. כי הסתבר שהזוג חושי גר כל ימיו בדירה שכורה, ואחרי שהבעל נפטר ביקשה אלמנתו לרכוש דירה בשי־כון. חוץ מזה חלתה מאוד, ועם כל הסיבוכים האלה פנתה לעירייה לב־קש הלוואה. 25 אלף, ליתר דיוק.

החליטו בעיריה לתת לה רק 10 אלפים.

כשנשאל חתנה אמנון לין על ה־אמת בסיפור, השיב: „כל הסיפור ה־זה נכון. אבל למה אתם בכלל שוא־לים אותי? תשאלו את את ראש־ה־עיר — הוא יתן לכם תשובה!"

מאושרים באילת

זוג צעיר, יפה, שחרחר ומאושר מסתו־בב לו כבר שבועיים תחת שמי ארצנו, ובמיוחד תחת שמי אילתנו. לולא דיברו עברית, אפשר היה לחשוב אותם לתיי־רים מחוג הסילון שמבלים את ירח־הדבש שלהם.

בעצם, אלה הם **דליה לביא** ו**מנחם גפן**.

מה הם מחפשים? את האושר כבר מצ־או. יש אומרים שאולי ימצאו גם תעודת־נשואין כשרה. כי רק עכשיו מלאו שלוש שנים לנשואיה של דליה עם הבמאי ה־אנגלי שלה. לפי החוק האנגלי, כך מס־בירים ידידיה, עליה לחכות שלוש שנים כדי לבקש גט. היא חיכתה, והיא עכשיו מבקשת.

אם זוג היונים יתחתן, יהיו אלה נשו־איה בשלישית של דליה, ונשואיו ברבי־עית של מנחם הצייר.

זה לא הנסיון היחידי שיש להם במ־שותף בחיי הנשואין. הנה, למשל, כש־דליה נפרדה מארוסה האיטלקי **ז'אן פרנ־קו פיזאנצוני**, השאירה לו את מכוניתה כמתנה, שיתנחם. בכ,, מכל אוסף ה־בעלים שלה לא רוותה נחת מבחינה פי־נאנסית, אם מותר להתבטא כך.

ואצל מנחם — ההיפך. תמיד יצא מור־וח מהסיבובים שלו בזירת הנשואין. ב־סיבוב השלישי, למשל, נגד **חוה**, היא נתנה לו מתנת גירושין, שיתנחם. ניחש־תם: המכונית שקיבלה במתנה מאביה.

דליה ומנחם

למה שלא יהיו לה ילדים?

הסתכלו על התמונה מימין. על החצי הימני של התמונה. קוראים לה **אביבה פז**, כפי שכולכם יודעים, והיא רקדנית.

איזה פיגורות! תסתכלו, תסתכלו. כי בזמן הקרוב לא תרבה בפיגורות כאלה. להיפך: אם תפגשו אותה ברחוב, תראו שהיא דווקא הולכת עם הבטן קדימה.

כמובן. „אני בהריון," היא מבשרת בגאוה, כאילו היתה האשה הראשונה שגילתה שאין גלולה. בסוף החודש השני, אם לא איכפת לכם.

„אני מתה לילד ואני מצפצפת על הגוף. אני חיה עם משה (זה **משה אפרת**, גם הוא רקדן) שש שנים וחצי. חמש בלי נישואין ושנה־וחצי נשואים. אז למה שלא יהיו לי ילדים?"

אביבה

הגבר

ל**אוהלה הלוי** לא הלך כל כך עם בע־לה השני. הוא היה קטן עליה בשמונה שנים, ולפני כמה חודשים הם התגרשו.

מאז ראו אותה בחברתו של גבר מבוגר, איש־עסקים שאפילו עמד להתגרש מאשתו בגלל אוהלה.

הוא פתח את מועדון **השעות הקטנות** בצפת, ואוהלה היתה שם כמלכה. עד שיום אחד עזבה את צפת, עזבה את ה־מועדון, עזבה את איש־העסקים — ונס־עה לאמריקה.

עכשיו אפשר לראותה מסתובבת בניו־

הצעיר

יורק עם גבר צעיר ממנה בשמונה שנים. זהו בעלה לשעבר, ויש סיכויים שה־שניים יחזרו ארצה נשואים שנית.

החולה החלים - הרופא חלה

ביום שלישי זה יגיעו לביתו של **גיורא אקרשטיין** עשרות מכוניות. המכוניות לא חשובות, חשובים 100 ה־אורחים המובחרים. בעצם, גם הם לא חשובים, חשוב המאורע החגיגי. כי ב־מעמד זה תינשא העלמה **נילי אקר־שטיין**, אחותו של גיורא, לבחיר־ליבה המדציני, ד"ר **ביל ליפי**.

הדוקטור נחשב לאחד המומחים ה־גדולים בעולם למחלות אוזן, למרות שהוא בן 40 בסך־הכל. בקיץ שעבר התנדב לנתח בארץ, בעיקר מיקרים של נפגעים שנפגעו אחרי מלחמת ששת־הימים.

אביה של נילי, החרשתן **צבי אקר־שטיין**, שהית גם הוא זקוק לטיפול של מומחה, שכב אותה שעה ב,,תל־השומר". ד"ר ליפי הוזעק אליו — ונתקל בגברת ליפי העתידה. האב הב־ריא — והדוקטור האלמן חלה קשות. אהבה אמיתית, לוהטת. במקום שבוע־שבועיים, נשאר בארץ שישה שבועות, עד שלא יכול היה להחריש יותר ל־קריאות־הכאב של חוליו באמריקה.

כדי לטפל בליבו הכואב, נסעה נילי לאמריקה לחודשים. ביום שישי שעבר חזרו השניים — ויחד עם ביל גם שני בניו, בני 15 ו־13.

לחתונה הכינה נילי חליפת מכנסיים בצבע אפור־לבן. הם מתכוננים לגור ב־אוהיו שבארצות־הברית, אבל הוא מב־טיח לשוב לפחות פעמיים־שלוש בשנה,

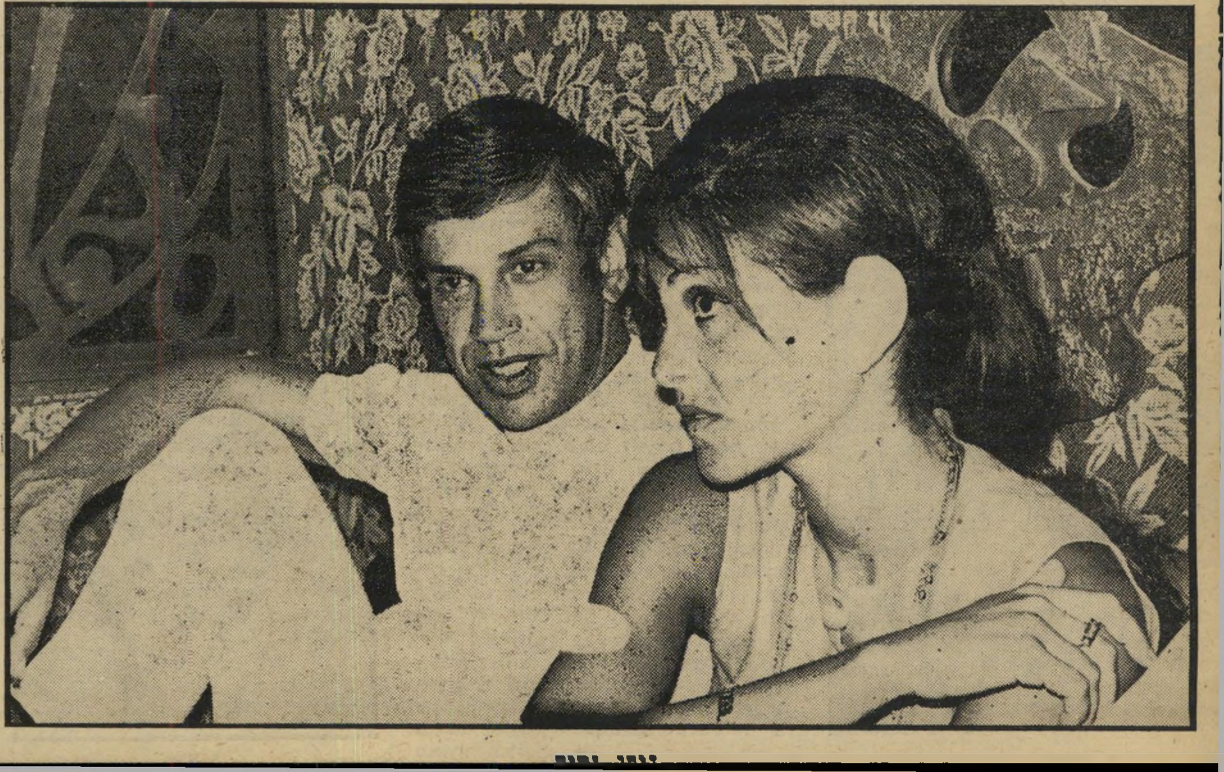

מה קורה כאשר התשובה היא „לא" — לשאלה המזעזעת המנקרת בליבה של כל אם ברגע הגדול של הלידה:

„האם ילדי נולד נורמלי?"

משה רבינוביץ ישב מתוח בחדר־ההמתנה, בבית־החולים ליולדות בקריה, כשהוא מעשן בעצבנות. בפעם האלף, העיף מבט בדלת שבקצה החדר. הדלת שנפתחה אל המסדרון הארוך, אשר בקצהו, כך ידע, כורעת אשתו ללדת את ילדם, ברגעים אלה ממש.

הוא ניסה למצוא פורקן לעצבנותו בצעידה הלוך ושוב מקיר אל קיר, אך חש מיד שצעדתו מעצבנת את האבות האחרים בחדר. הוא חזר והתיישב במקומו.

„רבינוביץ?" קראה־שאלה האחות שנכנסה במפתיע מבעד לדלת, בלי שהרגיש בה. הוא ניתר ממקומו. האחות חייכה אליו באדיבות מקצועית, רמזה לו ללכת בעקבותיה. „הלידה עברה בשלום?" שאל, כשהוא ממהר אחריה.

„כן," היא ענתה.

*

האם לא ראתה את בתה

היתה זו תשובה לא מדוייקת. במקום לראות את אשתו והרך הנולד, הוכנס האב הנרגש לחדרו של מנהל־המחלקה. לאחר הכנה קצרה, שמע את הבשורה הנוראה: „מצטערת, נולדה לכם ילדה מפגרת. היא תצטרך לבלות את כל חייה במוסד לילדים מפגרים."

משה רבינוביץ הוא יהודי דתי. לאחר שהתאושש מן ההלם, החליט להעמיס על מצפּונו נטל כבד: שקר. בהסכמת הרופאים, פנה אל מיטת אשתו. שהוכנסה לחדר נפרד, בישר לה כי ילדתם מתה מיד לאחר הלידה. הוא לא צריך היה להתאמץ כדי לשוות לפניו הבעה אבלה.

הילדה הוכנסה למוסד לילדים מפגרים בנתניה. אחת לחודש, היה אביה בא לבקרה, בביקורים אלה, הוא התקשר אליה בכל ליבו.

בגיל שלוש נפטרה הילדה. האב האומלל לא יכול היה אפילו לשבת אחריה שבעה — לבל ייוודע הדבר לאשתו. והאם האומללה לא ראתה את ילדתה מעולם.

*

„לכי חפשי מוסד לילדך"

שמו של משה רבינוביץ בדוי. אולם זהו הפרט היחידי הבדוי. כל שאר הפרטים אמיתיים. אמיתיים עד כאב. „ומה שמכאיב במיוחד," אומרת הני רוטשילד, העובדת הסוציאלית הראשית של אקי"ם, „הוא שרוב הסיבוכים הנפשיים והמשפחתיים נגרמו בפרשה זו עקב הדרכה בלתי מתאימה מצד הרופאים להורים האומללים."

ולא רק בפרשה זו.

„ביום שישי, לפני זמן מה," נזכרת הני, „כאשר עמדתי כבר לסיים את עבודתי, הופיעה אצלי אשה מבוהלת. היא היתה על־סף ההיסטריה, הגיעה אלי ישר מבית־החולים ליולדות שבו היתה מאושפזת לאחר לידה. היא שוחררה למספר שעות בלבד — כדי לחפש מוסד לתינוקת שלה, שנולדה מונגולואידית.

„ניסיתי להרגיע אותה כמיטב יכולתי, והתחלתי לברר פרטים. היא סיפרה לי שמיד לאחר הלידה סילקו ממנה את הילדה ולא הראו לה אותה. הפסיקו לה את החלב, ואמרו לה שהילדה נולדה מפלצת, ועליה למצוא לה מוסד."

*

„רק אושר"

נראה בה בהני, שהיא עדיין זועפת, כאשר היא נזכרת בסיפור: „הסברתי לאם המבוהלת שלרופאים לא היתה כל זכות לעשות מה שעשו, שלאף אדם בעולם אין זכות למנוע ממנה לראות את הילדה שלה. התקשרתי בו במקום עם בית־החולים ונדהמתי: התברר שלא נתגלה בילדה אפילו סימן אחד לפיגור, מלבד היותה מונגולואידית.

„קבעתי עם האם לבקר בבית־החולים איתה ועם בעלה, ולדאוג לכך שיראו להם את ילדתם, כדי שיחליטו בעצמם אם הם רוצים בילדה או לא. לאחר הביקור החליטו בני הזוג שהם חפצים לגדל את בתם בביתם. ,לא מצאתי שום הבדל בינה לילדה נורמלית,' אמרה לי האם."

הני עזרה להורים לבחור רופא לילדה, והפכה, כמיקרים רבים דומים, לבת־בית במשפחה. כאשר נפטרה הילדה בגיל שנתיים ממום בלב, ניגש האב אל הני לאחר ההלוויה: „גברת רוטשילד," אמר. „חדעי לך שאפילו יום אחד לא הצטערנו על שהחלטנו לגדל את הילדה. היא הביאה לנו כל־כך הרבה אושר."

*

„הורגים את הילדים"

עד היום, הבעייה החמורה ביותר בשאלת הילדים המפגרים היא — יחסם המפגר של המבוגרים. עד לפני מספר שנים, נהוג היה בין רופאי מחלקות היולדות בבתי־החולים לייעץ להורים לא לקחת הביתה את ילדם שנולד מפגר. במצב מזועזע זה חל שיפור ניכר מאז הוקמה אגודת אקי"ם, שהציבה לעצמה משימה: לדאוג למשפחה כזו, לשחרר את ההורים מהרגשת הבדידות הנוראה האופפת אותם, לעזור להם, ולילד המפגר, לחזור למסלול־חיים נורמלי ככל האפשר.

אופייני אולי ליחס המיושן לכל הבעייה היא העובדה, שעד היום לא אישרה הכנסת את חוק הסעד, שנועד להבטיח את זכויותיהם החוקיות של ילדים מפגרים ואת השירותים הדרושים לשיקומם.

אחת התוצאות העצובות ביותר של הערפל האופף את הנושא הכאוב היא השמועה העיקשת הסובבת בין הורים פגועים. לפי שמועה זו, כאשר נולד ילד מפגר בצורה חסרת־תקווה, הורגים אותו הרופאים האחראים, תוך התייעצות בפורום מסויים ולאחר קבלת הסכמת האב. לאם, לפי שמועה זו, מספרים רק שהתינוק מת מיד לאחר הלידה. כדרכן של שמועות, גם מפיציה של זו מוכנים להישבע שהם מכירים לפחות מיקרה אחד או שניים מסויימים, ואף נוקבים בשמות.

הני רוטשילד מכחישה את השמועה בצורה מוחלטת. לא רק היא: תגובה זהה נתקבלה גם מבין חוגי הרופאים. שני רופאים שנבחרו באקראי, ד"ר עימנואל חיגר, רופא־ילדים רמת־גני, וד"ר סטפן קורנהויזר, גינקולוג תל־אביבי, שללו זאת במילים חריפות ביותר, בתשובה לשאלת כתבת עולם־האשה.

*

גם ילד מפגר הוא ילד

כיצד צריכים לנהוג הורים שהגורל פגע בהם, והרופא המיילד בישר להם זה עתה שילדם הוא מפגר?

התשובה היא אלמנטרית: עליהם לנהוג כהורים, להתייחס לילדם כאל ילד.

לבד ממקרים בודדים, לא ניתן לאבחן בתינוק לפני גיל שנתיים את פיגורו המדוייק. עד האבחנה הסופית, חייבים ההורים לגדל את הפעוט בביתם יחד עם שאר אחיו הנורמליים. הוא זקוק לאהבה שיקבל בשנתיים אלו אף יותר מהם אולי.

לאחר שמאובחן סופית הליקוי בילד, מחליטים ההורים והרופאים בצוותא אם ומתי להכניסו למוסד לילדים מפגרים. בהחלטה זו מתחשבים במידה רבה בהשפעה השלילית של הימצאותו של הילד המפגר בבית על אחיו הנורמליים.

*

אהבה, הרבה אהבה

הנטייה במוסדות כיום היא לשקם במידת האפשר את הילדים, להכשיר את אלו מביניהם המסוגלים לכך לחיים מחוץ למוסד. נסיון מעניין נערך לאחרונה במוסד בכפר־נחמן ליד רעננה, שם הועסקו התלמידים בעבודות חקלאיות. למרות תפוקתם הנמוכה יחסית, העדיפו אותם לפעמים מעבידיהם — בגלל יחסם השקדני והרציני.

אולם כל זה — מישני. העיקר הוא, שגם כאשר הילד מועבר למוסד — בין אם הוא בגיל ארבע או 10, שבע או 17 — לא ישכחו הוריו שהוא בנם, ישמרו איתו על קשר הדוק:

העובדה שחל שיבוש בפעולות ההורמונים או במיבנה הכרומוזומים שלו — אינה סיבה שלא יזכה באהבת אב ואם.

הנ̇סיך והנסיכה של ישראל

לשנת 1970

המועמדים הראשונים

סיגל אשרת
בת 3, משק אפק

דרור מרגלית
בן $3\frac{1}{2}$, רחוב מיכאל 56, חיפה

★

גם לך יש צבר או צברית — לא פחות מקסימים. שילחי את תמונותיהם — בשחור־לבן — בציון השם, הכתובת והגיל אל מערכת „העולם הזה", ת. ד. 136, תל־אביב (עבור תחרות הנסיך והנסיכה). מדי שבוע יפורסם במדור זה מיבחר התצלומים. תחרות זו פתוחה לכל ילד וילדה — מגיל שלוש עד שש בלבד.

עולם האשה

דפים באלבום

יש נשים האוספות יהלומים, ויש האוספות תמונות. אחרות אוהבות לצבור גברים. אצל העיתונאית מירה אברך, הנושא הוא אנשים. לא, היא אינה אוספת אותם. הם פשוט התאספו במשך השנים, וכיום ספק אם ישנו שם בארץ — אבל שם, לא סתם שם — שאינו מיודד איתה אישית. תוך דיפדוף באלבום הפרטי שלה, מצביעה מירה על אבניידרך בחייה — מייקית קטנה בגרמניה לעיתונאית בישראל.

מירה אברך

ההתחלה בגרמניה כאן אני ביומי הראשון בכיתה א׳, בקיהל שבגרמניה. כנהוג אז, קיבלתי גביע ממתקים.

התחלה בישראל כעבור שלוש שנים, בגיל תשע, אני כבר צברית. כאן, ליד הקאזינו שעל שפת־הים — עם כלבי.

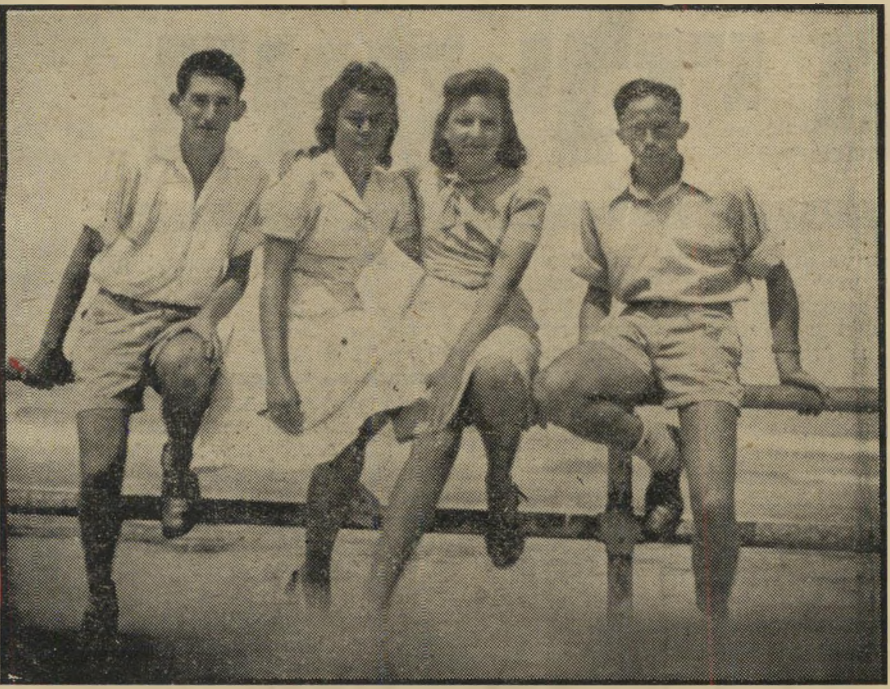

המשך בישראל על מעקה הטיילת בתל־אביב, עם החבר׳ה מגימנסיה הרצליה. זה היה בימים הטובים, כשהיתה עדיין ברחוב הרצל. מימין לשמאל: ישראל פלד; אני; עדה מכנס, שאז היתה עדה ליפשיץ; וטוז חבר.

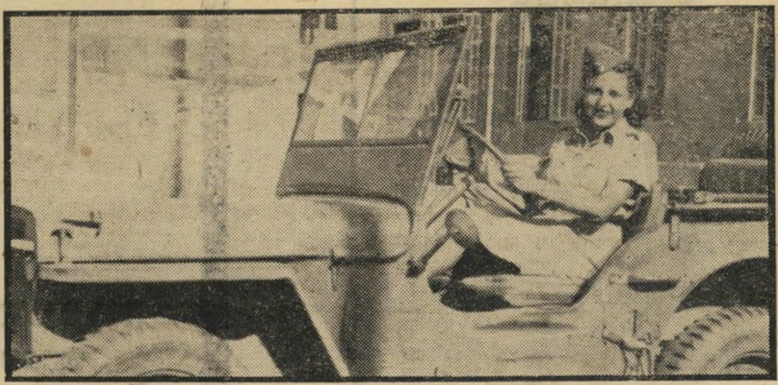

סמלת בצבא הבריטי

כאן אני בקאהיר, בשירותי בחיל־האוויר הבריטי. הייתי אחת משתי הסרג'נטיות הארץ־ישראליות היחידות בחיל־האוויר של הצבא הבריטי. תפקידי — קצינת־חינוך.

תיירת

בעת מלחמת־העולם השנייה הספקתי, כמו שאר החבר'ה, לסייר בכל רחבי המזרח־הקרוב. כאן, ליד הפירמידות, עם מורה־הדרך המצרי.

קצינה בצה"ל

מלחמת השיחרור מצאה אותי בחיל־האוויר הישראלי, לשם הגעתי ישר משורות האצ"ל. אולם לאחר שהלח"י חיסל את הרוזן ברנאדוט וכל אנשי אצ"ל ולח"י נחשבו לסיכון ביטחוני, הועברתי לבסיס ציוד מוחזר, שם שימשתי כמפקדת החי"ן במקום עד השיחרור.

רשמית

באונייה **פראנס**, בדרך לארה"ב, בפברואר 1967, כאשר הוזמנתי על־ידי מפעל הבונדס לכסות את מסעו של בן־גוריון.

עם לוי אשכול

עם פולה ודויד

עם סמי דייויס

עם דליה לביא ודלידה

במדינה

מחבלים

מי מפחד ממעשי־חבלה

לאחר שגבולות־ישראל נתגלו כחסומים כמעט לגמרי, החליטו חלק מאירגוני ה־מחבלים הפלסטיניים — החזית העממית לשיחרור פלסטין בעיקר — להעביר את הלחימה לשטח נוח יותר: למיתקנים ישר־אליים בחוץ־לארץ.

מצב זה נכון גם לגבי תורכיה.

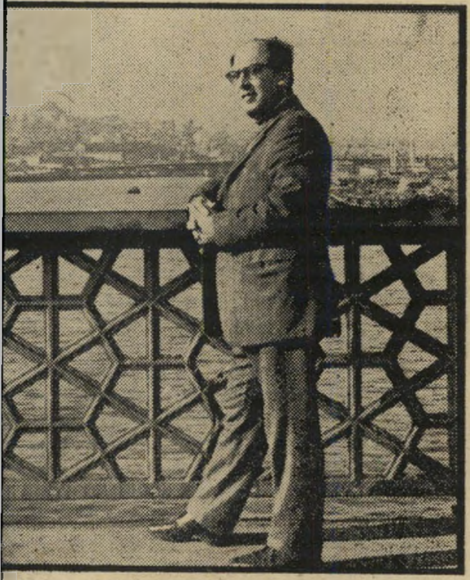

נתן על גשר גלאטה בתורכיה

הודעה חשובה

לכל בעלי מכשירי אמקור

אם שינית כתובתך
נא התקשר בדחיפות
למרכזי שרות

אמפא

ונוכל להמשיך ולשרתך
ברציפות ובנאמנות.

מספרי הטלפונים של
מרכזי השרות:

תל־אביב טל. 622341	**נתניה** טל. 4967
ירושלים טל. 27966	**טבריה** טל. 20803
חיפה טל. 527212	**אשדוד** טל. 31328
באר־שבע טל. 3632	**אילת** טל. 2431

אמקור

פיליפ רות
מה מעיק על פורטנוי

ניבול פה?

סטיה מינית חולניות?

אנטישמיות יהודית?

שיא בסיפורת האמריקאית?

עכשיו תוכלו לשפוט בעצמכם

זה עתה יצא התרגום העברי של רב המכר המסעיר
את הרוחות משני עברי האוקיאנוס

המחיר 9.50 ל״י

ש הוצאת שוקן / ירושלים ותל־אביב

במדינה

סיפר אחד העובדים הבכירים לנתן: „באיסטאנבול לומדים כ־550 סטודנטים ער־ביים. ענ״ינם העיקרי: בילויים, לימודים ו־השתלבות בחיי היום־יום בתורכיה. הם רחוקים מן הבעייה הפלסטינית. העובדה שהם שרפו מגן־דויד מעץ מול בניין ה־קונסוליה שלנו באיסטאנבול אינה מעידה כלל על התנערותם והשתתפותם הפעילה במאבק. למעשה השתתפו בהפגנה כ־25 איש, שהיו בוודאי שכירים ולא סטודנ־טים. מצב זה אינו צריך לגרום לבהלה. המצב באיסטנבול רגוע.״

האמנם? עד מתי?

דרכי אדם

עושה המיתרים חסר מיתרים

כאשר הגיע מקסים פדידא לגיל 14, הלך ללמוד סנדלרות. בעיר מולדתו טאנג׳יר, שבמרוקו הספרדית, נחשבה מלאכת הסנד־לרות למיקצוע של זהב.

אולם מקסים לא הסתדר כל כך עם מ־קצועו המכובד. יותר מלתפור נעליים, אהב לסלסל קולו הערב בשיר — זמירות חזנות במיוחד. ואכן, הוא התגלה ככישרון לא מבוטל. לאחר שעלה ארצה, הפך לאורח

סנדלר־יצרן־כלי־נגינה פדידא
„חבל שאת מיתריו שלו לא יכול לתקן״

קבוע בכל שמחה של יהודי מרוקו־הספר־דית, זימר שם מזמירותיו העריבות, ליווה עצמו בעוד.

תמיד — מוסיקה. אולם מישהו כנר־אה התקנא בקולו הערב של פדידא, נתן בו עינא בישא. מחלה קשה פגעה במיתרי־קולו. הוא נאלץ לעבור ניתוח בגרונו, החלים ממנו, אך מיתרי קולו נפגעו. כיום, אין הוא מסוגל אלא לדבר בלחש.

המכה הקשה לא שברה את פדידא. הוא חזר למקצועו הישן, לסנדלרות, כדי להו־ציא את לחמו בכבוד. אולם על אהבתו ל־מוסיקה לא ויתר. הוא החל מתמחה ב־בניית כלי־נגינה מיתריים, הגיע לדרגת מומ־חיות גבוהה, התמחה במיוחד בטכניקת יצירת התהודה הנכונה בחללו של העוד ובייצור מיתרים.

כיום הוא הפך לפירמה בין נגני כלי־מיתר. הם באים לסנדלריה שלו בשוק־הפשפשים ביפו כדי להדביק גוף שבור, לכוונן תהודה וצליל, להחליף מיתר ש־נקרע. תוך כדי כך, מלאה הסנדלריה כל היום בנעימות מיזרחיות מסתלסלות, ל־הנאתם של שכניו, המלאים הערצה לשכנם, שהגורל לא יכול לו. אמר השבוע אחד מהם, כשהוא נאנח בעצב: „רק את המית־רים שלו בעצמו הוא לא יכול לתקן.״

היופי מתחיל מהרגל

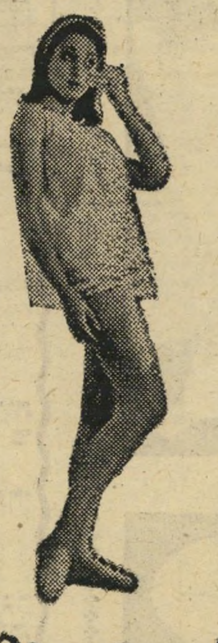

Merci
גרביים וגרבונים

קורס ערב
לספרות גברים
בכי״ס לספרות
ניסן
בהדרכתו והשגחתו
של ספר הגברים המפורסם
ג׳קוב
תחילת הקורס
בינואר
פרטים והרשמה:
דיזנגוף 117
(מעל קפה כסית)
טלפון: 221903.

ב י מ ו י — לטלוויזיה
צ י ל ו ם — לטלוויזיה
ה פ ק ה — לטלוויזיה
כ ת י ב ה — לטלוויזיה
ה ג ש ה — לטלוויזיה
א י פ ו ר — לטלוויזיה

ביום חמישי 1.1.70
מסתיימת ההרשמה
לקורס לטלוויזיה
מחזור ג׳

לרשות התלמידים
מערכת
מצלמות טלוויזיה
ואולפן בקרה
לעבודה מעשית

סגל המרצים מורכב
מאנשי
טלוויזיה מדופלמים

מספר המקומות מוגבל

●

ההרשמה:
יום יום, בשעות 4—7 אחר־הצהרים
בבית „בני־ברית״, רחוב קפלן 10, תל־אביב טלפון: 257235.

חשוב לשחקנים ולדוגמניות
אין צורך להיות רקדן מקצועי כדי לרקוד ג׳ז
הרקדן־והכוריאוגרף שמעון לוי, בוגר אולפני־מחול בניו־יורק וב־לונדון, יקנה לך תוך חודשים ספו־רים כושר־תנועה־ומיקצב.
קורסי־בוקר וקורסי־ערב
(2 שיעורים בשבוע בכל קורס)
פרטים: טל. 24 74 70 (8.00—10.00 לפנה״צ; 17.00—20.00 בערב).

איריס אינטים ספריי
מיוחד לכל אשה
לשימוש אינטימי יומיומי
BON

להשיג בכל הפרפומריות המובחרות

העולם הבא

הראש היהודי ימציא לנו פאטנטים !

איפה הגניוס היהודי, איפה? פעם היו היהודים אבות כל ההמצאות בעולם. היום הם מתעסקים רק בשנור ובמלחמות. כל ההמצאות החשובות של שנות ה־60, המתפרסמות בטור זה, לא הומצאו על־ידי יהודים, אלא נולדו במוחם של גויים, ר״ל. הנה האתגר: כל קורא ששילח למדור זה המצאה מקורית, בכתב או בשירטוט, ברוח ההמצאות הבאות, ושהמצאתו תתפרסם, יזכה בפרס של 10 ל״י. את ההצעות יש לשלוח לת.ד. 136 תל־אביב, ולרשום על המעטפה: „העולם הבא — פאטנטים.״

מסרק לקרחים. חוסך זמן ועצבים.

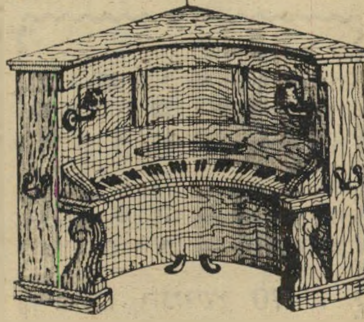

פסנתר לפסנתרנים בעלי ידיים קצרות ולילדים שהוריהם מכריחים אותם ללמוד נגינה בפסנתר.

מזלג לאכילת מקרונים.

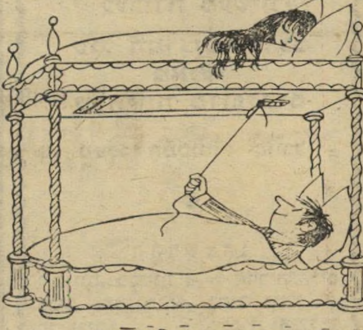

מיטה לזוג החי בנפרד.

פטנט לעקרת־הבית העצלנית.

הצד השני של פורטנוי

(מוקדש בחיוך כה עצוב לאלו שכבר יודעים מה מעיק על פורטנוי)

אז זהו, דוקטור מבריקי. סוף־סוף זה קרה. פגשתי את הגבר הראשון בחיי שמשך אותי — ומה עשיתי, אתה חושב? הלכתי ובעטתי בו. וגם לא בצורה מטפורית. ברגלי. ממש. אם היו לי עד עכשיו ספיקות אם אני באמת נזקקת לטיפול הפסיכואנאליטי אצלך, הן נעלמו היום לגמרי. אוי כמה שאני זקוקה. גם לטיפול וגם לגבר אמיתי.

שמו אלכסנדר פורטנוי. הוא אסף אותי בטרמפ. יהודי מניו־יורק, סגן־הנציב לזכויות האזרח שם. מוח מבריק, גבוה, שחרחר, אף יהודי טיפוסי. יהודי בעל לב חם.

נמשכתי אליו מרגע ראשון. למרות חוצפתו, הוא עדין — בניגוד לגסותם, המופגנת והפנימית גם יחד, של הישראלים. איש העולם הגדול, מבריק, חריף, משעשע — בניגוד לחוסר־הביטחון והשיעמום הנודף מהישראלים ורגש־הנחיתות שלהם ביחס לכל מה שקשור בחוץ־לארץ.

מה שמשך אותי עוד יותר, היתה העובדה שהוא לא היה בכלל איזה סופרמן. להיפך. הוא היה איש מיסכן מאוד. יהודי אומלל, שעקר את עצמו משורשיו — ולא מצא אחרים במקומם. יהודי שנשא על כתפיו את כל אלפיים שנות סיבלם של בני עמו.

ניסיתי להתגונן בפניו, ד״ר מבריקי. וגם הצלחתי. למה? למה לא יכולתי להרשות לעצמי להיכנע?

כן, דוקטור, סקסואלי. בעיקר סקסואלי. זה מה שמשך אותי אליו יותר מכל — ומה שהפחיד אותי יותר מכל. חירותו בנושא המין. הוא השתמש במילים המפורשות בחופשיות ובטיבעיות כזו, שזה סחף אותי. והפחיד אותי. לא כמו הישראלים, שכל־כך מתוסבכים בענייני מין.

ואז, דוקטור — ברגע שהפסקתי להתנגד — הוא הפסיק להילחם. הוא אמר משהו פנטאסטי — שהוא לא יכול לקבל זיקפה. בגלל שאני ישראלית? כל־כך התרגזתי, שחשבתי לרצוח אותו.

ואז — ואז — הוא נתן לי הזדמנות נוספת. הוא הציע — אני מצטטת אותו, דוקטור — „לחוך לי.״ זאת היתה הזדמנות חיי, דוקטור — הזדמנות חיי. אבל במקום לקבל אותה, בעטתי בו ועזבתי את החדר. אתה חושב שיש לי עוד סיכוי להיות אי־פעם נורמלית, דוקטור?״

צו תנועה

בתוקף תפקידי כמפקח על התעבורה, ובתוקף התקנות לשעת חירום סעיף 183 (ב), סעיף קטן ג׳, ובתוקף הוראותיו של שר התחבורה החדש, הריני להודיע על תקנות התעבורה החדשות שייכנסו לתוקף החל מה־1.1.70.

א. הנסיעה בשטח בנוי במהירות פחותה מ־120 קמ״ש לשעה אסורה בהחלט.

ב. כל נהג שייראה על־ידי שר־התחבורה נוהג כלי־רכב בצורה חשודה — יירה.

ג. לכל נהג שלא יוכיח שהוא חבר התנועה למען ארץ־ישראל השלימה, ייזקפו שתי נקודות על חשבון 8 הנקודות.

ד. אסור לצייר על גבי שלדות מכוניות, או להציג מעל גבי דפנות האוטובוסים כל ציור או תמונה שהיא, מלבד תמונתו של זאב ז׳בוטינסקי.

ה. מיכסת הרשיונות למוניות לחברי „אחדות העבודה״ התמלאה. המבקשים רשיונות למוניות, מתבקשים לצרף לבקשתם פנקס לוחם באצ״ל.

ו. מעתה יש לפנות לכל שוטר העוצר נכה, בעוון עבירת־תנועה, בסיסמה: „רקיקה!״

בפקודת
המפקח על התעבורה

סקופ!

עכשיו מותר לגלות:

ג׳ונסון

עכשיו כבר מותר לגלות: נשיא ארצות־הברית לשעבר, לינדון ג׳ונסון, לא היה סתם אוהד ישראל. הוא היה יהודי. הנשיא היהודי הראשון של ארצות־הברית. עובדה זו נשמרה בסוד כמוס עד היום, כדי לא לעורר את זעם העולם הערבי נגד ארצות־הברית. אולם

לינדון היה יהודי!

מתוך מיסמכים והקלטוגת שפורסמו זה עתה, בהם נרשמו פליטות־פה (באידיש) של הנשיא ג׳ונסון, בהזדמנויות פומביות שונות, לא ניתן עוד להכחיש עובדה זו. להלן שש הוכחות, שש תמונות רשמיות, בצירוף ההערות שהשמיע ג׳ונסון באותן הזדמנויות.

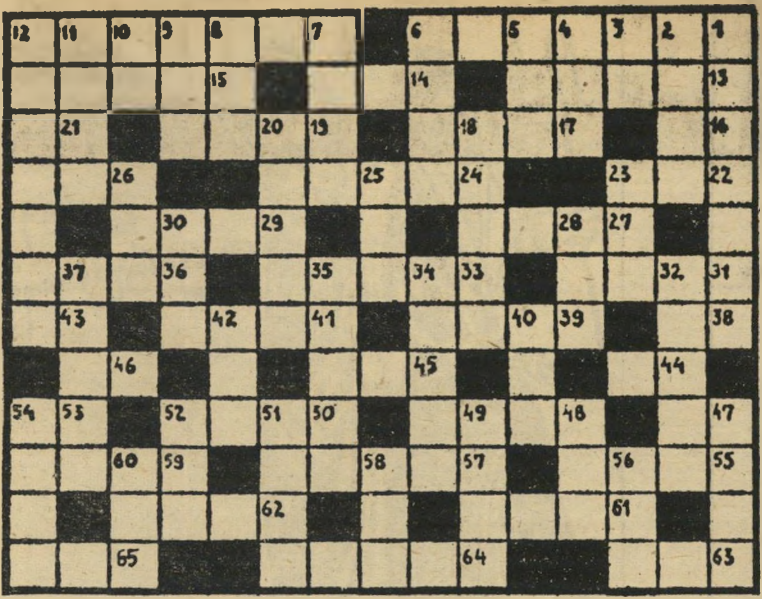

את פתרון התשבץ יש לשלוח לת.ד. 136, תל־אביב, ולציין על המעטפה „תשבץ 1687”. בין הפותרים נכונה יוגרלו 3 פרסי ספרים.

מאוזן: 1) גיבור יהודי של רומן פורנוגרפי. 7) שמו של בעל מלטשה בה נעשה נסיון שוד לפני שבועיים. 13) מצב בו מתאדים מים. 14) אמרגן ישראלי. 15) אלוף שפרש (כתיב חסר). 16) קיצור השם המפורש. 17) מעבד עורות. 19) יצרן המיראז׳ים. 21) קריקטוריסט ב„הארץ”. 22) עונתו תיפתח בקרוב בחרמון. 24) שם משפחה תימני נפוץ, ביחוד בשכונת שעריים. 26) נהר בעיראק. 27) הכה בשבט. 29) מטרה. 31) בטוח. 33) סיגריה נפוצה בארץ. 36) שם משפחתו של זמר ערבי ידוע. 38) נולד טרם זמנו. 39) מכשיר תיקשורת. 41) ניספה. 43) פי החיה. 44) רטוב. 45) מאנשי „מצפן” בצרפת, נפצע לאחרונה בהתקפה יהודית על אסיפה ערבית. 46 קידומת שמו של מזכיר האו״ם. 47) גב. 48) מחכים לו במחזה של סארטר. 50) כוכב הטלוויזיה הישראלית. 53) דובר מטה המשטרה. 55) כינוי לבנקאי בלועזית. 57) בן הגזע הקווקאזי שהתנחל בארצות הצפון. 59) ח״כ לשעבר מקיבוץ אפיקים. 61) שם נערכה פיסגה ערבית. 62) כף גדולה למרק. 63) ביקש מגולדה להרכיב ממשלה. 64) הימה החמישית בגודלה בעולם, והשניה בגודלה בין קנדה לארצות־הברית. 65) ציר.

מאונך: מכשיר חיוני בצוללת. 2) זריז, חזק ובעל־ותק. 3) מים לרויה (איוב ל״ז). 4) לחות. 5) הירדן. 6) רוצה להיות סגנו של מספר 15. 7) אלוף־מישנה שנהרג בתאונה לפני שבועיים. 8) הג׳בל בלבנון בו נערכה פשיטת צה״ל האחרונה. 9) בלעדי מלה זו משנה יורק את מקומה במפה. 10) טיט לח (כתיב חסר). 11) בית־אוצר, בארמית. 12) שני נציגי „העולם הזה” יושבים שם. 18) תואם. התאמה מדוייקת במצב של חלק — כלפי השלם (כתיב חסר). 20) עשיית אהל או מחנה אהלים. 23) יקח. 25) הנה. 26) הצל משבי. 28) רוק. 30) כתב־עת נודע לאופנה. 32) נס קט ן. 34) מכונית שבדית. 35) ממשפחת הטבעתיים, אליהם משתייכים תולעים, רמשים ועלוקות. 37) ח״כית שקופחה. 40) כינויו של ראש אג״ם. 42) מקום שרועים בו עדרים. 47 אלוף פיקוד שפרש. 48) אקזמה. 49) תיאור הגיהנום שייך לו. 51) בית קטן. 52) ראש עירית הרצליה. 54) בא במקומו של 47 מאונך. 56) צנן. 58) דרגה בצה״ל. 60) מין עץ בושם.

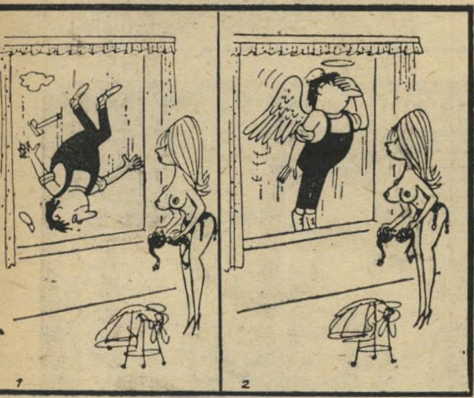

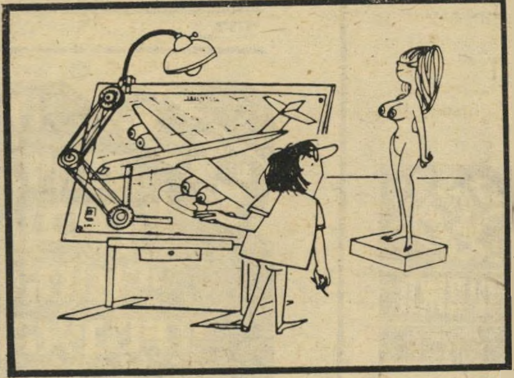

היה אתה-השופט

כאשר הגיעה מכונית הכבאים, שהוזעקה בדחיפות לכבות דליקה, לצומת דרכים, נדלק האור האדום ברמזור שלפניה. הכבאים זינקו לתוך הצומת בדיוק כשמר הרמן הופר, חצה את האור הירוק בנתיב המצטלב, מבלי שהספיק לשמוע את צופר מכונית הכיבוי.

מכוניתו של מר הופר נפגעה ואילו הוא עצמו נלקח לבית־החולים הסמוך. „חציתי את הצומת באור ירוק כאשר מכונית הכבאים חצתה את הכביש בדיוק אל תוך מכוניתי,” סיפר הרמן לשופט אחרי שהחלים מפצעיו. „מאחר שהכבאים נהגו בחוסר זהירות, חייבת העיריה לפצות אותי על הנזקים שנגרמו לי ולמכוניתי.”

„הדבר אינו כך,” טען במשפט פרקליט העיריה. „למכוניות כבאים כמו לאמבולנסים יש זכות לחצות צומת באור אדום. יתרה מזאת: מכונית הכבאים צפרה ומר הופר יכול היה לשמוע את הצפירה ולעצור, למרות שמולו היה אור ירוק. העיריה אינה חייבת לו דבר.”

האם היית אתה מחייב את העיריה לשלם פיצויים למר הרמן הופר?

סמן כן ( ) לא ( )

★ ★ ★

פסק־הדין המקורי, השופט פסק שהעיריה חייבת לשלם פיצויי נזיקין להרמן הופר. למרות שלמכוניות כבאים, כלמכוניות שירותי־חירום אחרים, יש זכות לחצות רמזורים באור אדום, חייבים נהגיהם לנהוג בהם כך, שלא יסכנו חיים ורכוש של אחרים. במקרה הנדון לא האטה מכונית הכבאים את מהירותה כשהתקרבה אל הצומת ומשום כך אין אנשיה יכולים להשתמט מאחריות לתאונה, שיתכן והיתה נמנעת, אם היו נוסעים לאט יותר, אפילו באור אדום. הופר אינו אשם שלא שמע את צפירת מכונית הכבאים, כיון שכנהג היה מרוכז כולו בכביש שלפניו ובאור הירוק ברמזור שממולו.

הורוסקופ

איך תיראה שנת 1970? מה מצפה לך בה?
כללית, היא תהיה קשה יותר מ־1969. המצב הביטחוני והכלכלי שיחמירו ישפיעו ישירות גם על עתידך וגורלך. מיספר החתונות יגדל. מיספר הגירושין יגדל יותר. תופעה לא ידועה בארץ, האלימות, תיהפך לנפוצה. הקשיים יגיעו לשיאם באוקטובר, יגרמו עוגמת־נפש.

ההתמודדות הגדולה הגדולה שלך בשנה הבאה תהיה אך ורק בינך לבין עצמך. ה־אתגרים הפנימיים שלך יאפילו על החיצוניים, ותקופות רבות, בעי־קר במחצית השנייה של השנה, תהיינה עבורך רבות סבל, ב־עיקר כתוצאה מדיכאון נפשי. מצבך הכלכלי לא ישתנה מזה של השנה ה־חולפת. בראשית השנה ייתכנו שינויים קלים לטובה, אך אלו יחלפו בעיקבות בעייה מסויימת שתאלץ אותך להוציא הרבה כסף במכה אחת. לבשי ירוק.

בעלי הנטיות האמנו־תיות יגיעו לקראת סוף 1970 לשיא ניצול כוש־רם האמנותי. בכלל צ־פויים כמה שיאים ב־מישורים שונים. באה־בה תהיינה התפתחויות העלולות להביא לפירו־דים של זוגות נשואים, והתפתחויות אלו תהיי־נה קשורות בנסיעות תכופות ובתככים חב־רתיים. נסיון הקשור במשהו בלתי חוקי יטביע חותמו על בני שור. גם לבנות שור צפוי מאורע שישפיע עליהן קשות. יהיה זה אירוע הקשור ביריות, אלימות וייתכן אף מוות. בעלי הנטיות המדעיות עשויים לבלוט מעל השטח ביחס לעמיתיהם. אפ־ריל יהיה חודש קשה — אך אוגוסט נעים.

לא תהיה לך הזדמנות להפגין את כשרונותיך, אך מאמץ מצידך עשוי להביא לך שבחים, אולי אף מישרה נאה יותר מזו שהינך מצ־פה לה. תיפול לידך הזדמנות נדירה באמ־צע השנה להכיר אי־שיות מפורסמת שהת־ייחסת עד כה בהערצה כלפיה. יהיו לך חודשים קשים בסוף השנה, בגלל עקשנות מסויימת בעניין פעוט שתג־רום לסיכסוך בינך לבין אחדים מידי־דיך. שליחות עסקית שתוטל עליך תה־ווה עבורך הזדמנות להפגין את כשרו־נותיך. אולי תסייע לך להעפיל בסולם החברה בשנה הבאה. סה"כ שנה אפורה.

השנים האחרונות לא היו עבורך שנות הצל־חה; השנה נכונה לך הזדמנות לעשות עבודה אחת גדולה שתשפר ל־לא הכר את מצבך ה־כלכלי והרוחני, באם תדע לנצל אותה ולא להסתחרר ממנה. רש־תדלי להתגבר על יצר הקינאה המופרז שלך, הוא עלול להובילך לאבדון חברתי. שני נסיונות מעניינים, אחד בראשית השנה ואחד בסופה, יפתחו את כושרך בענייני העסקים שלך, שצפוייה להם פריחה ושיגשוג, בחודש מארס אתה עלול להיות מופתע, ולרעה דווקא, מאסון שהתר־חש אצל אחד מידידיך, אסון שישפיע על

אתה חייב ללמוד מכשלונות השנה החול־פת, ולתכנן היטב את השנה הבאה. בעיקר אמורים הדברים לגבי עסקיך, אותם הזנחת. הדבר מורגש בחשבון הבנק שלך. העובדה שהינך פזרן אינה מוסי־פה לך כבוד. בראשית השנה אתה עלול למצוא את עצמך חסר־פרוטה, ואז יתברר לך מי הם ידידיך האמיתיים; הם מעטים מאוד. במישור החברתי תרד קרנך ב־תחילת השנה ותהיה ב־סימן עלייה לקראת סו־פה. אל תחשוב שהזמ־נת אנשים נושאי שמות מפוצצים במקומות ציבוריים הנה קרש־קפיצה בסולם החברתי. השתדל לעלות בזכות כשרונותיך שלך — ויש לך, ברוך השם, את הכלים הדרושים.

לבני הטיפש־עשרה של מזל בתולה יהיו חוד־שי השנה הראשונים מלאי הצלחות חבר־תיות. בנות בתולה תמצאנה את עצמן נתונות לחיזור מתמיד. המבוגרים מבין מזל בתולה יצטרכו לעמול קשה בכדי להישאר במעמדם הנוכחי ולא לרדת ממנו. הת־קפות דיכאון נפשי באמצע השנה יהיו תוצאה ישירה של מלחמת עצבים בינם לבין יריביהם. בת בתולה בשנות הש־לושים תמצא מאהב, קרוב לוודאי בן עקרב או קשת, הדבר יגרום לה בע־יות חמורות עם בן־זוגה הקבוע. נס־יון לשחק במישחקי מזל ובהימורים יביא להצלחה בחודש הראשון של השנה.

אם יש לך תוכניות ל־שנות את מקום מגוריך או להחליף את דירתך, מוטב שלא תעשה זאת בשלושת החודשים ה־ראשונים של השנה. צ־רות תתרגשה עליך אם תעשה זאת. גילוי מענ־יין עשוי להביא לך ממון רב אם תדע לנצלו ולאו דווקא בצורה הוגנת. בחודש ספטמ־בר תהיה מעורב בתאונת־דרכים או אסון דומה. היסוסים בסוף השנה בקשר לבחי־רת הצעות שתוגשנה לך יגרמו לך להפסיד את ההצעה הטובה. יהיה זה הפסד גדול שתגלהו רק כעבור חודשים מספר. הוא יגרום לך התמוטטות עצבים. בחיי החברה: צפוייה שנה אפורה ואירועים רגילים, לא מסעירים במיוחד. באהבה תרווה קצת נחת.

שוב תקדיש את מירב זמנך למחשבות על עתידך. העובדה ש־תהיה מוקף אנשים עליזים ושמחים לא תשנה את היותך בו־דד ומחפש חברה אמי־תית. בנות עקרב תס־בולנה מבדידות שת־איים על מצבן הנפשי ותגרום להן להיות תוקפניות — לעי־תים בצורה בלתי נסבלת. בני עקרב יזכו להצלחות בשיטחי האמנות השו־

דחף

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תא־דואר 136 • מען מברקי: עולמפרס • בית־דפוס משה שהם בע"מ, תל־אביב, רח' פין 6 • גלופות: צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא־לאור: העולם הזה בע"מ.

70

שינוי קיצוני במראך החיצוני יגרום אולי שינוי במעמדך. אופיך המרושל דחה אותך עד כה מחברת אנשים שביקרם חפצת. אם תמשיך בכך — יימשך מצב הדברים. מחלה קלה תפיל אותך ל־משכב בפברואר. תיא־לץ לשהות במיטה תקופה די ארוכה. בת קשת תהיה מאושרת במיוחד ב־חודש אוגוסט. אם היא רווקה היא תתחתן, אם היא נשואה היא תמצא לה מאהב שיגרום לה להרגיש צעירה. מצבם הכלכלי של בני קשת עשוי להש־תפר באפריל. אם יידעו לנצל את ההז־דמנויות הקטנות שתיקרינה בדרכם, הם עשויים לשפר את מצבם הכלכלי.

שאפתנות מרובה תאפ־יין אותך בתחילת הש־נה ותזכה אותך בקידום במקום העבודה; ההיפך הגמור בחייך הפרטיים. הקדשת מירב הזמן ל־עבודתך תגרום לסיכסו־כים בינך לבין בת־זוגך. בשל כך ירד מתח ה־עבודה שלך. סיכסוכים עם שכנים יטרידו את מנוחתך ואת חיי המשפחה שלך במחצית השנה הראשונה. בן גדי חייב להבין שאי־אפשר לרקוד על כמה חתונות. בייחוד יתברר לו הדבר כש־מישהי תעשה לו סקנדל במקום ציבורי. ו־תאלץ אותו לשבת ב־בית זמן מה ולפרוש מהחיים החברתיים. לבת גדי תהיה שנה זו ללא שינויים מרחיקי לכת, שלווה ומתונה.

נסה לזכור לא לקחת חלק בשינויים רבים מדי. גם אם הג'וב שלך נמאס עליך אל תסתלק ממנו. אם תתמיד, עשויים לה־ציע לך תפקיד הרבה יותר מעניין. לפני תום השנה תחגוג את ה־תוצאות הנהדרות של פעילותו השנה של אדם קרוב אליך, שהצליח בעסקים בצורה מפתיעה. ה־שנה תהיה לא יקרה לגבייה. תזכי ל־מתנות בלתי צפויות. בריאותך, ממנה סבלת בסוף השנה הקודמת, תשתפר בצורה דרמאטית, וסערות־הרגשות של החודשים שעברו יפוגו. בת דלי תמירה ושחורה תזכה בכותרות בעיקבות נצ־חון בתחרות כלשהי. לבשי בענוותנות!

את אובדת עצות, מבול־בלת, ונוטה להתמכר ל־סמים כדי לשפר את מצבך הנפשי. זהירות — סכנה נשקפת לך מ־הם. נסי להשתחרר מן הלחצים המעיקים עלייך על־ידי שינוי החברה בה את נמצאת. ברא־שית השנה צפויים לך כישלונות במיבחנים שונים. גלה יותר תו־שייה במצב העדין אליו נקלעת עם בת־זוגך. אתה עשוי לצאת מן הסבך רק אם לא תהיה הססן ולא תשמע לקולות המבו־גרים ממך, המנסים לסדרך בשיטות שעבר עליהן הקלח. צפוייה לך ידיעה שתרתיח את דמך בסוף השנה, ידיעה זו תשנה את

,ההסדר' הינו סיפור אודות אדי אנדרסון — פרסומאי דינמי ומוכשר, שהוא גם סופר מבריק. אדי נשוי לפלורנס אך מושפע מאד מאהובתו הצעירה, גוון. ב־פעם הראשונה בחייו הוא מאבד את השליטה בעצמו — נוטש את אשתו, את ביתו ואת עבודתו — קורבן לניגודים וסתירות שבין מצפונו לתשוקותיו. עבור אדי ,ההסדר' כבר הסתיים. ובגיל 43, החיים רק מתחילים...

„גיליתי כי כבר שכחתי מה טעמה של צעירה הרעבה לאהבה. כוונתי לנערה שבאמת השתוקקה לטרוף אותי בכל פה, נערה שאותה התאוויתי אני לכלות. דומני שהנחתי אפילו לבגידותי להכנס לשיגרה. השיגרה של אשה מהוגנת והרמון של נערות מהוגן לא פחות, מאהבות רק בשם, שאף אחת מהן לא היתה ערה לאפשרויות הטמונות בענין. הנקודה העיקרית אצל גוון לא היתה זו שהיא היתה נכונה יותר, תוקפנית יותר או הפגנתית יותר... היא עשתה דבר נפלא. היא הוציאה הכל מתוך השיגרה. ידעת שאתה עתיד לזכות בה, אך לא ידעת כיצד או מתי. ומעולם לא ידעת מתי הסוף. רצית בה, אחרי, באותה מידה כמו לפני..."

מחיר מיוחד לחודש ההופעה 10.80 ל"י במקום —.12 ל"י.

הפצה ראשית: מרגליות

הקדם ושלח הזמנתך בצירוף שיק/המחאת־דואר ל„ביתן", הוצאה לאור, ת.ד. 2554, ת"א.

שינוי כתובת —

מנוי המבקש לשנות את כתובתו מתבקש להודיע על־כך שבועיים מראש, על־מנת למנוע עיכוב במשלוח העתון למען החדש

תדריך

●	לא כדאי לראות
★	לא חשוב לראות
★★	אפשר לראות
★★★	רצוי לראות
★★★★	חובה לראות

קולנוע

★★★ **קאובוי של חצות** (גת, תל אביב) ידידות בין שני עלובי חיים בעיר גדולה, בהשתתפות דאסטין הופמן וג׳ורג׳ וייט. הבמאי — ג׳והן שליזינגר.

★★ **הלגה ומיכאל** (מקסים, תל אביב) סרט חצי תיעודי על הסברה מינית, פסיכולוגית ופיסיולוגית. אל תלכו לחפש בו דברים אחרים.

★ **אסטרגל** (שדרות) מרלן ז׳ובר היא אסירה שברחה מבית־סוהר לזרועות הפשע בצורת הורסט בוכהולץ. שמאלצי, ומרגיז.

★ **הו** (זמיר, תל אביב) ז׳אן פול בל־מונדו הוא גנגסטר חולה פירסומת, בסרט פסבדו פסיכולוגי על בעיות אלה. לא מעניין.

★★★★ **Z** (פאר, תל אביב) יצירת מו־פת של הבמאי היווני הגולה קוסטה גווארס על שחיתותו של שלטון הקולונלים ביוון. מענין, מותח, מבריק ואכזרי. לא להחמיץ.

תיאטרון

★★★ **כלאדם** (על־ידי להקת האוניבר־סיטה העברית בירושלים). **אריה זקס,** עם תלמידים מן המוסד בו הוא מרצה ושחק־נים מקצועיים, שנענו לתגבר את הצוות, מגישים הצגה שעל נאיביותה מחפים בימ־י ומישחק מלוטשים ומלאי־הומור, תלבושות, תפאורה ותאורה אסתטיים מאד ורוח־צוות מגובשת. האלגוריה מן המאה ה־15, מעוררת מחשבות לא פחות ממיטב מחזאות האבסורד העדכנית.

★ **ידידי הארווי** (תיאטרון עירוני, חיפה) קומדיה קלושה ומיושנת שכל מתח־רה ממוצע בחידון העוסק בתולדות התיאט־רון, גם לולא ידע, היה מיחסה למחבר אמ־ריקאי ובמיוחד ממין נקבה. הבימוי של **היי קילום** כבד וחסר משמעות. הפא־רודיה על ארוח־החיים האמריקאי כמעט ולא מורגשת.

★ **כתר בראש** (התיאטרון הקאמרי) בלי **אבנר חזקיהו** בתפקיד המרכזי קשה להאמין כי מהתלתו הרדודה של **יעקב שבתאי,** על דויד המלך בערוב ימיו, היתה מחזיקה מעמד. לא שהתפקיד מצריך ודורש מבצע בעל נתונים מיוחדים. פשוט חזקיהו הוא כזה. בלי כל קשר לשפה האנכרוניסטית ולסיטואציות החלולות, מגייס חזקי את מט־ען כשרונו ונסיונו ומצליח לשעשע, על־אף ששום מורה לא ימליץ לתלמידיו לשאוב השראה על מלך ישראל מהופעתו.

★ **פנטסטי** (הבימה) מה פנטסטי כאן? רק השם. זהו מחזמר־כיס שעלילתו כאילו מסתיימת ברדת המסך להפסקה. מעשיה יל־דותית על צמד אבות שבנו קיר בין חצרו־תיהם כדי שילדיהם ינהגו להכעיס, יפגשו ויתאהבו זו בזה. **אריק לביא** מזמר כי יש לו כל מיני אונס למכירה בשיכנוע רב. **ברוך דויד** מבלבל מונולוגים ממחזות שונים של שקספיר בחינניות משעשעת. ה־רומיאו ויוליה של ההצגה (**שולה חן ורפ־אל קינן**) אינם משכנעים. **מרג׳ורי סי־גלי** ביימה כמו בתיאטרון לילדים.

★★ **אלפי** (בימת השחקנים) **ביל נוטון** חיבר מחזה שדוף על טיפוס אנגלי מצוי שאינו בוחל באמצעים כדי להשיג ל־עצמו נשים וכמובן שאין דבר יותר סמלי, מאשר להשאיר גיבור כזה בודד בסוף כל נאפופיו. **עודד קוטלר** ביים בקורקטיות שגרתית. **איצקו רחמימוב וזהרירה חריפאי,** מצליחים לסחוט מתפקידים שיג־רתיים, הרבה למעלה מעיצוב מעולה של דמויות חיות.

תערוכות

★★★ **אהרון מסג** (גלריה אנגל, ירו־שלים) מפגשים הומוריסטיים בין צפורים דמיוניות לבין בני אדם מצועצעים. צבעונ־יות מצוינת בטכניקה של צבעי פסטל מעור־בים בצבעי שמן. עולם עליז המזכיר את דמיונם הפרוע של ילדים אך עשוי בנאיב־יות של אינטלקטואל. מומלץ בכל לב.

★★ **יעקב קורלנד** (גלריה לים, תל־אביב) חבר קיבוץ גבעת־עוז המציג מיחב־רים (קולאז׳ים) עשויים בחד־גוניות, כש־

חדש בבידור

חיי כלב (התיאטרון העממי) כשעה וחצי עומד **גדי יגיל** על הבמה כמעט לבדו ומגיש מערכונים, פזמונים וחיקויים. ההשכלה ה־אמנותית שלו כאמן מסתכמת כמצחיקן של להקת־פיקוד־צפון ולאחר מכן כשחקן בתכ־ניות שונות, וכמובן חאלטורות — לחם חוקו של כל אמן ישראלי פחות או יותר מצליח. בחור צעיר בסך הכל נחמד מאד.

עם מטען הכשרתו ונסיונו הנ״ל, להתייצב בפני הקהל במופע־יחיד, הרי זו העזה יומ־רנית חסרת כיסוי האופיינית למתרחש ב־בידור הישראלי. שורש־כל־רע הוא החומר. הסקצ׳ים והפזמונים ממש אפסיים. ההומור תלוש מהמציאות.

גיבוריו הם טיפוסים אינפאנטיליים: רקדן שלא הצליח והפך למלצר. צלם החתונות הגוער בכלה: „את לא כלה, את אקסידנט!״; רווק עליז (בפזמון ילדותי בקושי־לילדים

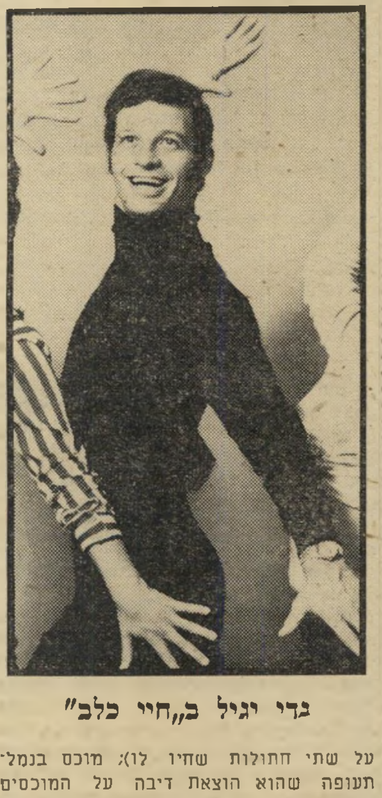

גדי יגיל ב„חיי כלב״

על שתי חתולות שחיו לו); מוכס בנמל־תעופה שהוא הוצאת דיבה על המוכסים בארץ, ועוד טיפוסים מסוג זה.

כן, כמובן היות ושם תכניתו מחייב, מו־פיע יגיל גם ככלב. ולא אחד סתם, אלא ממוצא בולגרי, המדבר במבטא הולם. באמת מצחיק. הערב מגיע לשיאו שעה שיגיל מח־קה את **טופול, בומבה צור, שמואל רודנסקי, שמעון ישראלי** ו**יעקב בודו.** כולם לפי דרכם מבצעים את **לוא הייתי רוטשילד** של טוביה החולב מ־תוך המחזמר **כנר על הגג.** כאן באמת מת־גלה יגיל כחקיין מעולה, שאם כי לא בכל החיקויים מגיע לאותה רמה, הרי כל אלה המכירים את הטוביים דלעיל, עשויים ליה־נות. רק נשאלת השאלה מדוע כדי להציג חיקויים אלה נזקק יגיל לטקסט מקשר כה מליצי ומנופח, ולערב שלם. הפזמון **בוק־סינג ג׳י** (על טיפוס שרצה להיות אלוף־איגרוף ובסוף אשתו הכניסה לו נוק־אאוט — שהוא עיבוד־תרגום לשאנסון המצויין בבצועו הנפלא של **איב מונטין**) לא זכה לביצוע כבד־משקל, אלא למוקיוני.

נגד קשקשים

* מונע נשירת שער
* מחזק את השורשים
* ממריץ גידול השער

BIO tayalysin

מוצר איכות של מעבדות Taya

ערב פאראפסיכולוגי עם חנן אברהם

בהרצאה על:

תופעות הנסתר במחקר פאראפסיכולוגי -

בחלק השני: הדגמות ריפות מאגנטי ואיבחון מחלות באמצעות מטוטלת.

בקרית חיים, בית נגלר, במוצאי שבת, ה־3 לינואר. ההתחלה: ב־8.30.

★

● בבית סוקולוב, רח׳ קפלן 4, תל-אביב:

ביום ד׳, ה־7 לינואר, ירצה חנן אברהם על הנושא:

האם קיימת הוכחה להישארות הנפש?

בחלק שני: שאלות ותשובות.

ההתחלה: 8.30. לחיילים ולסטודנטים הנחה.

ברוב הקיוסקים אזלו כבר גליונות מס׳ 1 של

נתב־עת פאראפסיכולוגי

עולמות אחרים

מן התוכן:

* רוחות רפאים
* האם קיימת הוכחה לגלגול נשמות?
* גניבת הדעת — ושמה ספיריטואליזם
* חקר הפאראפסיכולוגיה
* עולמם העל-חושי של חולי-הרוח
* הטיטאניק טבעה פעמיים

מוסף אסטרולוגי ענק

כולל בין היתר את ההורוסקופ שלך לשנת 1970

המחיר 1.50 ל״י

אך ברשות המערכת נותר עוד מספר מצומצם של עותקים. המעוניינים לרכשם, יעשו זאת באמצעות התלוש המצורף.

— — — — — — — — גזור ושלח — — — — — — — — —

לכבוד מערכת ״עולמות אחרים״
שדרות קק״ל 2, תל-אביב

☐ הנני מצרף 15 ל״י בציק/המחאת-דאר, עבור מינוי ל-12 חוברות של ״עולמות אחרים״

☐ הנני מצרף 1.50 ל״י בציק/המחאת-דאר עבור חוברת אחת של ״עולמות אחרים״.

שם: ....

כתובת: ....

תדריך

הקומפוזיציה של מרכז, שממנו מתפשטים שטחים גיאומטריים בצבעי חום־אדום, חוזרת על עצמה. השפעה ניכרת של הצייר **פולי־אקוב**, מי שהיה אביה של שחקנית הקול־נוע מרינה ולאדי. תערוכה חסרת דמיון.

★★ **שרגא אלוני** (גלריה עידן, תל־אביב) חייל בשרות חובה מציג תערוכת יחיד ראשונה. מיחברים (קולאז'ים) עשויים מצלומי ערום הגזורים מהירחון פליי־בוי על רקע אדמה סדוקה הנותנת גון סוריא־ליסטי. השפעות שונות של רוב הסוריאליס־טים הישראליים ובעיקר של **אריק ברא־וור**, חבר ה„ריאליזם הפנטסטי". צעיר בן 21 המחפש את דרכו.

★★★ **עינן (כהן)** (גלריה מבט, תל־אביב) בדי ניילון סטריליים, צרובים בשתי וערב ויוצרים ע"י כך ריתמוס של צורה החוזרת על עצמה, ממש כשם שהמוסיקה

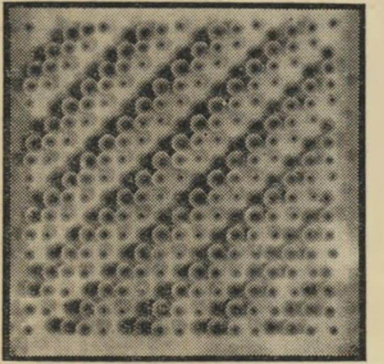

עינן: ציור על זכוכית

ה„הודית" של ה„חיפושיות" גילתה את ה־יופי של הקצב־המונוטוני. מומלץ.

★★★★ **עמיחי שביט** (גלריה גור־דון, תל־אביב) תערוכת פסלים קינטיים מ־חומרים פלסטיים. חגיגה ויזואלית.

בידור

★★ **מנה ראשונה** (צוותא) שבעה קטעים שנכתבו לבמה על־ידי הקריקטוריסטן **דוש**, ניראים ארוכים ואנאמיים, כפי שבויי־מו ללא ברק ע"י **גיורא מנור**. המעבר ביניהם יגע ובלתי־שוטף, כמו בקריקטורות, ניתן לתפוס את הפרינציפ של מרבית ה־קטעים כבר עם תחילת הצגתם, לכן ההמשך לוקה מחמת גיבוב. **שפרה מילשטיין** לא מפריעה, להיפך. ל**פנחס קורן** קטעים רבים בהם הוא נשמע מדוקלם.

★★ **קרוסל** (תיאטרון דגן) מופע הפנ־טומימה והמחול שערך **יורם בוקר** אינו אמנם מרקיע אל הישגים של מעבר לבי־דורגע, בשל רעיונות קלושים וביצוע שאי־ננו מן המלוטשים, אך כ„פקק", הסותם חור שנתהווה מחוסר הופעות רצופות של אמני האמנות האילמת בארץ, תרומתו רבה. **נעמי בן־דוד** ו**שמואל לבנה**, יחד עם בוקר, ניראים חביבים ונחמדים. ההומור שלהם לפחות איננו זול וניכר כי הוקדשו מאמץ ומחשבה לכל פרט ופרט.

★★ **ימים טובים** (האמרגן ש. צמח) בהופעה של **שייקה אופיר** מובטח לפ־חות שלא ישלוט שעמום. הוא יודע להחזיק את הקהל במתח בידורי בלתי מחייב, אך כזה שאינו מותיר משקע. כפיצוי על דלי־לות החומר, העריכה והבימוי הבלתי מגו־בשים, מופיעה הרקדנית **יונה לוי** עם שני רקדנים פחות טובים ממנה בהרבה.

★★★ **אין אהבות שמחות** (בימות) למה אין? ל**יוסי בנאי** יש תשובה מתאי־מה, שהושמה בפיו על־ידי **אראגון** ו־**ג'ורג' ברסאנס**. את השאנסונים מלאי תבונת החיים, הכתובים בהומור ובפיקחות, יודע יוסי לבצע ולהגיש כשם שאף אחד בארץ לא יודע. זה שהוא אינו זמר אינו מפריע, יורק מאלץ אותו להפוך כל שאנסון להצגה קטנה ונחמדה.

ELVIS

מעיל רוח ברוח האופנה

לחורף 1970

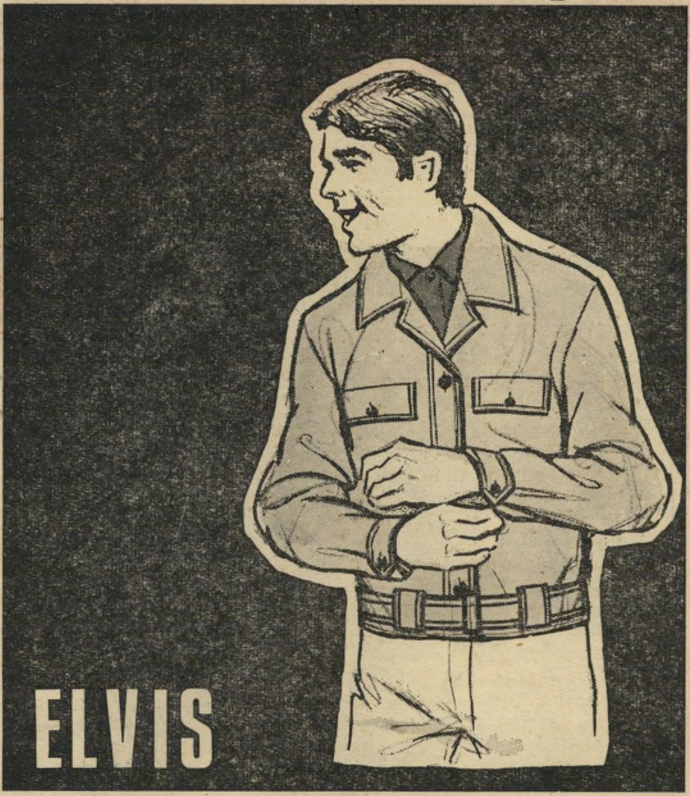

העיצוב והתפירה הנודעים של

להב

מאריגי האיכות

Diolen®

עם כותנה

להשיג במבחר צבעים

בחנויות המובחרות ללבוש

פרסום מלניק

HAPPY NEW YEAR

בכל שפה — 24 שעות ביממה — עונה המזכירה האוטומטית לשיחות הטלפון שלך.

★ מכשירי ביקורת שיחות

★ מגבירי טלפון

רדיו־דוקטור

שלום עליכם 18, ת"א, טל' 244118

סולפרין

השמפו נגד קשקשים

Dr. Dralle

הטפול היעיל נגד קשקשים

חיש־קל ובהצלחה בטוחה

(ב־8 שעורים של שעתיים)

קצרנות

עברית ו/או אנגלית

ב־אולפן גרג (בר־קמא).

תל־אביב: גורדון 5, טל. 236209

ירושלים: „הפקיד", בצלאל 18

חיפה: „במעלה", שמריהו לוין 30

מספר 1687 שנה 34 כ"ב טבת תש"ל, 31.12.1969 המחיר 1.50 ל"י

העולם הזה

רומניה מהדקת
את קשריה
עם ישראל -
תמורת אוטובוסים
היא שולחת
חשפניות!
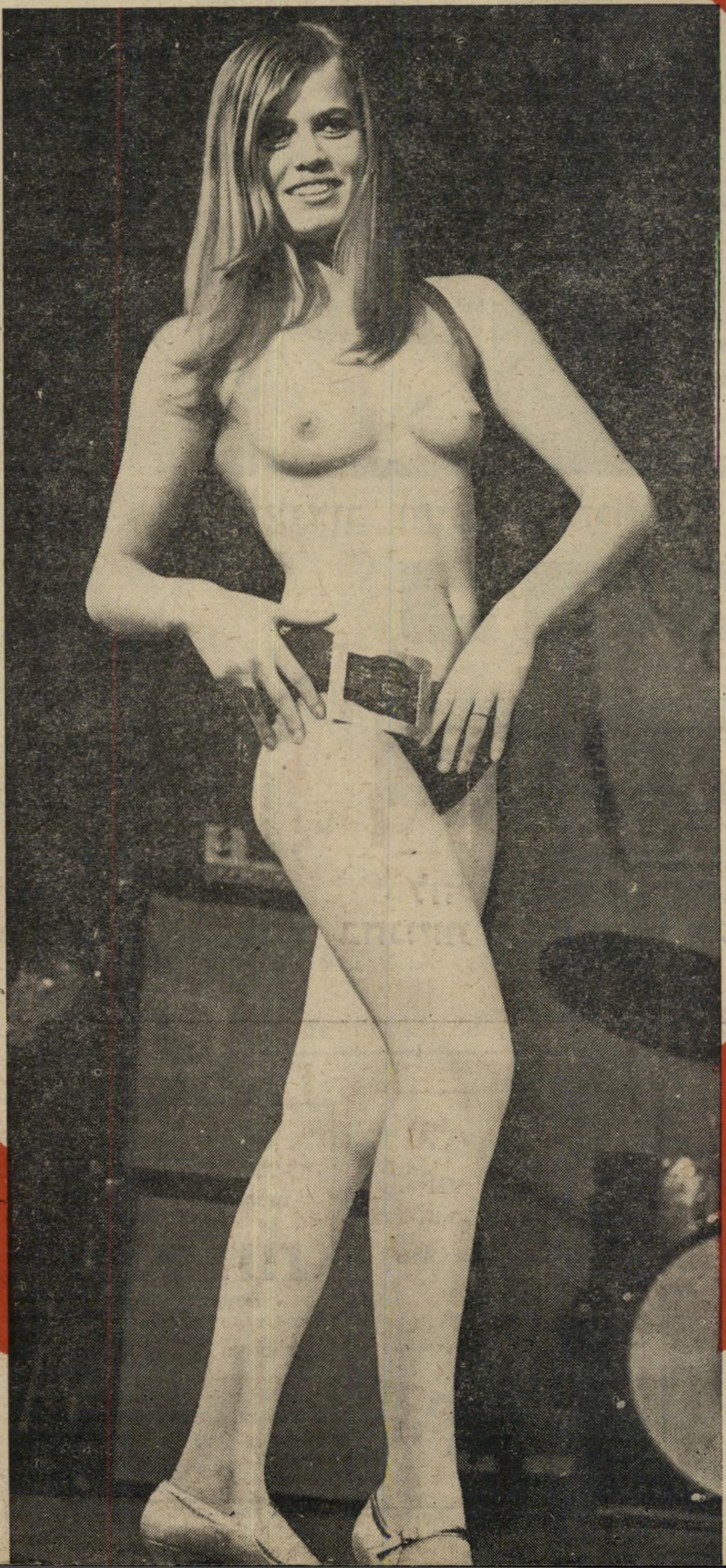
יבוא
המין
הקומוניסטי
מרומניה